

DGB
group

JAARVERSLAG 2017

Het Energiecentrum Hardenberg

In 2017 zijn De Groene Belangenbehartiger en enkele daaraan verbonden vennootschappen onder de vlag van Verenigde Nederlandse Compagnie, thans de DGB Group, gebracht. Het Energiecentrum te Hardenberg is een modern en ruim opgezet pand, van ruim 2600 m², met een grote showroom vol innovatieve zonnetechniek en geldt als hoofdvestiging van de ondernemingsgroep.

Het bedrijfspand is energieneutraal door een combinatie van een zonnepanelensysteem en een Warmte Koude Opslag (WKO). De ruime kantoren en moderne vergaderzalen maken het een prettige werkomgeving voor onze werknemers.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5	Lange termijn waardecreatie	26
DGB Group in 2017	7	Bestuursverklaring	31
Kerncijfers	10	Corporate Governance	34
Verslag raad van bestuur	11	Risicomanagement	39
Wie zijn wij	13	Verslag Raad van Commissarissen	46
Organisatiestructuur	14	Remuneratierapport	49
Achtergrond bij groepsmaatschappijen	15	Geconsolideerde jaarrekening	52
Aandeelhouders-informatie	21	Enkelvoudige Jaarrekening	79
Onze mensen	23	Overige informatie	88
Onze klanten	25	Controleverklaring	89

VOORWOORD

Voorwoord

Het jaar 2017 was in meerdere opzichten een bijzonder jaar voor de DGB Group. Het jaar was strategisch gunstig, maar tegelijkertijd financieel uitdagend.

Tot 2017 was Verenigde Nederlandse Compagnie (“VNC”), thans de DGB Group, een beursgenoteerde onderneming zonder operationele activiteiten. De belangrijkste werkzaamheden bestonden uit het zoeken naar overnamekandidaten die in het strategisch profiel van de onderneming pasten. Aan deze zoektocht kwam begin 2017 een einde. In januari en september 2017 zijn meerdere vennootschappen onder de vlag van de DGB Group gebracht.

Om de continuïteit binnen de overgenomen ondernemingen te waarborgen is ook het bedrijfspand, waarin het merendeel van de groepsondernemingen is gevestigd, overgenomen.

Financiële resultaten verbeterden gaandeweg het jaar

De resultaten van het eerste half jaar waren teleurstellend, hetgeen te wijten is aan een combinatie van factoren. Voornamelijk de integratie van de overgenomen dochtervennootschappen in de bestaande vennootschap bleek lastiger, en tijdsintensiever, dan verwacht. Bij deze integratie lag het zwaartepunt op de omzetting van de boekhouding van de Nederlandse wet- en regelgeving voor financiële externe verslaggeving (Dutch GAAP) naar de zogeheten International Financial Reporting Standards (IFRS-EU). Daarnaast heeft een gewijzigde in- en verkoopstrategie van energie negatief bijgedragen aan het resultaat.

Het tweede halfjaar stond primair in het teken van herstel. Allereerst heeft de in- en verkoopstrategie van energie hernieuwde aandacht gekregen. Om onze strategische doelstellingen te verwezenlijken en op termijn groei te faciliteren zijn in september 2017 nog een aantal ondernemingen, zijnde Degrosolutions B.V. en Corilus Veterinary B.V., binnen de ondernemingsgroep gebracht. Degrosolutions is een ICT kennisorganisatie gericht op softwareontwikkeling en systeembeheer. Degrosolutions was reeds jarenlang de soft- en hardware partner van de eerder overgenomen vennootschappen en is een waardevolle toevoeging aan de DGB Group. Corilus ontwikkelt geavanceerde praktijkmanagementsoftware ter ondersteuning van de dagelijkse activiteiten van dierenartsenpraktijken. De activiteiten van Corilus sluiten aan bij die van de bestaande vennootschappen van de DGB Group. Door deze overnames is een stevig fundament voor de toekomst gecreëerd.

Het netto verlies over geheel 2017 bedraagt € 0,9 miljoen, over het eerste halfjaar van 2017 is een netto verlies geleden van € 0,7 miljoen. De resultaten van de hernieuwde in- en verkoopstrategie komen tot uiting in het tweede halfjaar van 2017 waarin de bruto-omzet van de DGB Group is gestegen met € 0,5 miljoen. De inkoopwaarde van de omzet inclusief energiebelastingen is gedaald met € 0,7 miljoen.

Deze stijging van de bruto omzet en de daling van de inkoopwaarde van de omzet heeft geresulteerd in een positief bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) van € 0,6 miljoen in het tweede halfjaar van 2017. Hierdoor komt de EBITDA voor 2017 uit op € 0,2 miljoen negatief, terwijl de EBITDA in het eerste halfjaar nog € 0,8 miljoen negatief bedroeg.

Toekomst

Wij zijn tevreden met de strategische stappen die wij in 2017 hebben gezet en zien de toekomst van de DGB Group met veel vertrouwen tegemoet. Vooruitkijkend naar 2018 zien we veel kansen in de markten waarin we opereren en zijn we toegewijd aan het tot stand brengen van lange termijn waarde.

De DGB Group is toe aan een volgende stap. Deze stap wordt mogelijk gemaakt door het toevoegen van operationele activiteiten aan de DGB Group. De positie van de vennootschappen binnen de ondernemingsgroep is door hun opname in de DGB Group versterkt; daardoor is een sterkere autonome groei mogelijk. Voor de groei van de ondernemingsgroep is het van belang dat wij enerzijds inzetten op autonome groei, terwijl wij anderzijds inzetten op anorganische groei. Wij willen onze waarde verhogen door groei van onze kernactiviteiten te stimuleren, te groeien in aanverwante sectoren en te excelleren in onze dienstverlening. Daarnaast willen wij blijven groeien door middel van acquisities binnen de sectoren waarin wij reeds actief zijn.

Tot slot wensen wij onze werknemers te bedanken voor hun inzet en toewijding en onze aandeelhouders voor het in ons gestelde vertrouwen. Wij bedanken ook onze klanten voor hun aanhoudende vertrouwen en voor de wijze waarop zij bijdragen aan de verbetering en uitbreiding van onze producten en diensten. In 2018 zullen wij blijven investeren in duurzame relaties met onze interne en externe stakeholders; wij beogen samen met hen wederzijdse waarde te creëren.

Wij hebben veel vertrouwen in ons vermogen om kansen te grijpen en om te gaan met toekomstige uitdagingen en zullen ons inzetten om lange termijn waarde te creëren voor onze aandeelhouders. Wij kijken uit naar 2018 als jaar dat in het teken staat van groei en vooruitgang.

DGB GROUP IN 2017

Januari - Maart

April - Juni

Overnames

- Energy B.V. (DGB Energie B.V.)
- DGB B.V. (Productert B.V., DGBase B.V., Argus B.V.)
- Renewables B.V. (Agri Solar B.V., ESN B.V.)
- Energiecentrum Hardenberg

- Aanstellen: U. Hiddema
- Integratie vennootschappen
- Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Juli - September

Oktober - December

- Aftreden: G. Schaaij, R. van Veldhoven, T.J. de Vries
- Aantreden: R.A.J. van Riele
- Vertrek: U. Hiddema

Overnames

- Corilus Veterinary B.V. (CV Belgie BVBA)
- Degrosolutions B.V.
- Publicatie halfjaarcijfers

- Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders
- Statutenwijziging
- Wijziging in monistisch bestuursmodel
- Benoeming: J.W.R. Klomp, J.P.B. Verheijen
- Naamswijziging naar DGB Group N.V.

KERNCIJFERS

Groepsresultaten

Door verscheidene acquisities zijn de resultaten van 2017 niet vergelijkbaar met de resultaten 2016. De bruto-omzet over 2017 bedraagt € 27,4 miljoen. Corilus en Degrosolutions hebben vanaf 1 september 2017 € 0,7 miljoen aan de omzet bijgedragen.

De brutomarge komt op € 3,2 miljoen in 2017 en is toegenomen van € 1,0 miljoen in het eerste halfjaar 2017 tot € 2,2 miljoen in het tweede halfjaar 2017.

De brutomarge in een percentage van de bruto-omzet bedraagt 11,7% over geheel 2017 (eerste halfjaar 2017: 7,4%). De toename van de brutomarge is vooral het gevolg van de hernieuwde aandacht voor de in- en verkoopstrategie van energie in de tweede helft van 2017.

De overige bedrijfskosten komen op € 3,4 miljoen en bestaan uit personeelskosten van € 1,8 miljoen, overige bedrijfskosten van € 1,3 miljoen en acquisitiegerelateerde kosten van € 0,3 miljoen.

De afschrijvingslasten in 2017 zijn € 0,6 miljoen en hebben voor € 0,5 miljoen betrekking op de amortisatie van immateriële vaste activa die bij de overnames geïdentificeerd zijn.

De financiële lasten zijn € 0,3 miljoen en hebben voor € 0,2 miljoen betrekking op de converteerbare obligatieleningen en voor € 0,1 miljoen op rentelasten van de overige langlopende leningen.

De belastingbate van € 0,2 miljoen betreft vooral de activering van de compensabele verliezen over 2017. Het nettoverlies in 2017 bedraagt € 0,9 miljoen.

Kerncijfers

(x € 1.000, tenzij anders vermeld)	2017	2016
Omzet en resultaat		
Bruto-omzet inclusief energiebelastingen	27.355	-
Netto-omzet	14.688	-
Brutomarge	3.224	-
Brutomarge percentage	11,7%	-
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)	-174	-275
Bedrijfsresultaat (EBIT)	-808	-275
Nettowinst (-verlies)	-895	-233
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	-1.205	-588
Kapitaal, schuld en liquiditeitsratio's		
Totaal activa (passiva)	23.888	661
Groepsvermogen	10.384	549
Netto schuld positie	5.019	-
Kapitaal (netto schuld + eigen vermogen)	15.403	549
Gearing ratio (netto schuld / kapitaal)	33%	0%
Solvabiliteit (groepsvermogen / totaal passiva)	43%	83%
Netto werkkapitaal	-3.558	491
Aantal aandelen		
Aantal uitgegeven aandelen ultimo jaar (x 1)	7.500.000	3.619.275
Gemiddelde aantal uitstaande aandelen (x 1)	5.932.945	3.619.275
Winst (verlies) per aandeel (x € 1)	-0,16	-0,06

VERSLAG RAAD VAN BESTUUR

Samenstelling Raad van Bestuur

R.A.J. (Raymond) van Riele (1986)

Uitvoerend bestuurder

- **Nationaliteit**
Nederlandse
- **Benoemingstermijn**
2017-2021

J.W.R. (Remco) Klomp (1980)

Uitvoerend bestuurder

- **Nationaliteit**
Nederlandse
- **Benoemingstermijn**
2017-2021

J.P.B. (Leo) Verheijen (1965)

Uitvoerend bestuurder

- **Nationaliteit**
Nederlandse
- **Benoemingstermijn**
2017-2021

M.G.J. (Mark) Logtenberg (1963)

Niet-uitvoerend bestuurder

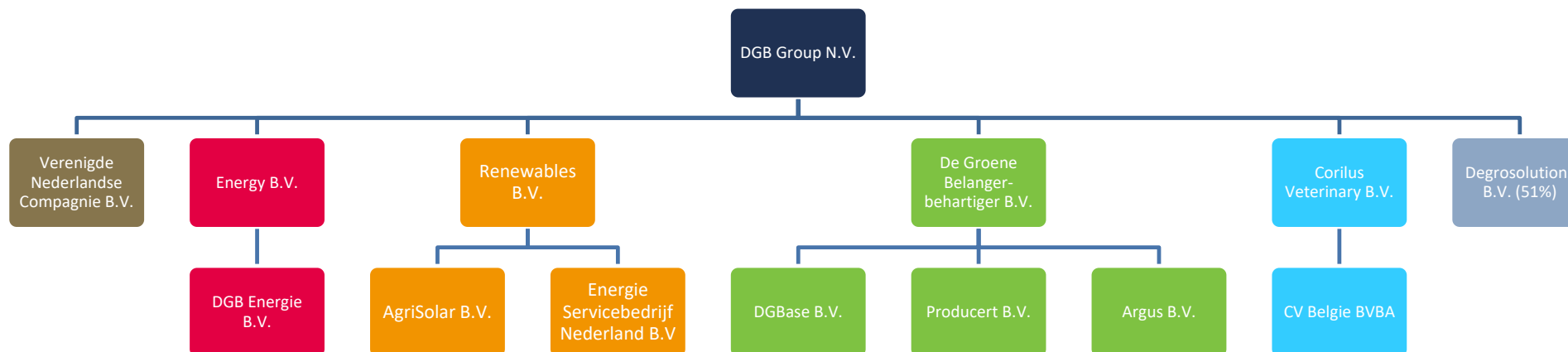
- **Nationaliteit**
Nederlandse
- **Benoemingstermijn**
2017-2021

WIE ZIJN WIJ

Organisatiestructuur

DGB Group N.V. (voorheen Verenigde Nederlandse Compagnie N.V.) is een naamloze vennootschap, opgericht naar Nederlands recht. De vennootschap functioneert als houdstermaatschappij van de tot de ondernemingsgroep behorende ondernemingen. Hieronder vindt u een overzicht van de juridische structuur van de ondernemingsgroep. Tenzij anders aangegeven houdt DGB Group N.V. een belang van 100% in haar groepsmaatschappijen en is haar zeggenschap gelijk aan dit belang. DGB Group N.V. onderkent de operationele segmenten Energie en Agrarische software.

Bestuursmodel

De vennootschap wordt bestuurd door een Raad van Bestuur, bestaande uit uitvoerend en niet-uitvoerend bestuurders. Daarmee maakt de vennootschap vanaf 8 januari 2018 gebruik van een monistisch bestuursmodel, waarin de niet-uitvoerend bestuurder toezicht houdt op de uitvoerend bestuurders. Tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 29 december 2017 hebben de aandeelhouders ingestemd met een wijziging in het bestuursmodel. Deze wijziging is op 8 januari 2018 geëffectueerd. In het verslagjaar werd door DGB Group N.V. (destijds Verenigde Nederlandse Compagnie N.V.) een dualistisch bestuursmodel gehanteerd. Met andere woorden: de DGB Group werd in 2017 bestuurd door een zogenaamd two-tier bestuur, bestaande uit een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen. Het bestuur was in 2017 opgedragen aan de Raad van Bestuur, terwijl aan de Raad van Commissarissen een toezichthoudende rol toekwam.

Achtergrond bij groepsmaatschappijen

Vanuit een kantoor bij zijn boerenbedrijf in Slagharen (Overijssel) startte Mark Logtenberg in 2003 de “De Groene Belangenbehartiger B.V.” (DGB B.V.). De vennootschap hield zich aanvankelijk bezig met de ontwikkeling van een kwaliteitskeurmerk genaamd IKB Nederland en de verkoop van energie aan bedrijven in de agrarische sector. In deze periode is de basis gelegd voor een IT-gedreven organisatie met aandacht voor mens en dier.

Al snel groeide het aantal medewerkers en werd de cultuur van het bedrijf geboren. De ondernemingscultuur (motivatie, inzet en gedrevenheid) is ontwikkeld op het boeren erf en deze cultuur is nog steeds in de bedrijven aanwezig. Vanwege de groei van de onderneming en toename van het aantal medewerkers werden de kantoorruimtes bij de agrarische bedrijven al snel te klein.

In het centrum van Hardenberg werd vervolgens een groot kantoorpand betrokken waarin de bedrijven konden groeien. Na de verhuizing werden Producert en Deltacon overgenomen, dit met een aantal medewerkers in de binnen- en buitendienst. Hierdoor kreeg de inspectie en certificering van keurmerken een boost en ook werd het keurmerk IKB Nederland verder ontwikkeld.

De in- en verkoop van energie werd in een zelfstandige onderneming ondergebracht. Het bedrijf DGB Energie werd gestart en de benodigde leveringsvergunningen werden verkregen. De levering van groene energie aan agrarische en MKB bedrijven werd volledig verzorgd, waarbij ook particulieren welkom waren als klant. Door de algemene verduurzaming en groeiende vraag naar alternatieve vormen van energie werd besloten om een nieuwe onderneming op te richten. Agri Solar is een onderneming gespecialiseerd in de in- en verkoop van zonnepanelen en andere duurzame systemen.

In 2013 vestigden de bedrijven zich in het Energiecentrum Hardenberg. De bedrijvengroep heeft zich in minder dan 15 jaar doorontwikkeld naar een team van ruim 80 mensen. In 2017 zijn de bedrijven opgegaan in de Verenigde Nederlandse Compagnie. Dit beursvehikel staats sinds 2018 bekend als de DGB Group. Binnen de nieuw gevormde ondernemingsgroep herbergen deze bedrijven nog steeds de cultuur die ontstaan is op het boeren erf in Slagharen. De oorspronkelijke ondernemingscultuur van de in 2017 overgenomen bedrijven is daarmee verankerd in en definitief geworden tot de kern van de DGB Group.

DGB Energie is van oorsprong een leverancier van 100% duurzame energie van boeren, voor boeren.

DGB Energie is een betrouwbare partner voor particulieren, mkb en de agrarische sector. DGB Energie levert gas en 100% groene stroom aan haar klanten. Kenmerken van de dienstverlening zijn een persoonlijke benadering, kennis van de markt en transparantie.

De geleverde energie wordt gedeeltelijk ingekocht in de regio wat het oer-hollandse karakter van de onderneming versterkt.

Agri Solar levert kwalitatief hoogwaardige zonnepanelen. Deze zonnepaneleninstallaties worden landelijk geleverd en door betrouwbare partners geïnstalleerd.

De onderneming levert aan zowel particulieren als bedrijven. Talloze klanten door heel Nederland zijn inmiddels voorzien van een zonnepanelenstelsel.

Agri Solar heeft veel klanten in de agrarische sector helpen besparen en verduurzamen. Altijd wordt in overleg met de klant bepaald wat het hoogste rendement zal behalen en hoe de kortste terugverdientijd gerealiseerd kan worden.

Energie Servicebedrijf Nederland (ESN) is een adviesbureau met brede kennis en expertise op het gebied van energie.

ESN voorziet haar klanten van kwalitatief hoogwaardige diensten en advies met betrekking tot diverse energie gerelateerde vraagstukken.

Daarnaast is ESN een Zonnekeur installateur. Zonnekeur installateurs hebben aantoonbaar veel ervaring en bezitten ruime kennis van de werking en het rendement van zonne-energie.

Imhofhoeve - Mts. Van der Vegt

De 67-jarige sympathieke Bertus van der Vegt is geboren en getogen op het agrarische bedrijf. Het begon met vleesvarkens in combinatie met melkvee, er werden stallen bijgebouwd en de switch van melkvee naar rundvee werd gemaakt. Inmiddels is de export van runderen ook onderdeel van de bedrijfsvoering.

De Imhofhoeve is altijd een gecombineerd bedrijf gebleven. “We hadden al jaren en jaren gas en elektra via DGB Energie”, legt Bertus uit. Hierdoor was de link naar Agri Solar snel gelegd.

In 2015 werden 340 zonnepanelen geplaatst door de monteurs van ESN en na 2 jaar is Bertus nog altijd meer dan tevreden. “Het bevalt ons gewoon ontzettend goed”.

Argus Incasso en Juridische Dienstverlening is een incassospecialist die haar klanten bijstaat bij het innen van openstaande vorderingen.

De juristen van Argus zijn gespecialiseerde professionals die weten hoe ze een incassogesprek aan moeten gaan. Zodoende kunnen zij de debiteur snel bewegen om de factuur te betalen. Hoewel het uitgangspunt is dat vorderingen worden geïnd in de minnelijke fase staan de juristen van Argus de klant bij in zowel het buitengerechtelijke als gerechtelijke incassotraject en wordt nauw samengewerkt met deurwaarders en advocaten.

Argus bestaat uit een team van juristen dat snel kan schakelen en ervaring heeft in het efficiënt oppakken van uitdagingen. Kwaliteit, laagdrempeligheid en flexibiliteit zijn kenmerken voor de werkwijze.

Degrosolutions is een ICT kennisorganisatie gericht op softwareontwikkeling, systeembeheer, communicatie infra-structuren, monitoringsystemen, informatie-beveiliging en webontwikkeling. Deze kennis wordt momenteel vooral toegepast binnen de agrarische- en energiesector.

Degrosolutions maakt gebruik van de nieuwste technieken, zonder het persoonlijke aspect uit het oog te verliezen.

De ervaren programmeurs werken al meerdere jaren in de specifieke sectoren en hebben daardoor sector-specifieke kennis opgebouwd die ze in hun dagelijkse werkzaamheden toepassen.

Producert is een onafhankelijke certificeringsinstelling gespecialiseerd in het uitvoeren van audits en het inspecteren en certificeren van bedrijven in de agrarische en voedselproducerende sector. Een team van deskundigen gaat dagelijks op pad om inspecties uit te voeren en monsters te nemen. Producert is onder andere actief in de inspectie en certificering van zonnepaneleninstallaties.

Producert houdt zich aan hoge kwaliteitsstandaarden en is onder andere geaccrediteerd volgens de NEN-EN 17065-norm en de NEN-EN-ISO/EC 17020-norm. Producert voldoet daarmee aan internationale normen voor de competentie, consistente werking en onpartijdigheid van certificerings- en inspecterende instellingen.

Het bekendste keurmerk van De Groene Belangenbehartiger B.V. (DGB B.V.) is Integrale Keten Beheersing Nederland (IKB Nederland).

DGB B.V. is regelinghouder van verschillende keurmerken en zet haar expertise en ervaring daarnaast in voor de ontwikkeling van keurmerken in de dierhouderij.

Deze keurmerken waarborgen onder andere het dierwelzijn, de diergezondheid, de duurzaamheid en de voedselveiligheid van dieren en producten.

DGB B.V. is er voor houders van alle diersoorten: van gezelschapsdieren tot landbouwhuisdieren en paarden.

DGBase ontwikkelt en beheert diverse databanken binnen de agrarische sector.

DGBase is door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangewezen databank. Voor meerdere diersoorten wordt de registratie en verantwoording van antibiotica-gebruik verzorgd, daarnaast houdt DGBase zich bezig met de Identificatie en Registratie van landbouwhuisdieren.

Bovendien heeft DGBase een aantal databanken waarin uitslagen van bloedanalyses worden bijgehouden.

Melkveebedrijf "De Vosseboer"

Melkveebedrijf "De Vosseboer" ligt op een prachtig plekje op de grens tussen Twente en Salland. Het familiebedrijf bestaat nu zo'n 140 jaar en is inmiddels niet alleen meer een melkveebedrijf. Het is ook een ideaal adres om op het terras heerlijk bij te komen van een fiets- en/of wandeltocht.

De deel is speciaal ingericht om schepijs te verkopen en er is koffie, thee en frisdrank verkrijgbaar. Vader Derk Veurink en zijn zonen Frederik en Arjen dragen zorg voor de boerderij, terwijl moeder en beide schoondochters de ijssalon leiden.

De familie Veurink is sinds 2012 energiekant en werd benaderd door DGB Energie met uitleg over zonnepanelen, legt Derk uit.

Na een jaar zijn ze meer dan tevreden. "Met een mooie zomer gaat het natuurlijk helemaal goed", vertelt Frederik. "Wanneer het regent is het bedrijfsmatig goed. Bij een zonnetje doen de zonnepanelen hun werk. Een typische win-win situatie. Het bevalt ons gewoon goed!"

Productert op het boerenbedrijf

Voor meerdere regionale, nationale en internationale keurmerken voert Productert inspectie en certificeringstrajecten uit: dit wordt onder andere gedaan voor de keurmerken van IKB Nederland, GlobalGAP, Quality und Sicherheit (QS), Beter Leven (BLK) en Porc D'or. Nieuwe ontwikkeling met keurmerken volgt Productert op de voet.

Corilus Veterinary is gespecialiseerd in de ontwikkeling van gebruiksvriendelijke software voor dierenartsenpraktijken. Daarnaast installeert en onderhoudt Corilus Veterinary het lokaal netwerk of de cloud-omgeving van de klant. Corilus is al tientallen jaren een betrouwbare partner in de sector.

Geavanceerde praktijkmanagementsoftware ondersteunt de klant bij de dagelijkse activiteiten en draagt bij aan een optimale praktijkvoering. Corilus wil dicht bij haar klanten staan en levert software 'voor en door' diergeneeskundige professionals.

Een gespecialiseerd team volgt de trends op de voet. Zodoende beschikt de klant over de laatste technologieën.

VIVA 3 Online

Veterinary Software

Viva Online is een professionele applicatie ontwikkeld als praktijkmanagementsysteem voor de veterinaire sector. Het programma biedt uitgebreide mogelijkheden en kent specifieke modules voor de verschillende deelsectoren in de veterinaire wereld.

Het programma bestaat al enkele tientallen jaren en wordt voortdurend voorzien van de nieuwste technologieën en aangepast aan de (veranderende) wensen van de klant. De nieuwste variant is web-based, wat bijdraagt aan het gebruiksgemak en de gebruikservaring van de klant.

Viva heeft reeds jaren een belangrijk marktaandeel en is een betrouwbare naam binnen de sector.

Dierenkliniek Elze

Dierenkliniek Elze is een eerstelijns gezelschapsdierenpraktijk, met 1 dierenarts en 3 paraveterinair in Enschede.

Dierenarts Elze Ernst-Burink vertelt:

'We hebben gekozen voor Viva 3 voor de uitgebreide mogelijkheden. Het is web-based, wat betekent dat je van overal kunt inloggen, dus ook vanaf thuis. De software is klantgericht en heel gebruiksvriendelijk. De basisdingen heb je snel onder de knie (agenda, cliënten, producten). Patiëntenkaarten maar ook uitslagen zijn makkelijk te mailen. Het pakket kan koppelen met bloedapparatuur, röntgen, maar ook met de boekhoudsoftware Exact. De mogelijkheid om Daisy om te zetten in Viva (ook de facturen) was voor ons ook heel belangrijk.

We gebruiken Viva voor patiëntenbeheer, agenda, financiële handelingen, producten en oproepbeheer.

De begeleiding was oké, de dag van overgaan was wel hectisch. Het contact met Corilus is goed, we worden vriendelijk te woord gestaan en problemen worden snel opgelost.'

Aandeelhouders-informatie

Wij streven naar een transparante en open dialoog met aandeelhouders. Daarom informeren wij alle stakeholders gelijktijdig en in gelijke mate over de strategie en de operationele en financiële prestaties van de DGB Group. Het is voor ons van essentieel belang om onze aandeelhouders te voorzien van eenduidige, transparante en tijdige informatie. Deze informatie wordt aan alle geïnteresseerde partijen gelijktijdig en in gelijke mate verstrekt en beschikbaar gesteld via het jaarverslag, het halfjaarverslag, persberichten, beleggers-presentaties en de website van de DGB Group.

Aandelen en notering

De gewone aandelen in DGB Group N.V. zijn genoteerd aan Euronext Amsterdam (ticker: DGB, ISIN code: NL0009169515). Het aandeel is opgenomen in de categorie “lokale aandelen”. Het geplaatste en gestorte kapitaal bestond op 31 december 2017 uit 7.500.000 aandelen, met een nominale waarde van EUR 0,02 per aandeel. Op 31 december 2017 zijn 4.052.175 aandelen opgenomen in de notering aan Euronext Amsterdam; dat is ongeveer 54 % van het totaal geplaatste kapitaal.

Substantiële deelnemingen

Overeenkomstig hoofdstuk 5.3 van de Wet op het financieel toezicht dient eenieder die beschikt over 3% of meer van het geplaatst kapitaal van een beursgenoteerde onderneming daarvan melding te maken bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Het substantiële deelnemingen register van de AFM bevat per 31 december de volgende beleggers met deelnemingen boven de 3%.

M.G.J. Logtenberg	45,97%	16 november 2017
<i>(Degrosolutions Holding B.V. ; Majka Investments B.V.)</i>		
G. Schaaïj	25,00%	13 december 2017
W.L. Kemper	8,16%	20 november 2017
<i>(MountainShield Capital Fund)</i>		

Bilaterale contacten en melding zeggenschap

De DGB Group heeft interne voorschriften gesteld met betrekking tot het omgaan met voorwetenschap en persoonlijke transacties in financiële instrumenten DGB Group door bestuurders en werknemers. Ter uitvoering aan het bepaalde in artikel 5:65 Wet op het financieel toezicht (Wft) heeft de DGB Group een zogenaamd “Beleid inzake bilaterale contacten met aandeelhouders” en een “Insider Trading Reglement” opgesteld. Beide documenten zijn gepubliceerd op de website van de DGB Group (www.dgbgroup.nl).

Gedurende zogenaamde gesloten perioden is het bestuurders, commissarissen, leidinggevenden en als zodanig aangewezen insiders niet toegestaan te handelen in financiële instrumenten DGB Group. Daarnaast vindt gedurende deze perioden in beginsel geen bilateraal contact met aandeelhouders plaats.

Deze perioden zijn:

- de periode van twee maanden voorafgaand aan de publicatie van de jaarcijfers van DGB Group N.V.;
- de periode van 30 dagen voorafgaand aan de publicatie van een halfjaarbericht van DGB Group N.V.;
- de periode van 30 dagen voorafgaand aan de publicatie van een prospectus van DGB Group N.V.; en
- de periode van 30 dagen voorafgaand aan de publicatie van een kwartaalbericht DGB Group N.V. of de aankondiging van een (interim)dividend.

Contacten met aandeelhouders vinden primair plaats gedurende aandeelhoudersvergaderingen. Daarnaast kunnen bilaterale contacten met aandeelhouders, buiten aandeelhoudersvergaderingen, van belang zijn voor zowel de vennootschap als aandeelhouders. Gedurende dergelijke contacten wordt hoofdzakelijk een toelichting gegeven op reeds gepubliceerde informatie, zoals de bestaande strategie en bedrijfsresultaten. Uitgangspunt is dat gedurende enig contact met aandeelhouders geen koersgevoelige informatie wordt verstrekt. Zie ook het “Beleid inzake bilaterale contacten met aandeelhouders” zoals gepubliceerd op de website.

Dividendbeleid

Wij zijn voornemens om jaarlijks een dividend uit te keren dat een duurzame lange termijnwaarde voor onze aandeelhouders vertegenwoordigt. Overeenkomstig het bestaande dividendbeleid wordt een uitkeringspercentage aangehouden van 40% tot 50% van het netto operationeel resultaat.

De uitkering van dividend is afhankelijk van de financiële resultaten en het eigen vermogen van de DGB Group. Bij tegenvallende resultaten of investeringen bestaat de mogelijkheid om over dat jaar geen dividend uit te keren. Indien over enig jaar verlies is geleden, wordt over dat jaar geen dividend uitgekeerd. Bij een dividendvoorstel zal rekening worden gehouden met verschillende factoren zoals het financiële en operationele resultaat, de kapitaalspositie, wet- en regelgeving en de vraag of de beschikbare middelen benodigd zijn voor aflossing of investeringen.

De Raad van Bestuur doet een voorstel, wat met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, vast stelt welk deel van de winst wordt toegevoegd aan de reserves. Dit gebeurt na uitkering van dividend op de preferente aandelen (vooralsnog zijn geen preferente aandelen uitgegeven). Daarna kan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op voorstel van de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besluiten om het deel van de winst dat overblijft na toevoeging aan de reserves uit te keren als dividend op de gewone aandelen.

Uitkering geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat uitkering geoorloofd is.

Financiële kalender

- Publicatie jaarverslag
30 april 2018
- Algemene Vergadering van Aandeelhouders
28 juni 2018
- Publicatie halfjaarcijfers
27 september 2018

Investor relations

Wij wensen onze aandeelhouders en overige stakeholders te voorzien van relevante informatie over ons bedrijfsmodel, onze strategie en onze ondernemingsresultaten. Het merendeel van de communicatie met aandeelhouders vindt plaats middels persberichten en aandeelhoudersvergaderingen.

De jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders vond in 2017 plaats op 31 mei. Een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders vond plaats op 23 augustus 2017 en 29 december 2017.

Meer informatie over de DGB Group is beschikbaar op de website (www.dgbgroup.nl).

Onze mensen

Onze werknemers zijn van wezenlijk belang voor ons succes en dragen op eigen en passende wijze bij aan de resultaten van de onderneming(sgroep). Onze kernwaarden zijn diep ingebed in onze organisatie en bepalen ook de wijze waarop wij met onze werknemers omgaan. Wij beogen dooreen open en transparant wijze van handelen en communiceren een duurzame relatie met onze werknemers op te bouwen, waarin ruimte is voor innovatie en persoonlijke ontwikkeling.

Duurzaamheid

Gestreefd wordt naar een duurzame relatie met onze werknemers waarin de ontwikkeling van kennis en ervaring centraal staat. Wij geloven in interne groei en zien groeikansen en ontwikkeling als een belangrijke factor voor het behoud van werknemers. Het is van belang dat diegenen met de juiste kennis en vaardigheden de juiste plaats binnen de ondernemingsgroep innemen. Dit versterkt onze organisatie en stelt ons in staat groei te faciliteren.

In 2017 is het aantal werknemers toegenomen. Wij hanteren een flexibel personeelsmodel waarin gebruik gemaakt wordt van een vast team van werknemers. Deze werknemers worden bijgestaan door tijdelijk aangestelde interne en externe personen.

Training en opleiding

Het aantrekken, opleiden en behouden van getalenteerde en bekwame werknemers is van belang voor ons succes en de continuïteit van onze organisatie. Om het langetermijnperspectief te verwezenlijken dient enerzijds gebruik gemaakt te worden van bestaande kennis en ervaring,

terwijl anderzijds geïnvesteerd moet worden in nieuwe vaardigheden en achtergronden om zodoende te kunnen innoveren en in te kunnen spelen op veranderingen uit de markt.

Werkomstandigheden

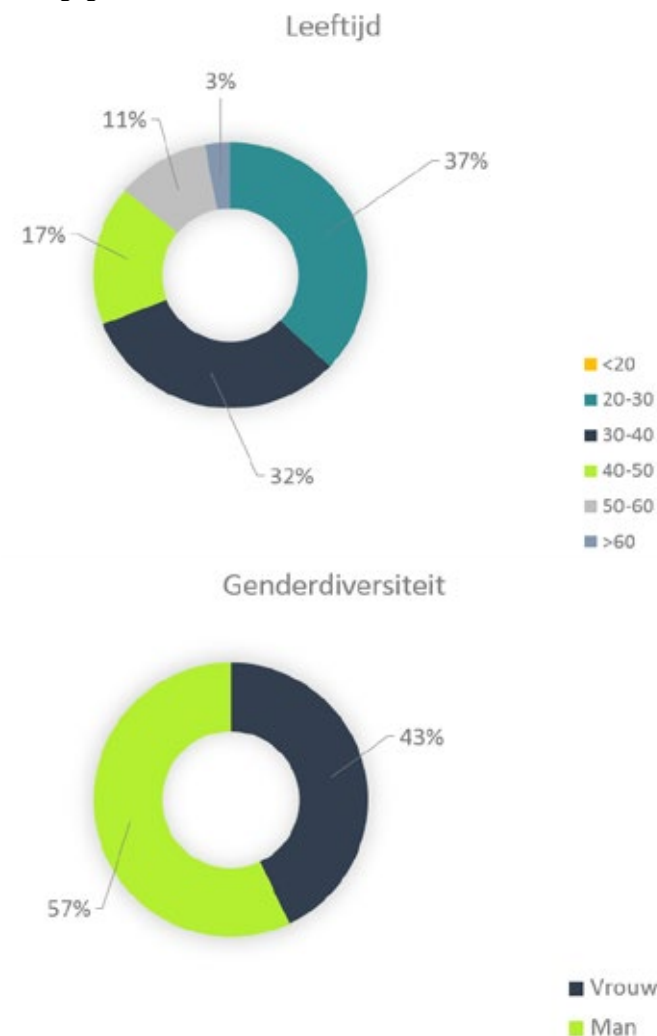
Door het creëren van de juiste werkomstandigheden en ondernemingscultuur hopen wij werknemers te bewegen om gemotiveerd bij te dragen aan het succes van de onderneming. Wij beogen door een hoge mate van interne communicatie en een open dialoog met werknemers betrokkenheid, werkplezier en loyaliteit te creëren. Gedegen communicatie draagt bij aan een helder begrip van ondernemingsdoelstellingen en de plaats van de werknemer in het realiseren daarvan.

Gedragscode

Wij verwachten dat onze werknemers en de Raad van Bestuur zich op integere wijze gedragen. Daarom hanteren wij een interne gedragscode die onze waarden en ondernemingsprincipes reflecteert. In deze gedragscode zijn bepalingen opgenomen over de wijze waarop onze werknemers zich behoren te gedragen. Deze bepalingen betreffen onderwerpen als fraude, corruptie, integriteit, privacy en andere ethische en sociale standaarden. De gedragscode dient te worden nageleefd door alle binnen de ondernemingsgroep werkzaam zijn de personen. Werknemers dienen te handelen in overeenstemming met het doel en de strekking van de gedragscode; de daarin opgenomen bepalingen zijn niet facultatief.

Diversiteit

Het beleid van de ondernemingsgroep is gericht op het aannemen van de beste kandidaten ongeacht geslacht, leeftijd, nationaliteit, opleidingsniveau, geloofsovertuiging en geaardheid. Onze onderneming wordt gekenmerkt door een open cultuur waarin ruimte is voor ambities en persoonlijke ontwikkeling. Informatie met betrekking tot de diversiteit van ons personeelsbestand is hieronder weergegeven:

Eerder weergegeven genderdiversiteit geeft een enigszins vertekend beeld doordat een tweetal ondernemingen binnen de groep nagenoeg volledig uit mannen bestaat.

Wij hanteren een non-discriminatoire beloningsbeleid, waarin de beloning afhankelijk wordt gesteld van de kennis, ervaring en (vak)bekwaamheid van de individuele werknemer. Wij beogen onze werknemers een competitieve beloning te bieden waarbinnen aandacht is voor individuele prestaties.

Medezeggenschap

Wij hechten veel waarde aan een actieve dialoog met onze werknemers en vinden het van belang dat werknemers middels hun werknemersvertegenwoordigers inspraak hebben in verschillende zaken die spelen binnen de ondernemingsgroep. In 2018 zal gewerkt worden aan de oprichting van een ondernemingsraad op groepsniveau. De ondernemingsraad zal inspraak en adviesrecht hebben met betrekking tot zaken zoals het sociaal beleid, de arbeidsomstandigheden en bepaalde aspecten van de economische en organisatorische bedrijfsvoering zoals fusies, overnames en reorganisaties.

Onze klanten

Wij beogen een onmisbare partner te zijn in de dagelijkse bedrijfsvoering van onze klant. Door middel van kwalitatief hoogwaardige, innovatieve en duurzame dienstverlening ondersteunen wij onze klant en zorgen wij ervoor dat deze de vrijheid heeft om zich volledig te richten op de zaken die voor hem belangrijk zijn. Onze ziens- en handelswijze gaat verder dan het bewerkstelligen van een langdurige en duurzame relatie met onze klant; wij beogen samen met onze klant wederzijdse waarde te creëren. Dat houdt in dat wij onze klanten ook in de toekomst innovatieve en duurzame oplossingen zullen bieden en dat wij een continue dialoog met de klant onderhouden om in te kunnen springen op zijn wensen en verwachtingen.

Klanttevredenheid

Klanten zijn van vitaal belang voor onze organisatie. Om onze producten en diensten te verbeteren treden wij voortdurend in gesprek met onze klanten. De wensen van de klant wijzigen snel en worden mede gevoed door technologische ontwikkelingen. Door duurzaam in contact te staan met onze klanten zijn wij in staat hun wensen te herkennen en zorgen wij ervoor dat deze geïntegreerd worden in onze ondernemingsstrategie. Wij betrekken onze klanten bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten bijvoorbeeld door lancering van *pilot*-projecten of het hanteren van een feedbackmechanisme. Door in te zetten op klanttevredenheid en klantbinding versterken wij het contact met onze klant en blijven wij in staat om kwalitatief hoogwaardige diensten te verlenen. Zodoende stellen wij onze klanten in staat om efficiënter, productiever en winstgevender te worden.

Privacy

Het is van belang dat onze klanten het vertrouwen in ons behouden. Onze ondernemingsactiviteiten vereisen dat wij gegevens verwerken. Het is daarom van essentieel belang dat wij op de juiste wijze omgaan met de gegevens die wij verwerken. Wij hechten grote waarde aan de privacy van onze klanten en gaan op gepaste wijze om met de gegevens die zij aan ons toevertrouwen.

Op 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking. Deze verordening vormt het meest uitgebreide gegevensbeschermingsregime ter wereld en is van toepassing op de verwerking van de persoonsgegevens van eenieder die zich in Europa bevindt. Wij zullen slechts persoonsgegevens verwerken voor zover de verordening en nationale wet- en regelgeving dit toestaat.

In 2017 hebben wij, en de ondernemingen binnen de ondernemingsgroep, ons bijzonder ingezet om te voldoen aan de vereisten uit de AVG. Deze inspanning vindt onder andere zijn weerslag in het creëren van bewustwording bij onze klanten en werknemers. Wij hanteren een duidelijk privacybeleid en een gedragscode die aangeeft hoe onze werknemers met persoonsgegevens dienen om te gaan. Daarnaast werken wij voortdurend aan de juiste technische en organisatorische beveiliging van gegevens en zorgen wij ervoor dat wij bij de ontwikkeling van onze producten en diensten aandacht besteden aan de bescherming van de privacy en minimaal gebruik maken van persoonsgegevens.

Wij zorgen ervoor dat onze klanten begrijpen welke persoonsgegevens wij gebruiken, hoe lang wij deze gegevens bewaren en wie toegang heeft tot de gegevens. Wij beschermen de gegevens van

onze klanten zo goed mogelijk en zijn van mening dat de persoonsgegevens van onze klanten aan onze klanten toebehoren. Daarom gebruiken wij deze gegevens alleen voor het doel waarvoor zij aan ons zijn verstrekt en kunnen onze klanten ons te allen tijde vragen om hun persoonsgegevens te verwijderen.

LANGE TERMIJN WAARDECREATIE

Visie

De algehele agrarische en aanverwante sectoren gebruik laten maken van de gespecialiseerde software van de DGB Group.

Wij hebben een duidelijke visie gericht op lange termijn waardecreatie. Wij beogen een onmisbare partner te zijn binnen de dagelijkse bedrijfsvoering van onze klant. Het bewerkstelligen van onze visie vereist kennis van de markten waarin wij opereren en kwalitatief hoogwaardige, toekomstbestendige dienstverlening en producten. Wij hopen onze visie te verwezenlijken door zowel eigen ontwikkeling als door anorganische groei.

Missie

Antibiotica-vrij vlees in de supermarkt.

Middels een betere ketenbeheersing willen wij tezamen met sectorpartijen toewerken naar de beschikbaarheid van duurzaam en antibiotica-vrij vlees in de supermarkt. Door toepassing van onze software binnen de gehele keten willen wij het mogelijk maken om antibiotica-vrij vlees te leveren aan de consument.

Onze software wordt toegepast binnen de gehele keten. Vanaf de boer door middel van inspecties door onze gespecialiseerde inspecteurs, de certificeringen door vakmensen/auditeurs, de verscheidene keurmerken binnen de sectoren alsmede binnen veterinaire sector waar we door middel van veelvuldig overleg een lange termijn relatie opbouwen met de dierenartsen. Wij zijn vertegenwoordigd binnen de gehele keten, het zogeheten 'zaadje tot koolnaadje'.

Strategische doelstellingen

Onze strategische doelstellingen bestaan primair uit: het selectief acquireren van ondernemingen die aansluiten met onze ondernemingsactiviteiten.

Wij hebben een duidelijke en passende strategie ontwikkeld die ons zal helpen om onze visie te verwezenlijken en onze missie te voltooien. Deze strategie ziet op het creëren van waarde voor onze stakeholders. Een deel van onze strategie ziet op het verstevigen en uitbreiden van de positie en de winstpotentie van de bestaande ondernemingen binnen de ondernemingsgroep. Wij stellen ons ten doel om zodoende een stevig fundament te creëren voor lange termijn waardecreatie. Daarnaast is onze strategie gericht op groei van de ondernemingsgroep als geheel.

Onze strategische doelstellingen kunnen als volgt worden weergegeven:

- het ontwikkelen van nieuwe producten;
- klantbinding;
- het toetreden tot en ontwikkelen van nieuwe markten;
- het vergroten van het bestaande marktaandeel en de winstpotentie.

Kernwaarden

Innovatie

Innovatie is een kernwaarde voor toekomstig succes. Wij zetten ons in voor de voortdurende verbetering van onze dienstverlening en wensen aanhoudend in te spelen op veranderende behoeften uit de markt. Wij staan open voor ideeën en stimuleren innovatie. Door innovatie een centraal onderdeel van onze cultuur te maken blijven wij dynamisch en dragen wij bij aan de duurzaamheid en toekomstbestendigheid van onze organisatie en de relatie met onze stakeholders.

Transparantie

Wij streven naar duidelijke en open communicatie in alle aspecten van onze bedrijfsvoering. Dit helpt ons vertrouwensrelaties op te bouwen met onze stakeholders. Of het nu klanten, werknemers, partners of aandeelhouders betreft, transparantie is essentieel voor het tot stand brengen van betrouwbare en duurzame relaties.

Duurzaamheid

Onze ondernemingsactiviteiten leveren dagelijks een bijdrage aan een duurzame leefomgeving. Daarnaast beogen wij duurzame relaties op te bouwen met onze klanten, partners en werknemers. Wij willen het succes van onze klant bevorderen door consistent kwalitatief hoogwaardige diensten en oplossingen te bieden en samen met onze klant waarde te creëren.

Lange termijn waardecreatie

Lange termijn waardecreatie vereist een diepgaand inzicht in de sector(en) waarbinnen de DGB Group opereert. Het is van belang inzicht te hebben in de behoeften en wensen van de onderneming en de klant. Door te luisteren naar onze klanten zijn wij in staat om de specifieke uitdagingen waarmee zij in hun dagelijkse bedrijfsvoering worden geconfronteerd te begrijpen. Zodoende verkrijgen wij een diepgaand inzicht in de wensen en behoeften van de klant en kunnen wij onze innovatieve oplossingen duurzaam toepassen. Wij beogen een langdurige relatie aan te gaan met onze klant waarin wij, door te luisteren, in kunnen springen op zijn wensen en op datgene wat er van ons wordt verwacht en verlangt.

Wij zetten onze getalenteerde en betrokken mensen in om oplossingen te bedenken die aan de wensen van de klant tegemoetkomen. Onze producten en diensten ontnemen zorgen bij de klant en zijn direct toepasbaar binnen diens dagelijkse bedrijfsvoering. Wij streven naar het voltooien van onze missie en de verwezenlijking van onze visie. Bij de uitvoering van onze strategie beogen wij bestaande successen te herhalen en te investeren in onze unieke kwaliteiten. Lange termijn waarde wordt gecreëerd door groei na te streven en kansen te benutten die aansluiten bij ons portfolio en onze kwaliteiten. Wij beogen duurzaam waarde te creëren voor onze klanten en andere stakeholders.

Strategie - Waarin investeren wij?

Onze ondernemingen hanteren een duidelijke visie en strategie gericht op het creëren en bieden van oplossingen die maximaal waarde creëren. Bij de groei van de ondernemingsgroep is het van belang dat wij enerzijds inzetten op onze bestaande kwaliteiten, terwijl wij

anderzijds kwaliteiten toevoegen om ervoor te zorgen dat wij toekomstbestendig zijn. De wijze waarop wij groei creëren is tweeledig, wij zetten zowel in op autonomie als op groei door middel van acquisities.

Mogelijkheden – Onze unieke kwaliteiten

Onze mensen en onze ondernemingscultuur vormen het fundament van onze strategie. Zonder onze unieke talenten en kwaliteiten zijn wij niet in staat onze producten en diensten voortdurend te verbeteren en duurzaam waarde te creëren. Wij zetten ons in voor toekomstig succes door een ondernemingscultuur te hanteren waarin transparantie, integriteit en inclusie centraal staat.

Waardecreatie

Onze cultuur valt uiteen in een vijftal vormen van kapitaal die allen bijdragen aan korte, middellange en lange termijn waardecreatie. Het waardecreatiemodel op de volgende pagina is gebaseerd op het *International Integrated Reporting Council Framework*. Dit model geeft inzicht in de wijze waarop wij de vijf verschillende vormen van kapitaal toepassen om waarde te creëren. Met deze vormen van kapitaal beogen wij een zo gunstig mogelijk resultaat te behalen voor al onze stakeholders.

Vormen van kapitaal

Financieel

We investeren in activiteiten en eventuele acquisities. Deze financiële middelen worden geput uit reserves of gegenereerde opbrengsten. Daarnaast kan financiering plaatsvinden door externe investeerders.

Intellectueel

Onze specialistische kennis op zowel financieel, vaktechnisch als organisatorisch vlak worden toegepast bij al onze innovatieve producten en oplossingen.

Mensen

Wij hebben een groot aantal getalenteerde, hoog opgeleide en toegewijde werknemers, mensen die het verschil kunnen maken voor onze stakeholders.

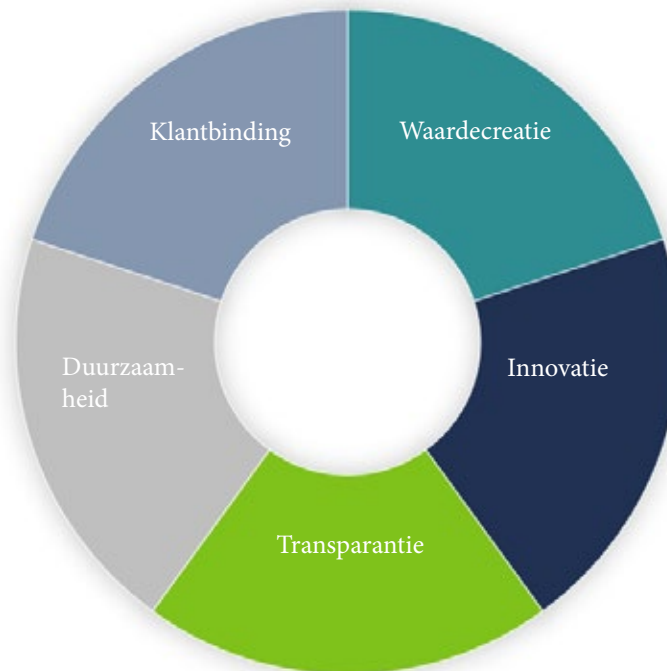
Technologie

Als een software gedreven organisatie zijn wij afhankelijke van ICT oplossingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de nieuwste technieken en mogelijkheden op het gebied van soft- en hardware.

Sociaal

Wij onderhouden een duurzame en wederkerige relatie met onze belangrijkste stakeholders zoals klanten, aandeelhouders en werknemers.

Strategische prioriteiten

Waardecreatie

Financiële waardecreatie

We investeren in nieuwe ontwikkelingen om een onmisbare partner te zijn, en blijven, in de dagelijkse bedrijfsvoering van onze klant. Door middel van acquisities kunnen we deze positie versterken.

Intellectuele waardecreatie

Door de unieke talenten en kwaliteiten van onze mensen zijn wij in staat onze producten en diensten voortdurend te verbeteren en duurzaam waarde te creëren.

Menselijke waardecreatie

Door onze cultuur proberen we de beste mensen te behouden en aan te trekken. Ook bieden wij hen de mogelijkheid om zichzelf te ontwikkelen.

Technologische waardecreatie

Door gebruik te maken van de nieuwste technieken ontstaat er zowel intern als extern een stabiel, robuust en veilig ICT landschap. Zowel op technologisch vlak als door middel van innovatieve producten.

Sociale waardecreatie

Door een continue dialoog te onderhouden met onze stakeholder kunnen wij inspelen op hun wensen en behoeften. Zodoende worden zij ambassadeurs van de onderneming.

Bestuursverklaring

Gebaseerd op het bepaalde in het hoofdstuk 'Risicomanagement' en de evaluatie en bespreking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen verklaart de Raad van Bestuur, in overeenstemming met Best Practice-bepaling 1.4.3 van de herziene Nederlandse Corporate Governance Code 2016, dat:

- het verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen in de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis; en
- in het verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het verslag.

Voorts verklaart de Raad van Bestuur, overeenkomstig artikel 5:25c lid 2 sub c van de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat voor zover hem bekend:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van de uitgevende instelling en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en
- het bestuursverslag een getrouw beeld geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van de uitgevende instelling en van de met haar verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen en dat in het bestuursverslag de wezenlijke risico's waarmee de uitgevende instelling wordt geconfronteerd, zijn beschreven.

Hardenberg, 30 april 2018,

M.G.J. Logtenberg, niet-uitvoerend bestuurder

R.A.J. van Riele, uitvoerend bestuurder

J.W.R. Klomp, uitvoerend bestuurder

J.P.B. Verheijen, uitvoerend bestuurder

I&R 'Schapen en Geiten'

In Nederland moeten alle schapen en geiten geregistreerd zijn. Er is regelgeving voor de identificatie en registratie (I&R). Veranderingen in het aantal, de verblijfplaats en de verplaatsingen in Nederland en van of naar het buitenland worden in het I&R-systeem bijgehouden. U meldt de geboorte van uw lammeren in I&R binnen zes maanden. Klanten kunnen bij IKB Nederland meldingen doorgeven, raadplegen en herstellen. Daarnaast kan de klant onder andere de status van het eigen dier opvragen.

CORPORATE GOVERNANCE

Corporate Governance

Corporate Governance Structuur

Wij zijn van mening dat deugdelijke corporate governance in belangrijke mate bijdraagt aan lange termijn waardecreatie. Een goede corporate governance structuur is essentieel voor de verwezenlijking van strategische doelstellingen, ondernemingsgroei, waardecreatie en de relatie met alle betrokken stakeholders. Daarom hanteren wij een actief beleid ter verbetering van onze corporate governance. Dit beleid is gebaseerd op efficiëntie, transparantie en duurzaamheid en vindt zijn weerslag in de kernwaarden van de ondernemingsgroep. Toekomstige substantiële wijzigingen in de corporate governance structuur worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

DGB Group N.V. is een naamloze vennootschap opgericht naar Nederlands recht. Vanaf 8 januari 2018 maakt de DGB Group gebruik van een monistisch bestuursmodel. In het verslagleggingsjaar werd door de DGB Group (destijds Verenigde Nederlandse Compagnie) een dualistisch bestuursmodel toegepast. Met andere woorden: de DGB Group werd in 2017 bestuurd door een zogenaamd two-tier bestuur, bestaande uit een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen. De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de corporate governance structuur van de DGB Group.

Hieronder wordt in hoofdlijnen verslag gedaan van onze corporate governance structuur en van de naleving van de herziene Nederlandse Corporate Governance Code (2016) gedurende het jaar 2017. Wij onderschrijven de principes uit deze gedragscode en zijn toegewijd om zoveel mogelijk te handelen in overeenstemming met de daarin opgenomen best practices.

Raad van Bestuur

Het bestuur van de DGB Group is opgedragen aan de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur is, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het bestuur en de continuïteit van de ondernemingsgroep. De Raad van Bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de onderneming en is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een algemene strategie, het identificeren van ondernemingsrisico's en het geven van uitvoering aan strategische, operationele en financiële doelstellingen.

Bij de uitoefening van zijn taken laat de Raad van Bestuur zich leiden door de belangen van de ondernemingsgroep. Daarnaast houdt de Raad van Bestuur rekening met de belangen van stakeholders zoals aandeelhouders, klanten, leveranciers en werknemers.

De Raad van Bestuur is bevoegd alle besluiten te nemen die noodzakelijk of wenselijk zijn voor het verwezenlijken van de doelstellingen van de DGB Group. Besluiten die, overeenkomstig Nederlands recht of de statuten, zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen of de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden door de Raad van Bestuur slechts genomen na goedkeuring van deze organen. De leden van de Raad van Bestuur worden benoemd voor een periode van maximaal 4 jaar. Herbenoeming kan telkens voor een periode van maximaal 4 jaar plaatsvinden.

Blijkens de statuten kan de Raad van Bestuur nadere regels vaststellen die betrekking hebben op zijn werkwijze en besluitvormingsproces.

Het Reglement houdende principes en best practices voor het bestuur is gepubliceerd op de website van de DGB Group (www.dgbgroup.nl).

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken binnen de ondernemingsgroep. Hij staat de Raad van Bestuur met raad terzijde.

De leden van de Raad van Commissarissen worden, op voordracht van de Raad van Commissarissen, voor een periode van maximaal vier jaar benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Een commissaris kan nadien worden herbenoemd voor een benoemingstermijn van 2 jaar die daarna met maximaal 2 jaar kan worden verlengd.

De bezoldiging van ieder lid van de Raad van Commissarissen wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Ingevolge het door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde beleid dient de vergoeding van de commissarissen in verhouding te staan tot de uit te voeren werkzaamheden en de daaraan besteedde tijd.

Vanwege zijn grootte heeft de Raad van Commissarissen uit zijn midden geen auditcommissie, remuneratiecommissie of selectie- en benoemingscommissie ingesteld. Ook wordt geen gebruik gemaakt van een interne audit-dienst. De de taken en verantwoordelijkheden van de audit, remuneratie en selectie en benoemingscommissie komen daardoor toe aan de Raad van Commissarissen als collectief.

Het Reglement houdende principes en best practices voor de Raad van Commissarissen is gepubliceerd op de website van de DGB Group (www.dgbgroup.nl).

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders vinden plaats op initiatief van de Raad van Bestuur of de Raad van Commissarissen. Een oproeping voor de Algemene Vergadering kan daarnaast, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 2:110 Burgerlijk Wetboek, plaatsvinden door personen die, alleen of gezamenlijk, ten minste 10% van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigen en daartoe door de voorzieningenrechter zijn gemachtigd.

De bevoegdheden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden ontleend aan het Burgerlijk Wetboek, overige wetgeving en de statuten van de DGB Group. Deze bevoegdheden zien onder andere op het verlenen van goedkeuring aan besluiten omtrent een belangrijke verandering in de identiteit of het karakter van de vennootschap of een besluit tot statutenwijziging, vergroting van het maatschappelijk kapitaal, uitgifte van aandelen, benoeming van de leden van de Raad van Commissarissen en vaststelling van het remuneratiebeleid.

Benoeming en ontslag bestuurders en commissarissen

De benoeming en het ontslag van de leden van de Raad van Bestuur en de leden van de Raad van Commissarissen vindt plaats in overeenstemming met wettelijke bepalingen en het bepaalde in de statuten van de vennootschap. Samengevat worden de leden van de Raad van Bestuur benoemd door de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen is eveneens bevoegd een lid van de Raad van Bestuur te ontslaan, doch alleen nadat de Algemene Vergadering

van Aandeelhouders over het voorgenomen ontslag is gehoord. Commissarissen worden op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam kan een commissaris, op verzoek van de Raad van Commissarissen, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders of de ondernemingsraad, ontslaan wegens verwaarlozing van zijn taak, andere gewichtige redenen of wegens een ingrijpende wijziging van de omstandigheden op grond waarvan handhaving als commissaris redelijkerwijze niet van de vennootschap kan worden verlangd.

Op 29 december 2017 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ingestemd met een statutenwijziging. Met ingang van 8 januari 2018 geschiedt de benoeming en het ontslag van uitvoerende en niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Benoeming geschiedt enkel op voordracht van de Raad van Bestuur of op voordracht van één of meer aandeelhouders die alleen of gezamenlijk voldoen aan de vereisten van artikel 2:114a Burgerlijk Wetboek.

Kapitaalstructuur

Op 31 december 2017 bedroeg het maatschappelijk kapitaal van de DGB Group € 300.000,-, verdeeld in 7.500.000 gewone aandelen en 7.500.000 preferente aandelen, elk nominaal groot € 0,02. Het geplaatste kapitaal bedroeg op dezelfde datum € 150.000,- bestaande uit 7.500.000 gewone aandelen. Elk aandeel geeft recht op het uitbrengen van één stem. Het uitoefenen van het stemrecht door houders van aandelen is niet onderworpen aan beperkingen ten aanzien van het aantal stemmen en de periode waarin deze mogen worden uitgeoefend.

Aandelenuitgifte

De DGB Group vraagt zijn aandeelhouders regelmatig om de Raad van Bestuur toe te staan aandelen uit te geven of eigen aandelen in te kopen. Op 31 mei 2017 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de Raad van Bestuur voor een periode van 18 maanden van december 2017 tot juni 2019, gemachtigd om met goedkeuring van de Raad van Commissarissen:

- eigen aandelen te verkrijgen voor een totaal nominaal bedrag aan aandelen, dat gelijk is aan 15% van het totale geplaatste kapitaal van de Vennootschap per de datum van verkrijging;
- te besluiten tot uitgifte van aandelen en tot het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen voor een maximum van 10% van het aantal geplaatste aandelen op de dag van uitgifte ter gelegenheid van fusies, overnames en/ of versterking van de kaspositie.

Voor het overige berust de bevoegdheid om te besluiten tot uitgifte van aandelen, overeenkomstig de statuten van de vennootschap, bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Beschermingsmaatregelen

De DGB Group maakt geen gebruik van beschermingsmaatregelen of -constructies.

Diversiteit

Op 13 april 2017 is de Wet streefcijfer evenwichtige zetelverdeling mannen en vrouwen in bestuur in werking getreden. Deze wet vereist een evenwichtige verdeling van zetels in het bestuur en de Raad van Commissarissen van grote vennootschappen. Bij een evenwichtige verdeling van de zetels wordt ten minste 30% van de zetels bezet door vrouwen en ten minste 30% door mannen. Hoewel de DGB Group (nog) niet kan worden gekenmerkt als een grote vennootschap wordt binnen de DGB Group gestreefd naar een samenstelling van het bestuur en de Raad van Commissarissen overeenkomstig de voor de vennootschap relevante aspecten van diversiteit, daaronder begrepen leeftijd, geslacht, expertise en achtergrond inzake opleiding en beroepservaring. Daarnaast spant het bestuur zich bij de invulling van vacatures in te voldoen aan het wettelijk bepaalde streefcijfer met betrekking tot geslacht. De kwalificaties van een kandidaat dienen evenwel te prevaleren boven het tot stand brengen van diversiteit.

Remuneratiebeleid

Het remuneratiebeleid is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid. De uitvoering van het remuneratiebeleid in 2017 zal deel uitmaken van de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2018.

Ontslagvergoeding

De management overeenkomsten, c.q. overeenkomsten van opdracht, met de leden van de Raad van Bestuur bevatten, in overeenstemming met het bepaalde in de Nederlandse Corporate Governance Code, een algemene ontslagvergoeding van ten hoogste eenmaal het jaarsalaris. Een ontslagvergoeding wordt niet uitgekeerd wanneer de overeenkomst voortijdig wordt beëindigd op initiatief van de bestuurder of wanneer de bestuurder ernstig verwijtbaar of nalatig heeft gehandeld.

Tegenstrijdig belang

Bestuurders en commissarissen dienen alert te zijn op belangenverstremeling. Een bestuurder of commissaris dient ieder potentieel tegenstrijdig belang terstond te melden aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:129 lid 6 Burgerlijk Wetboek neemt een bestuurder niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de vennootschap. Ook een commissaris neemt, op basis van artikel 2:140 lid 5 Burgerlijk Wetboek, niet deel aan de discussie en besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij zijn belangen conflicteren met die van de DGB Group.

Van een dergelijk tegenstrijdig belang is sprake wanneer de betrokken bestuurder niet in staat kan worden geacht om het belang van de vennootschap en de daaraan verbonden onderneming met de vereiste integriteit en objectiviteit te behartigen.

Alle besluiten of transacties waarbij een belangenconflict bestaat mogen slechts worden aangegaan

tegen ten minste in de markt gebruikelijk condities en behoeven de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

Voor een overzicht van de besluiten of transacties waarbij een mogelijk belangenconflict bestaat wordt verwezen naar de jaarrekening onder paragraaf 27 “Verbonden Partijen”.

Insider trading

De DGB Group heeft maatregelen genomen om te voldoen aan de bepalingen uit de Verordening Marktmissbruik ((EU) 596/2014). Deze maatregelen zien op het voorkomen van marktmissbruik, met inbegrip van insider trading, marktmanipulatie en onrechtmatige openbaring van koersgevoelige informatie. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van interne regelgeving met betrekking tot rapportage van transacties in DGB Group-aandelen.

Het Insider Trading Reglement is in 2017 aangepast en is van toepassing op de leden van de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en andere aangewezen insiders.

Het Insider Trading Reglement is gepubliceerd op de website van de DGB Group (www.dgbgroup.nl)

Naleving Corporate Governance Code

De herziene Nederlandse Corporate Governance Code (2016) is met ingang van 1 januari 2018 aangewezen als gedragscode in de zin van artikel 2:391 lid 5 Burgerlijk Wetboek. De DGB Group onderschrijft de principes uit deze gedragscode en is toegewijd om zoveel mogelijk te handelen in overeenstemming met de daarin opgenomen best practices.

De DGB Group handelt, voor zover van toepassing, in overeenstemming met het bepaalde in de Corporate Governance Code. In 2017 wordt afgeweken van onderstaande bepalingen van de Corporate Governance Code:

Interne audit

(best practice-bepaling 1.3.1 t/m 1.3.5)

Gezien de grootte van de vennootschap kent DGB Group

N.V. geen interne auditor. Daarmee wordt afgeweken van het bepaalde in best practice-bepaling 1.3.1 t/m 1.3.5.

Commissies

(best practice-bepaling 2.3.2)

Gezien de grootte van de vennootschap en de omvang en samenstelling van de Raad van Commissarissen is geen auditcommissie, remuneratiecommissie en/ of selectie- en benoemingscommissie ingesteld. De functie van deze bovengenoemde commissie(s) wordt door de gehele Raad van Commissarissen uitgeoefend.

Vertrek van de externe accountant

(best practice-bepaling 1.6.5)

Grant Thornton heeft in 2017 aangegeven de relatie met de vennootschap om portfolioredenen te beëindigen. Deze beëindiging wordt toegelicht in dit jaarverslag en op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2018 en is niet gepubliceerd in een persbericht. Dit betreft een eenmalige afwijking.

Secretaris van de vennootschap

(best practice-bepaling 2.3.10)

De samenstelling en grootte de Raad van Commissarissen en de ondernemingsgroep is zodanig dat het creëren van de functie secretaris van de vennootschap vooralsnog niet noodzakelijk wordt geacht.

Bijeenkomsten en presentaties

(best practice-bepaling 4.3.2)

Analistenbijeenkomsten en presentaties aan (institutionele) beleggers worden vooraf via de website van de DGB Group aangekondigd. Deze bijeenkomsten en presentaties zijn niet gelijktijdig te volgen door middel van webcasting of telefoon. Gezien de grootte van de vennootschap vergt het faciliteren van gelijktijdige beschikbaarheid via webcasting of telefoon onevenredig veel van de organisatie. De presentaties die worden gegeven tijdens analisten of beleggersbijeenkomsten worden gelijktijdig op de website van de DGB Group geplaatst.

Vanaf 23 augustus 2018 wordt afgeweken van onderstaande bepalingen van de Corporate Governance Code:

Onafhankelijkheid Raad van Commissarissen

(best practice-bepaling 2.1.7)

De heer Logtenberg, voormalig bestuurder van de dochterondernemingen, houdt middellijk meer dan 10% van de aandelen in de DGB Group en is daardoor aan te merken als niet-onafhankelijk commissaris in de zin van best practice-bepaling 2.1.8.

Daarnaast heeft de heer Logtenberg een minderheidsbelang in Degrosolutions Holding B.V. en heeft hij een belang in enkele aan de groepsondernemingen verbonden partijen (Zie ook paragraaf 27 van de jaarrekening, getiteld “Verbonden partijen”).

Vanaf 23 augustus 2017 heeft de heer Logtenberg te gelden als enig lid van de Raad van Commissarissen waardoor wordt afgeweken van best practice-bepaling 2.1.7.

Onafhankelijkheid voorzitter Raad van Commissarissen (best practice-bepaling 2.1.9)

Als enig lid van de Raad van Commissarissen vervult de heer Logtenberg de rol van voorzitter van de Raad van Commissarissen.

Corporate Governance-verklaring

Dit is een verklaring inzake Corporate Governance zoals bedoeld in artikel 2a van het Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het jaarverslag (Besluit inhoud bestuursverslag). De vereiste mededelingen zoals bedoeld in de artikelen 3 tot en met 3b van het Besluit inhoud bestuursverslag zijn te vinden in onderstaande hoofdstukken, onderdelen en pagina's van dit jaarverslag. Deze dienen als hier ingelast en herhaald te worden beschouwd:

- de corporate governance-structuur en naleving van de principes en best practice-bepalingen uit de Nederlandse Corporate Governance Code zijn beschreven in het hoofdstuk ‘Corporate Governance’;
- de belangrijkste kenmerken van het interne risico-beheersings- en controlesysteem in verband met het proces van financiële verslaggeving (Artikel 3a sub a Besluit inhoud bestuursverslag) bevinden zich in het hoofdstuk ‘Risicomanagement’;
- het functioneren van de aandeelhoudersvergadering

en haar voornaamste bevoegdheden en de rechten van aandeelhouders en hoe deze worden uitgeoefend (Artikel 3a sub b Besluit inhoud bestuursverslag) is te vinden in het hoofdstuk ‘Corporate Governance’ en het hoofdstuk ‘Aandeelhoudersinformatie’;

- de samenstelling en het functioneren van de Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen en zijn commissies (artikel 3a sub c Besluit inhoud bestuursverslag) zijn te vinden in het hoofdstuk ‘Corporate Governance’, het ‘Verslag Raad van Commissarissen’ en in het ‘Verslag Raad van Bestuur’;
- het diversiteitsbeleid met betrekking tot de samenstelling van het bestuur en de raad van commissarissen (artikel 3a sub d Besluit inhoud bestuursverslag) is te vinden in het hoofdstuk ‘Corporate Governance’ ; en
- mededelingen in het Besluit van 5 april 2006 tot uitvoering van artikel 10 van Richtlijn 2004/25/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 april 2004 betreffende het openbaar overnamebod (Besluit artikel 10 overnamerichtlijn) zijn te vinden in het hoofdstuk ‘Corporate Governance’ en ‘Aandeelhouders-informatie’

Hardenberg, 30 april 2018,

M.G.J. Logtenberg, niet-uitvoerend bestuurder
R.A.J. van Riele, uitvoerend bestuurder
J.W.R. Klomp, uitvoerend bestuurder
J.P.B. Verheijen, uitvoerend bestuurder

Risicomanagement

Filosofie

Risicobeheersing is bij de DGB Group verankerd in de managementstijl en maakt daarmee integraal deel uit van de ondernemingsstrategie. Wij maken gebruik van een open en constructieve bedrijfscultuur waarin de kwaliteiten, kennis en persoonlijke ontwikkeling van de werknemers een centrale rol vervullen.

Het risicobeheersingsbeleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en verdient continue aandacht en oplettendheid. Het voornaamste doel van dit beleid is het identificeren, beheersen en mitigeren van de belangrijkste risico's binnen de ondernemingsgroep. De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het in kaart te brengen van de risico's en dient deze op passende wijze te mitigeren. Wij onderwerpen alle relevantie risico's aan een waarschijnlijkheids- en impact assessment en kennen op basis daarvan een wegging toe aan deze risico's. Onze interne controles worden jaarlijks geëvalueerd en, waar nodig, worden maatregelen genomen om deze controles te verbeteren.

Risicobeheersing en controlesystemen

Om de operationele en financiële risico's tot een minimum te beperken hanteren wij een intern risicobeheersings- en controlesysteem dat uiteenvalt in formele en

informele controlemechanismen. Het formele aspect ziet op interne beleidsstukken, regelingen, gedragscodes en procedures, terwijl het informele aspect betrekking heeft op de dagelijkse bedrijfsvoering en de werkzaamheden binnen de ondernemingen.

Het risicobeheersings- en controlesysteem dient efficiënt te anticiperen op potentiële risico's en de impact van onverwachte gebeurtenissen op de balansverhoudingen tot een minimum te beperken. Wij beschouwen risicomanagement als een continu proces, waarbij het in het bijzonder van belang is om de controlesystemen op elk niveau in de organisatie in te bedden.

Beleid

De Raad van Bestuur hecht grote waarde aan integriteit en ethiek. Het ontstaan van een integriteitscultuur begint door bovenaan de juiste toon te zetten. De juiste *“tone at the top”* is cruciaal in een effectieve mitigatie van bepaalde risico's, zoals fraude en onethisch gedrag. Deze toon bepaalt de leidende normen en waarden en het ethisch klimaat van de onderneming.

Belangrijkste risicogebieden

De belangrijkste risico's hebben betrekking op omstandigheden die van significante invloed kunnen zijn op onze concurrentiepositie, financiële positie, bedrijfsresultaten en de strategische doelstellingen. Deze risico's worden hieronder weergegeven en worden onderscheiden in strategische, operationele, compliance en

financiële risico's. Strategische en marktrisico's hebben betrekking op onze toekomstplannen en strategieën en de markten waarin wij opereren. Deze risico's betreffen onder andere fusies, overnames en herstructureringen, intellectuele eigendomsrechten en andere risico's zoals concurrentiedreigingen en technologische en productinnovatie.

Operationele risico's hebben betrekking op risico's die voortkomen uit systemen, processen en mensen die de werking van onze dochterondernemingen beïnvloeden. Deze risico's betreffen onder andere veiligheid, gezondheid en milieu, informatiebeheer en gegevensbeveiliging, inkoop en andere risico's zoals personeel.

Compliance risico's hebben betrekking op risico's die voortvloeien uit wet en regelgeving; juridische procedures en de naleving van beleid. Financiële risico's houden verband met ons vermogen om financiële verplichtingen na te komen.

Verbeteringen

Wij streven naar een zo efficiënt en effectief mogelijk risicobeheersings- en controlesysteem. In 2017 hebben wij daarom bijzondere aandacht besteed aan:

- Integratie van recent overgenomen ondernemingen;
- Certificering en accreditatie;
- Aanpassing en verbetering van het Insider Trading-reglement.

Strategische en marktrisico's

Belangrijkste risico's	Omschrijving	Potentiële impact	Risico beperkende maatregelen
Agrarische sector	De agrarische sector en met name de commerciële dierhouderij vertoont structurele krimp.	Indien de DGB Group niet in staat is om haar marktaandeel te vergroten, voldoende te diversifiëren en uit te breiden naar andere sectoren zal de krimp van de agrarische sector op termijn een nadelig effect hebben op de bedrijfsresultaten en het toekomstperspectief van de DGB Group.	<ul style="list-style-type: none"> • gewerkt wordt aan uitbreiding van bestaande dienstverlening naar andere sectoren; • producten, zoals gespecialiseerde software, worden toegepast in (sub)sectoren; • er wordt gebruikgemaakt van een klanttevredenheids- en loyaliteitsmodel waarmee actief wordt ingespeeld op de wensen en verwachtingen van de klant;
Concurrentie	<p>Toenemende concurrentie kan een negatief effect hebben op zowel de concurrentiepositie als de bedrijfsresultaten van de DGB Group. De DGB Group concurreert onder andere op basis van prijs, kwaliteit, efficiëntie, innovatie, klantenservice, ondersteuning, technische kennis en reputatie.</p> <p>Concurrentie is met name hoog in de energiesector, waarin de DGB Group concurreert met grote internationale en opkomende spelers.</p> <p>De opkomst van slimme energietechnologieën heeft invloed op de elektriciteitswaardeketen door een nieuwe groep concurrenten te introduceren.</p>	<p>Als de DGB Group niet in staat is om bestaande klanten te behouden, nieuwe producten of concepten te introduceren, nieuwe klanten aan te trekken, te reageren op trends, de operationele efficiëntie te verbeteren en nettomarges te verhogen is zij niet in staat om succesvol te concurreren.</p> <p>Toenemende concurrentie in de sectoren waarin de DGB Group actief is of een consolidatie van de markten waarin zij opereert kan een negatief effect hebben op prijzen, marges, de concurrentiepositie en het marktaandeel. Elk verlies van een marktaandeel kan een nadelig effect hebben op de strategische doelstellingen van de DGB Group, haar bedrijfsresultaten en haar toekomstperspectief.</p> <p>Toenemende concurrentiedruk heeft een negatief effect op de verkoopprijzen, marges en het marktaandeel van de DGB Group. Ook kan de groei van het aanbod duurzame energie, onder meer door eigen opwekking aan de zijde van de klant, een negatief effect hebben op de bedrijfsresultaten van de DGB Group.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • gewerkt wordt aan de voortdurende ontwikkeling van nieuwe producten en de verbetering van bestaande producten; • er wordt ingezet op de training en ontwikkeling van werknemers om zodoende sneller te innoveren en in te kunnen spelen op veranderingen uit de markt; • er wordt gebruikgemaakt van een klanttevredenheidsmodel en een feedbackmechanisme waarmee actief wordt ingespeeld op de wensen en verwachtingen van de klant.

<p>Innovatie</p>	<p>Als de DGB Group niet blijft innoveren of op een andere wijze tegemoet komt aan technologische ontwikkelingen en verwachtingen van de consument of klant kunnen zowel de concurrentiepositie als de bedrijfsresultaten daaronder lijden.</p>	<p>Innovatie kan een van de belangrijk instrument zijn voor (langetermijn) waardecreatie. Niettemin zijn risico's inherent aan het nastreven van nieuwe ideeën en ontwikkelingen. Indien de DGB Group achterblijft bij nieuwe ontwikkelingen, wanneer nieuwe ideeën en producten niet slagen of de DGB Group niet in staat is het volledige potentieel daarvan te verwezenlijken kan dit een negatief effect hebben op de concurrentiepositie en de bedrijfsresultaten van de DGB Group.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • er wordt geïnvesteerd in nieuwe technologieën, producten en werknemers; • er wordt ingezet op de training en ontwikkeling van werknemers om zodoende sneller te innoveren en in te kunnen spelen op veranderingen uit de markt; • nieuwe producten worden onderworpen aan stringente interne en externe testen, bijvoorbeeld door introductie van een zogenaamde 'pilot-fase'.
<p>Acquisities</p>	<p>Het succes van de DGB Group is ten dele afhankelijk van overnames en herstructureringen.</p>	<p>De DGB Group heeft in 2017 acquisities en uitgevoerd als onderdeel van haar bedrijfsstrategie. De DGB Group overweegt ook in de toekomst acquisities te verrichten om zodoende haar activiteiten uit te breiden, aan te vullen of te diversifiëren. Dergelijke acquisities kunnen de DGB Group blootstellen aan bepaalde operationele uitdagingen en risico's waaronder uitdagingen op het gebied van integratie en samenwerking, het vermogen om de verworven bedrijven winstgevend te beheren sleutel-personeel te behouden.</p> <p>Indien de DGB Group er niet in slaagt overnames uit te voeren of de verworven onderneming succesvol te integreren of te opereren kan dit de DGB Group negatief beïnvloeden. Daarnaast is het mogelijk dat de DGB Group de voltallige voordelen van de acquisities, met inbegrip van verwachte synergiën, kostenbesparingen of groeimogelijkheden, niet kan realiseren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • er is sprake van een zorgvuldig en consciëntieus besluitvormingsproces in de acquisitiefase; • er vindt een due dilligence-onderzoek plaats waarbij gebruik wordt gemaakt van externe adviseurs; • er wordt gebruik gemaakt van een gestandaardiseerd integratieproces, waarin de risicomanagement- en bedrijfsfilosofie op persoonlijke wijze bij de nieuwe werknemers wordt geïntroduceerd; • gedurende het integratieproces worden de potentiële risico's van het acquisitieobject in kaart gebracht een geclassificeerd, waar nodig worden passende maatregelen genomen; • na integratie wordt het acquisitieproces onderworpen aan een evaluatie.

Intellectuele eigendom	eigen-	De mogelijkheid bestaat dat derden inbreuk zullen maken op of misbruik zullen maken van de intellectuele eigendomsrechten van de DGB Group, bijvoorbeeld door producten na te bootsen of aanspraak te maken op de door de DGB Group gehouden intellectuele eigendomsrechten.	De DGB Group bezit software en daaraan gerelateerde auteursrechten, verstrekt softwarelicenties en bezit andere intellectuele eigendomsrechten die belangrijk zijn voor haar activiteiten en concurrentiepositie.	<ul style="list-style-type: none"> • Intellectuele eigendomsrechten worden intern gewaarborgd door de aanwezigheid van (intellectuele eigendomsbepalingen in) overeenkomsten en gedragscodes; • Intellectuele eigendomsrechten worden extern gewaarborgd door de aanwezigheid van (intellectuele eigendomsbepalingen in) overeenkomsten, zoals non-disclosure agreements.
			Als de DGB Group niet in staat is om haar intellectuele eigendomsrechten te beschermen tegen inbreuken, misbruik of indien anderen rechten inroepen om het intellectuele eigendom van de DGB Group ongeldig te maken kan dit een negatief effect hebben op de reputatie, de bedrijfsresultaten en de financiële positie van de DGB Group.	

Operationele risico's

Belangrijkste risico's	Omschrijving	Potentiële impact	Risico beperkende maatregelen
Veiligheid	De werkzaamheden binnen gaan gepaard met veiligheidsrisico. De installatie van zonnepanelen vindt doorgaans plaats op inherent gevaarlijke werkplekken. Eventuele ongevallen of incidenten kunnen leiden tot reputatieschade.	Incidenten op de werkplaats kunnen resulteren in menselijk letsel en de verstoring van de ondernemingsactiviteiten. De DGB Group wordt daarmee mogelijk onderworpen aan financiële verplichtingen, aansprakelijkheden en reputatieschade.	<ul style="list-style-type: none"> • de financiële impact van bedrijfsongevallen en -incidenten wordt beperkt door verzekeringen; • gebruik wordt gemaakt van VCA als standaard voor veiligheid, gezondheid en milieu; • er wordt een (pro)actief veiligheidsbeleid gevoerd, zodat vroegtijdig wordt ingegrepen bij onveilig gedrag.
Cybersecurity	Beveiligingsinbreuken en geavanceerde en gerichte cyberaanvallen vormen een risico voor de DGB Group en haar producten, systemen en netwerken.	Een wezenlijke inbreuk op de beveiliging van de IT-systemen van de DGB Group of andere beveiligingsmaatregelen kan resulteren in de diefstal of vrijgave van klant-, werknemers- of bedrijfsgegevens. Dit kan leiden tot reputatieschade, klantverlies, inkomstenverlies of de oplegging van sancties.	<ul style="list-style-type: none"> • IT-netwerken en systemen worden continu gemonitord; • er wordt bijzondere aandacht besteed aan de naleving van bestaande en toekomstige privacywetgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming; • er worden uitgebreide maatregelen genomen ter voorkoming, opsporing en vermindering van beveiligingsbedreigingen, zoals bijvoorbeeld identiteits- en toegangscontroles en het ontwerpen van productsoftware die naar mening van de DGB Group minder vatbaar is voor cyberaanvallen.

Inkoop	De inkoop van energie is seizoensgebonden en afhankelijk van de weeromstandigheden. Het moment van inkopen is bepalend voor de prijs van gas en elektriciteit, welke prijs mede wordt bepaald door de olieprijs, het economisch klimaat en geopolitieke ontwikkelingen.	De DGB Group wordt blootgesteld aan meteorologische omstandigheden met betrekking tot stroom- en gasverbruik en de inkoop van energie. Veranderingen in normale temperatuurpatronen en de duur van zonneshijn kunnen een nadelig effect hebben op de bedrijfsresultaten van de DGB Group. Slechte inkoopresultaten kunnen een negatief effect hebben op de bedrijfsresultaten, financiële positie en de toekomstperspectieven van de DGB Group.	<ul style="list-style-type: none"> • de inkoop van energie is het voorwerp van structurele aandacht; • er wordt gebruik gemaakt van risicoanalyses en -evaluaties; • de bestaande inkoopstrategie wordt voortdurend gemonitord en, waar nodig, aangepast.
Personeel	De mogelijkheid bestaat dat de DGB Group niet in staat is gekwalificeerde werknemers aan te trekken of te behouden.	Indien de DGB Group niet in staat is capabele en gekwalificeerde werknemers aan te trekken, te behouden, te trainen en te motiveren kan dit een negatief effect hebben op de bedrijfsresultaten en toekomstperspectieven van de DGB Group.	<ul style="list-style-type: none"> • door het creëren van de juiste werkomstandigheden en arbeidsvoorwaarden worden werknemers bewogen om gemotiveerd bij te dragen aan het succes van de onderneming; • er wordt gebruik gemaakt van een managementstijl, waarin de kwaliteiten van de werknemer centraal staan en sprake is van een hoge mate van interne communicatie. Middels een open dialoog met werknemers wordt beoogd betrokkenheid en loyaliteit te creëren.

Compliance risico's

Belangrijkste risico's	Omschrijving	Potentiële impact	Risico beperkende maatregelen
Wet- en regelgeving	Enig verzuim om regelgeving na te leven of in te spelen op wijzigingen in regelgeving kan leiden tot aanzienlijke verplichtingen en kan van negatieve invloed zijn op de bedrijfsactiviteiten van de DGB Group.	Wezenlijke veranderingen in toepasselijke wet- en regelgeving dan wel in de interpretatie of handhaving daarvan, alsmede het verzuim om wet- en regelgeving na te leven, kunnen de onderneming, de bedrijfsresultaten, de financiële toestand en de vooruitzichten van de DGB Group ernstig schaden.	<ul style="list-style-type: none"> • de naleving van wet- en regelgeving wordt continu gemonitord; • er worden proactieve interne compliance controles uitgevoerd ; • er wordt voortdurend gewerkt aan de verbetering en het behoud van interne controles; • er is een grote betrokkenheid van de juridische afdeling en externe juridisch adviseurs.

Juridische procedures	De DGB Group kan betrokken worden bij juridische geschillen of gerechtelijke procedures.	De impact van eventuele toekomstige vorderingen en juridische procedures kan niet worden voorspeld. Niettemin kunnen dergelijke procedures leiden tot aanzienlijke financiële schade aan de zijde van de DGB Group, bijvoorbeeld indien zij gehouden wordt tot schadevergoeding.	<ul style="list-style-type: none"> • er is een grote betrokkenheid van de juridische afdeling en externe juridisch adviseurs; • het centrale management is actief betrokken bij geschilbeslechting.
Fraude en corruptie	Fraude, diefstal en corruptie	Fraude, diefstal en corruptie kan resulteren in reputatieschade, klantverlies of de oplegging van sancties en kan een negatief effect hebben op de bedrijfsresultaten en toekomstperspectieven van de DGB Group.	<ul style="list-style-type: none"> • er wordt gebruik gemaakt van klachtenprocedures. • er vinden regelmatige interne controles plaats; • er wordt gebruik gemaakt van een gedragscode; • risicomanagement maakt deel uit van de normale bedrijfsvoering en –processen.

Financiële risico's

Belangrijkste risico's	Omschrijving	Potentiële impact	Risico beperkende maatregelen
Verslaggeving	Wijzigingen in bestaan verslagleggingsvereisten en fouten in de verslaggeving.	Wijzigingen in de bestaande verslagleggingsvereisten en fouten in de (financiële) verslaggeving kunnen de getrouwe weergave van de verslaggeving en daaraan gereleerde openbaringen negatief beïnvloeden waardoor reputatieschade en verlies van vertrouwen bij stakeholders kan ontstaan.	<ul style="list-style-type: none"> • er wordt gebruik gemaakt van een systeem van budgettering, rapportage en prognosticering; • er wordt een onderscheid gemaakt tussen interne en externe verslaggeving; • externe verslaggeving bestaat uit een jaarverslag, gecontroleerd door de externe accountant en een halfjaarlijks rapport; • externe verslagen worden gebaseerd op de interne financiële verslagen en zijn in overeenstemming met IFRS-standaarden.
Krediet	Tegenpartijen kunnen mogelijk niet voldoen aan hun financiële en contractuele verplichtingen.	Wanneer tegenpartijen niet kunnen voldoen aan hun financiële contractuele verplichtingen kan dit een negatief effect hebben op de financiële positie van de DGB Group.	<ul style="list-style-type: none"> • er wordt een actief kredietbeleid gehanteerd; • geen significante concentratie van kredietrisico's.
Liquiditeitsrisico	Het risico dat DGB Group mogelijk niet kan voldoen aan haar financiële verplichtingen.	Wanneer niet aan financiële verplichtingen voldaan kan worden kunnen onaanvaardbare verliezen ontstaan en de reputatie van de onderneming nadelig beïnvloed worden.	<ul style="list-style-type: none"> • De solvabiliteit en de liquiditeit van DGB Group wordt zeker gesteld door een liquiditeitsplanning.

VERSLAG RAAD VAN COMMISSARISSEN

Verlag Raad van Commissarissen

In 2017 is Verenigde Nederlandse Compagnie, een onderneming zonder enige operationele activiteiten, verworven tot DGB Group, een ondernemingsgroep met daarin een 13-tal ondernemingen die verschillende activiteiten ontplooiën.

De Raad van Commissarissen is van mening dat de overnames uit 2017 bijdragen bij aan de versteviging van de concurrentiepositie en op de lange termijn de verdien capaciteit en het rendement van de ondernemingsgroep zullen verhogen. De Raad is ervan overtuigd dat de integratie van ondernemingen zal leiden tot de vervulling van synergiedoelstellingen. De Raad van Commissarissen heeft vertrouwen in de lange termijnvisie van de Raad van Bestuur en de reeds gepresenteerde begroting voor de komende jaren.

In 2017 heeft de Raad van Bestuur ons voorzien van gedetailleerde informatie over de ondernemingsprestaties en de operationele en strategische doelstellingen en ontwikkelingen. Wij hebben de strategische opties die ons door de Raad van Bestuur zijn voorgelegd uitgebreid besproken en gewogen.

Dit verslag bevat een gedetailleerde beschrijving van de activiteiten van de Raad van Commissarissen gedurende het verslagleggingsjaar 2017.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op en adviseert de Raad van Bestuur bij de uitvoering van zijn managementtaken en het vaststellen van de ondernemingskoers. De Raad van Commissarissen handelt in het belang

van de vennootschap, de daaraan verbonden ondernemingen en alle relevante stakeholders.

De Raad van Commissarissen is een zelfstandig vennootschapsorgaan dat onafhankelijk van de Raad van Bestuur opereert. Gedurende de eerste helft van 2017 uit drie personen, zijnde Tjerk de Vries, Ron van Veldhoven en Mark Logtenberg.

Mark Logtenberg (1963, m)

Eerste benoeming: 2017

Lopende termijn: 2017-2021

Hoofdfunctie: ondernemer

Nevenfuncties: geen

Tjerk de Vries (1971, m)

Eerste benoeming: 2015

Aftreden: 2017

Hoofdfunctie: notaris, managing partner PlasBossinade Advocaten en Notarissen

Nevenfuncties: diverse bestuursfuncties bij maatschappelijke instellingen

Ron van Veldhoven (1967, m)

Eerste benoeming: 2016

Aftreden: 2017

Hoofdfunctie: consultant

Nevenfuncties: geen

Op 5 juli 2017 is Ron van Veldhoven afgetreden als commissaris, gevolgd door Tjerk de Vries op 23 augustus 2017.

Het eventuele aandelenbezit van een lid van de Raad van Commissarissen in de DGB Group is ter belegging op de lange termijn. Per 31 december 2017 beschikte de heer M.G.J. Logtenberg over 3.447.825 aandelen in de DGB Group.

Commissies

Vanwege de grootte van de Raad van Commissarissen en de ondernemingsgroep is geen auditcommissie, remuneratiecommissie of selectie- en benoemingscommissie ingesteld. Ook wordt geen gebruik gemaakt van een interne audit-dienst. De verplichtingen ten aanzien van de audit, remuneratie en selectie en benoeming komen toe aan de Raad van Commissarissen als collectief.

Interne audit

DGB Group N.V. maakt gezien de omvang van de vennootschap geen gebruik van een interne audit-dienst of -functie. Er zijn adequate alternatieve maatregelen genomen ter beoordeling en evaluatie van de opzet en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De interne controles van de vennootschap worden jaarlijks geëvalueerd en, waar nodig, worden maatregelen genomen om deze controles te verbeteren.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het hoofdstuk Risicomanagement.

De Raad van Commissarissen evalueert jaarlijks of de getroffen maatregelen afdoende zijn en het inrichten van een interne auditdienst of -functie gewenst is. In 2018 zal opnieuw worden geëvalueerd of de wens en noodzaak bestaat tot invoering een interne audit-dienst.

Toezicht

De Raad van Commissarissen vervult zijn toezicht-houdende en adviserende functie enerzijds met betrekking tot terugkerende agendapunten en anderzijds met betrekking tot specifieke moment-gebonden onderwerpen.

Regelmatig terugkerende onderwerpen zijn actualisering van de ondernemingsresultaten, financiële resultaten, het bewaken van de bedrijfscultuur en risico-inventarisatie en -management. Daarnaast verleent de Raad van Commissarissen onder andere goedkeuring aan de jaarlijkse begroting en wordt het dividendbeleid besproken.

In het verslagjaar hebben, in aanwezigheid van de

Raad van Bestuur, vier reguliere vergaderingen en een tussentijdse vergadering plaatsgevonden. Daarnaast heeft een besloten vergadering plaatsgevonden waarin aandacht is besteed aan het functioneren van de Raad van Commissarissen en de enig bestuurder van de vennootschap. Bij deze vergaderingen was de voltallige Raad van Commissarissen aanwezig. In 2017 heeft de Raad van Commissarissen zich beziggehouden met diverse onderwerpen zoals lange termijn waardecreatie, de impact van nieuwe wetgeving en de financiële resultaten van de ondernemingsgroep. Moment-gebonden onderwerpen betroffen de verschillende overnames, integratie van de overgenomen ondernemingen, de zoektocht naar een nieuwe externe accountant, wijziging van de statuten en de vergroting van het maatschappelijk kapitaal van de onderneming.

Tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 29 december 2017 zijn de statuten van de vennootschap gewijzigd en is het maatschappelijk kapitaal vergroot. Daarmee is een monistisch bestuursmodel geïntroduceerd en is de naam van de vennootschap gewijzigd in DGB Group.

De Raad van Commissarissen kijkt uit naar de indiening en goedkeuring van een prospectus in 2018, zodat gebruik gemaakt kan worden van het vergrote maatschappelijk kapitaal om de strategische doelstellingen van de onderneming en de lange termijnvisie van de Raad van Bestuur te verwezenlijken. De Raad van Commissarissen heeft een zelfevaluatie uitgevoerd, waarin het functioneren van de Raad als ondernemingsorgaan en dat van de individuele commissaris is geëvalueerd en beoordeeld. De resultaten van deze evaluatie leiden ertoe dat de Raad van Commissarissen bijzondere aandacht zal besteden aan zijn grootte en structuur. Gezien de wijziging in het bestuursmodel begin 2018 zal in 2018 een uitgebreide evaluatie plaatsvinden van de samenstelling van de Raad van Bestuur, waarin in het bijzonder aandacht wordt besteed aan de positie van de niet-uitvoerend bestuurder.

Corporate Governance Code

De Raad van Commissarissen steunt de op 8 december 2016 gepubliceerde herziene Nederlandse Corporate Governance Code en is verheugd met de introductie van cultuur als een element van effectieve corporate governance. Ook onderschrijft de Raad van Commissarissen dat lange termijn waardecreatie van essentieel belang is voor een goede governance van de onderneming.

Onafhankelijkheid Raad van Commissarissen

Tot 23 augustus 2017 bestond de Raad van Commissarissen uit een drietal leden. Na aftreden van Tjerk de Vries en Ron van Veldhoven bestaat de Raad van Commissarissen uit Mark Logtenberg. De heer Logtenberg is voormalig bestuurder van de dochterondernemingen, houdt middellijk meer dan 10% van de aandelen in de DGB Group en houdt een minderheidsbelang in DegroSolutions B.V. In 2018 zal de samenstelling van de Raad van Commissarissen, thans niet-uitvoerend bestuurders worden onderworpen aan een uitgebreide evaluatie.

Externe Accountant

De jaarrekening van 2017 maakt deel uit van dit jaarverslag en is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS-EU) en titel 9 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De jaarrekening is gecontroleerd door accon avm controlepraktijk B.V., een onafhankelijke externe accountant.

In 2017 heeft Grant Thornton aangegeven om portfolioredenen niet langer op te (kunnen) treden als externe accountant van de vennootschap. De Raad van Commissarissen heeft daarop een zoektocht ondernomen naar een nieuwe accountant. Naast accon avm controlepraktijk B.V. heeft de Raad van Commissarissen geen accountantsorganisatie met een OOB-vergunning bereid gevonden de jaarrekening van 2017 te controleren. Gezien deze beperking in het aantal beschikbare accountantsorganisaties heeft de Raad van Commissarissen accon avm controlepraktijk B.V. gevraagd de controle van de jaarrekening op zich te nemen.

De jaarrekening is goedgekeurd en ondertekend door de Raad van Commissarissen. Aanbevolen wordt dat de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2018 de jaarrekening over het boekjaar 2017 vaststelt. Daarnaast stelt de Raad van Commissarissen voor decharge te verlenen aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen heeft het bestuursverslag en de jaarrekening met de Raad van Bestuur en de externe accountant besproken. Daarnaast heeft de Raad van Commissarissen de onafhankelijkheid van de externe accountant geëvalueerd en geconcludeerd dat de onafhankelijkheid van de accountant vaststaat. De Raad van Commissarissen meent dat de externe accountant hem heeft voorzien van alle relevante informatie om de toezichhoudende verantwoordelijkheden naar behoren uit te voeren.

Slotwoorden

De Raad van Commissarissen is ervan overtuigd dat de onderneming(sgroep) in 2017 de juiste weg is ingeslagen. De Raad waardeert en ondersteunt de strategie voor 2018-2020, zoals gepresenteerd tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 29 december 2017 en bedankt de Raad van Bestuur en alle werknemers van de DGB Group voor hun waardevolle inspanningen in 2017.

30 April 2018,
M.G.J. Logtenberg
Voorzitter Raad van Commissarissen 2017

Remuneratierapport

Remuneratiebeleid

Het remuneratiebeleid is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid en het vaststellen van de individuele remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur. In overeenstemming met het bepaalde in de Nederlandse Corporate Governance Code zal de uitvoering van het remuneratiebeleid in 2017, als afzonderlijk agendapunt, deel uitmaken van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2018.

Het remuneratiebeleid is gericht op het aantrekken, motiveren en behouden van gekwalificeerde leden van de Raad van Bestuur. Met dit beloningsbeleid wordt beoogd de leden van de Raad van Bestuur een evenwichtige en competitieve beloning te bieden om zodoende de strategische en operationele doelstellingen van de DGB Group te verwezenlijken.

Remuneratie Raad van Bestuur

Uit het remuneratiebeleid volgt dat de beloning van de leden van de Raad van Bestuur is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- vast jaarsalaris;
- variabele beloning;
- pensioen en overige voorwaarden;

Vast jaarsalaris

Het vaste jaarsalaris van de leden van de Raad van Bestuur wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen. Eenmaal per jaar bepaald de Raad van Commissarissen of en in hoeverre het jaarsalaris aanpassing verdient.

Variabele beloning

Om de prestaties van de Raad van Bestuur en de verwezenlijking van de operationele en strategische doelstellingen te stimuleren is een deel van de beloning van de leden van de Raad van Bestuur gekoppeld aan het behalen van bepaalde doelstellingen. Deze doelstellingen worden vooraf vastgesteld door de Raad van Commissarissen.

De variabele beloning van de leden van de Raad van Bestuur is onderhevig aan een zogenaamde ‘claw-back clause’. Deze clausule geeft de Raad van Commissarissen de bevoegdheid om een nog niet uitgekeerde variabele beloning naar boven of naar beneden bij te stellen wanneer ongewijzigde beloning onredelijk of onbillijk zou zijn.

Daarnaast kan een variabele beloning overeenkomstig het bepaalde in artikel 135 lid 8 van boek 2 Burgerlijk Wetboek door de vennootschap worden teruggevorderd wanneer de uitkering heeft plaatsgevonden op basis van onjuiste informatie over het bereiken van de aan de bonus ten grondslag liggende doelen of over de omstandigheden waarvan de bonus afhankelijk was gesteld.

Pensioen en overige voorwaarden

De leden van de Raad van Bestuur vallen niet onder een van de pensioenvoorzieningen die gelden voor het overige personeel. Het pensioen is afzonderlijk geregeld.

De leden van de Raad van Bestuur hebben recht op een pakket aan overige voorwaarden overeenkomstig de voorwaarden die gelden voor het overige personeel van de ondernemingsgroep. DGB Group N.V. verstrekt geen persoonlijke leningen of garanties aan haar bestuurders.

Remuneratieoverzicht

Voor de bedragen van de leden van de Raad van Bestuur wordt verwezen naar de toelichting in de jaarrekening. (Zie pagina 76)

Remuneratie Raad van Commissarissen

Het remuneratiebeleid voor de Raad van Commissarissen is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 27 november 2015. De beloning van commissarissen is niet afhankelijk van het resultaat van de ondernemingsgroep en bestaat uit een vast bedrag per jaar. DGB Group N.V. vertrekt geen persoonlijke leningen of garanties aan de leden van de Raad van Commissarissen.

Remuneratieoverzicht

Voor de bedragen van de leden van de Raad van Commissarissen wordt verwezen naar de toelichting in de jaarrekening. (Zie pagina 77)

IKB Nederland Runderen

Op het rundveebedrijf wordt de bedrijfsvoering rondom antibioticagebruik en medicijnregistratie beoordeeld. Daarnaast beoordeelt Producert onder andere of de dierenarts gecertificeerd is en of er gebruik gemaakt wordt van gecertificeerd transport.

Rundveehouders die het certificaat 'IKB Nederland Runderen' hebben kunnen hiermee aantoonbaar maken dat zij de bedrijfsprocessen zodanig ingericht hebben dat er verantwoord antibioticagebruik is op het bedrijf en registratie hiervan op de juiste wijze plaats vindt.

JAARREKENING

Geconsolideerde jaarrekening

A. Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(x € 1.000)		2017	2016
Bruto-omzet inclusief energiebelastingen	2	27.355	-
Energiebelastingen	2	-12.667	-
Netto-omzet	2	14.688	-
Inkoopwaarde van de omzet	3	-11.464	-
Brutomarge		3.224	-
Personeelskosten	4	-1.789	-
Overige bedrijfskosten	5	-1.269	-109
Acquisitie-gerelateerde kosten	6	-340	-166
Totale bedrijfskosten		-3.398	-275
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen		-174	-275
Afschrijvingen en amortisatie	7	-634	-
Bedrijfsresultaat		-808	-275
Financiële baten en lasten	8	-362	-16
Resultaat voor belastingen		-1.170	-291
Belastingen	9	247	58
Minderheidsbelang		28	-
Nettowinst (-verlies)		-895	-233

Nettowinst (-verlies) toe te rekenen aan:

Aandeelhouders van de vennootschap	-923	-233
Aandeel van derden	28	-
Nettowinst (-verlies)	-895	-233

Resultaat per aandeel

Resultaat per aandeel (x € 1)	10	-0,16	-0,06
Verwaterde resultaat per aandeel (x € 1)	10	-0,16	-0,06

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

B. Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(x € 1.000)	2017	2016
Nettowinst (-verlies)	-895	-233
Posten die nooit zullen worden overgeboekt naar het resultaat		
Niet van toepassing	-	-
Posten die zijn of kunnen worden overgeboekt naar het resultaat		
Niet van toepassing	-	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-895	-233
Totaal gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders van de vennootschap	-923	-233
Aandeel van derden	28	-
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-895	-233

C. Geconsolideerde balans

(x € 1.000)		31-12-2017	31-12-2016
Activa			
Materiële vaste activa	11	2.534	-
Goodwill	12	9.033	-
Overige immateriële vaste activa	13	9.133	-
Uitgestelde belastingvorderingen	15	322	58
Overige langlopende vorderingen	16	255	-
Vaste activa		21.277	58
Vorraden	17	561	-
Handelsvorderingen	18	302	-
Overige vorderingen	19	1.433	371
Geldmiddelen en kasequivalenten	20	315	232
Vlottende activa		2.611	603
Totaal activa		23.888	661

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

(x € 1.000)		31-12-2017	31-12-2016
Eigen vermogen en verplichtingen			
Aandelenkapitaal		150	73
Agio reserves		10.560	816
Overige reserves		-1.478	-340
Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap	21	9.232	549
Minderheidsbelang	21	1.152	-
Groepsvermogen	21	10.384	549
Uitgestelde belastingverplichtingen	15	2.001	-
Converteerbare obligatieleningen	22	3.340	-
Overige langlopende verplichtingen	23	1.994	-
Langlopende verplichtingen		7.335	-
Handelsschulden	24	821	20
Actuele belastingverplichtingen	24	1.797	-
Overige kortlopende verplichtingen	24	3.551	92
Kortlopende verplichtingen		6.169	112
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		23.888	661

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

D. Geconsolideerd overzicht van veranderingen in het eigen- en groepsvermogen

(x € 1.000)	Aandelenkapitaal	Agio reserves	Overige reserves	Eigen vermogen ¹	Minderheidsbelang	Groepsvermogen
Stand per 1 januari 2016	73	816	-107	782	-	782
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten						
Nettowinst (-verlies)	-	-	-233	-233	-	-233
Totaal	-	-	-233	-233	-	-233
Stand per 31 december 2016	73	816	-340	549	-	549
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten						
(x € 1.000)	Aandelenkapitaal	Agio reserves	Overige reserves	Eigen vermogen ¹	Minderheidsbelang	Groepsvermogen
Stand per 1 januari 2017	73	816	-340	549	-	549
Uitgifte van aandelen (21)	70	8.551	-	8.621	-	8.621
Conversie van obligaties in aandelen (21)	7	1.193	-	1.200	-	1.200
Aanpassing negatieve deelneming bij acquisitie (1)	-	-	-243	-243	-	-243
Acquisitie minderheidsdeelneming (1)	-	-	-	-	1.180	1.180
Transacties met aandeelhouders vennootschap	77	9.744	-243	9.578	1.180	10.758
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten						
Nettowinst (-verlies) 2017	-	-	-923	-923	-	-923
Resultaat minderheidsbelang	-	-	28	28	-28	-
Totaal	-	-	-895	-895	-28	-923
Stand per 31 december 2017	150	10.560	-1.478	9.232	1.152	10.384

¹ Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap

E. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(x € 1.000)		2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Nettowinst (-verlies)		-895	-233
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen en amortisatie	7	634	-
- Netto financieringslasten	8	362	-
- Belastinglast (-bate)	9	-247	-58
Mutaties in:			
- Voorraden	3, 17	-114	-
- Handels- en overige vorderingen	18, 19	-736	-363
- Handels- en overige kortlopende verplichtingen	24	-209	66
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		-1.205	-588
Betaalde rente		-362	-
Betaalde winstbelastingen		-	-
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		-1.567	-588
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Verwerving dochterondernemingen, na aftrek geldmiddelen	1	-2.995	-
Verwerving materiële vaste activa	11	-133	-
Opbrengst uit verkoop van materiële vaste activa	11	-	-
Verwerving immateriële vaste activa	13	-211	-
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.339	-

Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Ontvangsten van aandelenuitgiften	21	1	-
Ontvangsten van overige langlopende leningen	16	21	-
Ontvangsten van uitgegeven converteerbare obligatieleningen	22	4.540	-
Conversie van converteerbare obligatieleningen	22	-1.200	-
Opname van rentedragende leningen	23	5.900	-
Aflossingen van rentedragende leningen	23	-4.273	-
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		4.989	-
Netto kasstroom		83	-588
Geldmiddelen en rekening-couranten banken op 1 januari	20	232	820
Geldmiddelen en rekening-couranten banken op 31 december	20	315	232
Netto kasstroom		83	-588

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

F. Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar eindigend op 31 december 2017

1. Algemene informatie

DGB Group N.V. (voorheen Verenigde Nederlandse Compagnie N.V.) te Hardenberg staat aan het hoofd van een groep van rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW, is opgenomen in toelichting 14. Deelnemingen.

DGB Group N.V. (“DGB Group”) is met haar groep van ondernemingen vooral op nationaal niveau actief met het leveren van duurzame energie en duurzame energiesystemen, het inspecteren en het certificeren van bedrijven in de agrarische en aanverwante sectoren en het ontwikkelen en leveren van software aan bedrijven in de agrarische en aanverwante sectoren. DGB Group wil in deze sectoren verder groeien zowel internationaal als nationaal.

2. Basis voor opstelling

A. Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard door de Europese Unie (IFRS-EU) en met artikel 2:362 lid 9 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, tenzij IFRS-EU reële waarde of een andere waarderingsgrondslag voorschrijft. De geconsolideerde jaarrekening is op 30 april 2018 goedgekeurd voor publicatie door de Raad van Bestuur.

B. Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in de euro, die fungeert als de functionele valuta van DGB Group. De cijfers in de jaarrekening worden afgerond in € 1.000, tenzij anders vermeld.

C. Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van deze geconsolideerde jaarrekening heeft DGB Group oordelen gevormd en schattingen en veronderstellingen gemaakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden prospectief verwerkt. Informatie over veronderstellingen en schattingonzekerheden die een aanmerkelijk risico in zich bergen van een materiële aanpassing in het jaar eindigend op 31 december 2017 hebben betrekking op:

- de test op de bijzondere waardevermindering van goodwill en de veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de realiseerbare waarde (toelichting 12. Goodwill);
- de veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de waardering van de immateriële vaste activa bij de verwerking van de overnames (toelichting 1. Bedrijfscombinaties); en
- de veronderstellingen die gehanteerd worden bij de ultimo boekjaar nog te factureren energie-opbrengsten (toelichting Grondslagen B. Opbrengsten).

Bepaling van de reële waarde

Voor een aantal waarderingsgrondslagen en toelichtingen is bepaling van de reële waarde vereist, voor zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Bij het bepalen van de reële waarde van een actief of een verplichting maakt DGB Group zoveel mogelijk gebruik van op de markt waarneembare gegevens. De reële waarden worden ingedeeld naar verschillende niveaus op basis van een reële-waardehiërarchie, afhankelijk van de inputs op basis waarvan de waarderingstechnieken zijn toegepast. De verschillende niveaus zijn als volgt gedefinieerd:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen (niet gecorrigeerd) in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- Niveau 2: input die geen onder Niveau 1 vallende genoteerde marktprijzen betreft en die waarneembaar is voor het actief of de verplichting, hetzij rechtstreeks (i.c. in de vorm van prijzen) hetzij indirect (i.c. afgeleid van prijzen);
- Niveau 3: input voor het actief of de verplichting die niet is gebaseerd op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare input).

Meer informatie over de veronderstellingen voor de bepaling van reële waarden is opgenomen in de toelichting over de reële waarde en risicobeheer van 25. Financiële instrumenten en in de toelichting over de reële waarde bij de verwerking van de 1. Bedrijfscombinaties.

D. Nieuwe standaarden en interpretaties

De nieuwe en gewijzigde IFRS standaarden en interpretaties die van kracht zijn sinds 1 januari 2017 hebben een immateriële invloed gehad op de jaarrekening 2017 van DGB Group. Naar aanleiding van de aanpassing van IAS 7 is een additionele toelichting opgenomen in 26. Kasstroomoverzicht van de jaarrekening 2017, op grond waarvan de gebruiker van de jaarrekening inzicht wordt verschaft in de mutaties in verplichtingen uit financieringsactiviteiten.

DGB Group past een aantal nieuwe standaarden en wijzigingen van standaarden die van kracht worden vanaf 1 januari 2018 nog niet toe in deze geconsolideerde jaarrekening.

IFRS 9 Financiële instrumenten

IFRS 9 is gepubliceerd in juli 2014 en voor toepassing goedgekeurd door de Europese Unie in 9 november 2016. Deze nieuwe standaard bevat herziene bepalingen met betrekking tot de classificatie en waardering van financiële instrumenten, waaronder een nieuw model voor verwachte kredietverliezen voor de bepaling van waardeverminderingen van financiële activa. IFRS 9 vervangt de huidige bepalingen in IAS 39 'Financiële Instrumenten'. DGB Group zal IFRS 9 vanaf 1 januari 2018 toepassen onder gebruikmaking van de vrijstelling die het mogelijk maakt de vergelijkende informatie over voorgaande perioden niet aan te passen. Veranderingen in de boekwaarde van financiële activa en verplichtingen als gevolg van toepassing van IFRS 9 zullen rechtstreeks verantwoord worden in het eigen vermogen per 1 januari 2018.

DGB Group heeft de invloed van de nieuwe standaard beoordeeld en concludeert dat de impact naar verwachting immaterieel is:

- Met betrekking tot de gewijzigde bepalingen omtrent classificatie en waardering bevat IFRS 9 drie categorieën voor classificatie: waardering tegen geamortiseerde kostprijs, reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. De standaard elimineert de bestaande IAS 39 categorieën: leningen en vorderingen, tot einde looptijd aangehouden beleggingen en voor verkoop beschikbare financiële activa. De aanpassingen van de categorieën brengt geen wijzigingen in de presentatie en van de waardering van de financiële activa van DGB Group.
- Met betrekking tot het model voor verwachte kredietverliezen van handelsvorderingen concludeert DGB Group dat de verwachte invloed op de toekomstige geconsolideerde winst- en verliesrekening immaterieel is doordat de standaard vereist dat waardeverminderingen die te wijten zijn aan kredietverliezen

eerder opgenomen worden en de initiële impact van dit tijdsverschil op het moment van implementatie in het eigen vermogen verantwoord wordt. Deze initiële impact verantwoord in het eigen vermogen per 1 januari 2018 is naar verwachting eveneens immaterieel.

IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten

IFRS 15 is gepubliceerd in mei 2014 en vervolgens voor toepassing goedgekeurd door de Europese Unie in september 2016. IFRS 15 bevat een vijf-stappen model ten behoeve van de bepaling of, hoeveel en wanneer opbrengsten moeten worden verantwoord. De standaard dient ter vervanging van de bestaande bepalingen voor het verwerken van opbrengsten waaronder IAS 18 'Opbrengsten'. DGB Group zal IFRS 15 vanaf 1 januari 2018 toepassen onder gebruikmaking van de vrijstelling die het mogelijk maakt de vergelijkende informatie over voorgaande perioden niet aan te passen. Veranderingen als gevolg van toepassing van IFRS 15 zullen rechtstreeks verantwoord worden in het eigen vermogen per 1 januari 2018.

DGB Group heeft een eerste analyse gemaakt van de klantencontracten op basis van de nieuwe standaard. Een volledige analyse zal in het eerste halfjaar van 2018 worden afgerond. Op basis van de uitgevoerde analyse concludeert DGB Group dat de impact naar verwachting immaterieel is:

- Met betrekking tot de opnamecriteria concludeert DGB Group dat de meerderheid van de contracten classificeren als contracten met klanten waarbij de levering van goederen en het verrichten van diensten (levering van energie, levering van zonnepanelen en licentie opbrengsten voor het gebruik van de software) over het algemeen de enige prestatieverplichting van de betreffende dochtermaatschappij is. De opname van opbrengsten zal nog steeds plaats vinden op het moment dat de zeggenschap overgaat op de klant, in het algemeen het moment van levering van de goederen en het verrichten van de diensten, in overeenstemming met de huidige wijze.

- Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen heeft DGB Group op basis van de beoordeelde klantencontracten vastgesteld dat deze geen of beperkte variabele vergoedingen bevatten. IFRS 15 vereist dat de geraamde variabele vergoeding wordt ingeperkt om de opname van een te hoge omzet te voorkomen. De waarderingsgrondslagen onder IFRS 15 zullen een immateriële invloed hebben op de jaarrekening van DGB Group.

- De presentatie- en toelichtingsvereisten van IFRS 15 zijn meer gedetailleerd dan onder de huidige bepalingen.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 is gepubliceerd in januari 2016 en vervolgens voor toepassing goedgekeurd door de Europese Unie in oktober 2017. IFRS 16 voorziet in een aangepast raamwerk ten behoeve van de bepaling van leaseverplichtingen en de wijze waarop deze in de financiële verslaglegging gepresenteerd dient te worden. De standaard vervangt de huidige bepalingen omtrent leases waaronder IAS 17 'Leases'. DGB Group zal IFRS 16 vanaf 1 januari 2019 toepassen onder gebruikmaking van de vrijstelling die het mogelijk maakt de vergelijkende informatie over voorgaande perioden niet aan te passen.

Onder de nieuwe standaard zullen de leaseovereenkomsten opgenomen worden in de balans van DGB Group en vervolgens lineair afgeschreven over de looptijd. De verplichting opgenomen ten tijde van de transitie wordt gewaardeerd op basis van de contant gemaakte toekomstige kasstromen en de toekomstige rente zal verantwoord worden in de rentelasten.

Leasekosten momenteel verantwoord in de winst- en verliesrekening zullen daarom vervangen worden door afschrijvings- en rentelasten voor alle leaseovereenkomsten binnen de reikwijdte van de standaard.

De financiële impact van de nieuwe standaard op de DGB Group naar verwachting niet significant zijn. De impact van IFRS 16 wordt in 2018 nader geanalyseerd. Ter indicatie wordt verwezen naar toelichting 28. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, waarin de verplichtingen uit hoofde van operationele leaseverplichtingen zijn opgenomen.

3. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaglegging

DGB Group heeft de hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving consistent toegepast voor alle gepresenteerde perioden in deze geconsolideerde jaarrekening.

A. Consolidatiegrondslagen

Bedrijfscombinaties

DGB Group verwerkt bedrijfscombinaties op basis van de overnamemethode per de datum waarop de zeggenschap overgaat naar DGB Group. De voor de overname overgedragen vergoeding wordt in het algemeen gewaardeerd tegen reële waarde, evenals de verworven netto identificeerbare activa waaronder identificeerbare immateriële vaste activa. Eventuele goodwill die hieruit voortvloeit, wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen. Eventuele boekwinst uit een voordelige koop wordt direct verwerkt in het resultaat.

In de overgedragen vergoeding is geen bedrag begrepen voor de afwikkeling van bestaande relaties. Een dergelijk bedrag wordt in het algemeen verwerkt in het resultaat.

De reële waarde van een eventuele voorwaardelijke vergoeding wordt op overnamedatum opgenomen. Indien een verplichting om een voorwaardelijke vergoeding te betalen voldoet aan de definitie van een financieel instrument dat wordt geclassificeerd als eigen vermogen, vindt geen latere herwaardering plaats en wordt de afwikkeling verantwoord binnen het eigen vermogen. Als dit niet het geval is, wordt de voorwaardelijke vergoeding geherwaardeerd tegen reële waarde en worden wijzigingen in de reële waarde na eerste opname opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Dochterondernemingen

Een dochteronderneming is een onderneming waarover DGB Group beslissende zeggenschap heeft. Dit houdt in dat DGB Group direct dan wel indirect de financiële en operationele bedrijfsvoering van die onderneming beheerst met als doel economische voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van die onderneming. Zeggenschap is gebaseerd op het feit of DGB Group (1) overheersende zeggenschap heeft over de entiteit, (2) onderhevig is aan, en rechten heeft op, variabel rendementen uit de investering in de entiteit en (3) de mogelijkheid heeft om haar overheersende zeggenschap te gebruiken om het bedrag van deze rendementen te beïnvloeden. De vennootschap heeft meer dan de helft van de aandelen van haar dochterondernemingen.

De jaarrekening van een dochteronderneming wordt volgens de integrale consolidatiemethode in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum dat beslissende zeggenschap is verworven tot het moment dat die beslissende zeggenschap niet meer bestaat. Bij de bepaling of sprake is van beslissende zeggenschap worden ook potentiële stemrechten meegenomen die onmiddellijk kunnen worden uitgeoefend. Volgens de integrale consolidatiemethode worden in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van dochterondernemingen voor 100% opgenomen. Intercompany-balansposities, -transacties en resultaten op dergelijke transacties tussen dochterondernemingen worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen (aandeel derden) bestaan uit het kapitaalbelang toebehorend aan de minderheidsaandeelhouders van de reële waarde van de activa en passiva die identificeerbaar waren bij de overname van een dochteronderneming en het minderheidsbelang in de veranderingen van het eigen vermogen die daarna hebben plaatsgevonden. Minderheidsbelangen van derden in het eigen vermogen en in het resultaat van dochterondernemingen worden afzonderlijk gepresenteerd.

Eliminaties bij consolidatie

Intragroepssaldi en -transacties, alsmede eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit intragroepstransacties worden geëlimineerd.

Niet-gerealiseerde verliezen worden op dezelfde wijze geëlimineerd als niet-gerealiseerde winsten, maar alleen voor zover er geen aanwijzing is voor een bijzondere waardevermindering.

B. Opbrengsten

Opbrengsten worden verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen aan DGB Group toekomen en de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Opbrengsten worden verantwoord onder aftrek van kortingen, belastingen en heffingen, zoals omzetbelasting. DGB Group neemt in de geconsolideerde winst- en verliesrekening additionele regels op voor bruto-omzet en energiebelasting en een subtotale voor netto-omzet. Bedragen die worden gefactureerd en geïncasseerd voor derden, zoals netwerkvergoedingen voor de netbeheerders, worden niet als opbrengst verantwoord.

Energielevering

Opbrengsten uit de verkoop van energie en transportdiensten aan eindverbruikers worden opgenomen op het moment van levering. Het energieverbruik van klanten wordt grotendeels vastgesteld op basis van jaarlijkse meterstanden die gedurende het jaar periodiek worden gemeten. De jaarlijkse omzet uit energie wordt bepaald op basis van het uit hoofde van energie gefactureerde bedrag, vermeerderd met vaste lasten en het geschatte nog te factureren (zowel nog te debiteren als nog te crediteren) energieverbruik, onder aftrek van het ultimo vorig boekjaar nog te factureren verbruik. Deze nog te debiteren en nog te crediteren positie is ultimo boekjaar opgenomen onder de overige vorderingen respectievelijk overige verplichtingen.

Levering en installatie van duurzame energiesystemen

De opbrengsten van de levering van de duurzame energiesystemen, waaronder zonnepanelen, worden opgenomen op het moment dat deze bij de klant geplaatst zijn. Dit is het moment dat de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de klant. De uren met betrekking tot de installatie worden als opbrengst verantwoord naar rato van de verrichte prestaties.

Software gerelateerde opbrengsten

De opbrengsten uit licenties worden per maand of kwartaal gefactureerd en als omzet verantwoord in overeenstemming met de contractuele bepalingen en op het moment dat economische voordelen aan DGB Group toekomen. Training en begeleiding wordt gefactureerd op het moment dat de diensten worden verricht. Hardware wordt gefactureerd en als omzet verantwoord op het moment dat de goederen zijn geleverd.

C. Financieringsbaten- en lasten

De financieringsbaten en -lasten van DGB Group omvatten rentebaten, rentelasten en bankkosten. Rentebaten en rentelasten worden verwerkt op basis van de effectieve-rentemethode.

D. Personeelsbeloningen

Korte-termijn personeelsbeloningen

Korte-termijn personeelsbeloningen worden verwerkt als kosten wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht. Er wordt een verplichting verwerkt voor het bedrag dat naar verwachting zal worden betaald als DGB Group een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om dit bedrag te betalen als gevolg van verrichte diensten door de werknemer en de verplichting betrouwbaar kan worden bepaald.

Pensioenen: toegezegde bijdrageregelingen

Verplichtingen in verband met bijdragen aan toegezegde bijdrageregelingen (beschikbare pensioenregelingen) worden verwerkt als kosten wanneer de gerelateerde

prestaties worden verricht. Vooruitbetaalde bijdragen worden opgenomen als actief voor zover een terugbetaling in contanten of een verlaging van toekomstige betalingen beschikbaar is.

E. Winstbelastingen

Winstbelastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en terug te ontvangen winstbelastingen en uitgestelde winstbelastingen. Winstbelastingen worden in het resultaat verwerkt, behalve voor zover deze betrekking hebben op een bedrijfscombinatie of op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen of in niet-gerealiseerde resultaten worden opgenomen.

Actuele winstbelastingen

De actuele winstbelastingen omvatten de verwachte te betalen of terug te ontvangen belastingen over de fiscale winst of verlies over het boekjaar, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde of terug te ontvangen belastingen. Het bedrag van de actuele winstbelastingen wordt bepaald op basis van de beste schatting van de belastingbaten of -last, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele onzekerheid met betrekking tot winstbelastingen. De actuele winstbelasting wordt berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten.

Uitgestelde winstbelastingen

Uitgestelde belastingen hebben betrekking op tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale waardebepalingen. Er is geen voorziening gevormd voor fiscaal niet-afrekbare goodwill. Uitgestelde belastingvorderingen worden uitsluitend gewaardeerd indien het waarschijnlijk is dat deze kunnen worden gerealiseerd. De uitgestelde belastingen zijn berekend tegen de belastingtarieven waarvoor ze naar verwachting worden gerealiseerd. Wijzigingen in de uitgestelde belastingen worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt. Uitzondering hierop vormen wijzigingen in uitgestelde belastingen die betrekking hebben op

items die rechtstreeks in het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten of eigen vermogen worden verwerkt.

F. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. Een winst of verlies op de afstoting van een materieel vast actief wordt verwerkt in het resultaat (afschrijvingslasten).

Afschrijving wordt berekend teneinde de kosten van materiële vaste activa minus hun geschatte restwaarde lineair af te schrijven over hun geschatte gebruiksduur. Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht. Op grond wordt niet afgeschreven.

De geschatte gebruiksduur voor de belangrijkste materiële vaste activa is als volgt:

- Bedrijfsgebouwen: 25 jaar
- Interne verbouwingen en zonnepanelen: 10 jaar
- Bedrijfswagens en inventaris: 5 jaar

Afschrijvingsmethoden, gebruiksduren en restwaarden worden op iedere verslagdatum opnieuw beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangepast.

G. Goodwill en overige immateriële vaste activa

Goodwill

Goodwill als gevolg van verwerving van dochterondernemingen wordt geactiveerd en wordt toegerekend aan kasstroomgenererende eenheden. Goodwill wordt niet geamortiseerd, maar minimaal jaarlijks beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen. Een bijzondere waardevermindering wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt zodra deze zich voordoet, en wordt nadien niet meer teruggenomen. Bij verkoop van een deelneming wordt de goodwill opgenomen in de bepaling van het resultaat op de verkoop.

Onderzoek en ontwikkeling: intern gegenereerde software

Uitgaven voor onderzoeksactiviteiten worden verwerkt in het resultaat wanneer zij worden gedaan. Uitgaven voor ontwikkelingsactiviteiten worden alleen geactiveerd als de uitgaven betrouwbaar kunnen worden bepaald, het product technisch en commercieel haalbaar is, toekomstige economische voordelen waarschijnlijk zijn en DGB Group van plan is en over voldoende middelen beschikt om de ontwikkeling te voltooien en het actief te gebruiken of te verkopen. Andere ontwikkelingskosten worden verwerkt in het resultaat wanneer zij worden gemaakt. Na de eerste opname worden geactiveerde ontwikkelingskosten gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve amortisaties en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige immateriële vaste activa: klantenbestanden

De overige door DGB Group verworven immateriële activa (met inbegrip van klantenbestanden bij de verwerking van bedrijfscombinaties) met een eindige gebruiksduur worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve amortisaties en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Uitgaven na eerste opname

Uitgaven na eerste opname worden uitsluitend geactiveerd wanneer hierdoor de toekomstige economische voordelen toenemen die zijn besloten in het specifieke actief waarop de uitgaven betrekking hebben. Alle overige uitgaven, inclusief uitgaven voor intern gegenereerde goodwill en handelsmerken, worden verwerkt in het resultaat wanneer zij worden gedaan.

Amortisatie

Amortisatie wordt berekend teneinde de kosten van immateriële activa minus hun geschatte restwaarde lineair te amortiseren over hun geschatte gebruiksduur. Amortisaties worden verwerkt in het resultaat. Op goodwill vindt geen amortisatie plaats.

De geschatte gebruiksduur luidt als volgt:

- Intern gegenereerde software: 8 jaar
- Klantbestanden: 15 jaar

Bijzondere waardeverminderingen

Materiële en immateriële activa worden minimaal jaarlijks beoordeeld op indicaties van eventuele bijzondere waardeverminderingen. Bij een dergelijke indicatie wordt de realiseerbare waarde van het actief bepaald om de hoogte van de bijzondere waardevermindering vast te stellen. Indien het actief niet zelfstandig kasstromen genereert, dan wordt de realiseerbare waarde van de kleinste kasstroomgenererende eenheid bepaald waartoe het actief behoort. De realiseerbare waarde is het hoogste van de directe opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen met behulp van een disconteringsvoet voor belastingen die de actuele risicovrije marktrentevoet en de inherente onzekerheid verbonden aan het actief weerspiegelt. Indien de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt het actief tegen de lagere realiseerbare waarde opgenomen. De opgetreden bijzondere waardevermindering wordt direct in de winst- en verliesrekening als last verantwoord. Wanneer een bijzondere waardevermindering ophoudt te bestaan, dan wordt de boekwaarde van het actief verhoogd naar de herziene realiseerbare waarde -met uitzondering van de goodwill-, maar nooit hoger dan de boekwaarde die zou zijn opgenomen indien de bijzondere waardevermindering niet had plaatsgevonden. De verhoging wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

H. Voorraden

De voorraden handelsgoederen en voorraden onderdelen worden opgenomen tegen kostprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

I. Financiële instrumenten

DGB Group classificeert niet-afgeleide financiële activa in de volgende categorieën: tot einde looptijd aangehouden financiële activa, leningen en vorderingen.

DGB Group classificeert de niet-afgeleide financiële verplichtingen in de volgende categorieën: financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het resultaat en overige financiële verplichtingen.

Niet-afgeleide financiële instrumenten en financiële verplichtingen – verwerking

DGB Group verwerkt leningen en vorderingen initieel op de datum waarop ze ontstaan. Alle overige financiële activa en financiële verplichtingen worden initieel verwerkt op de transactiedatum waarop DGB Group partij wordt in de contractuele bepalingen van het instrument.

DGB Group neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als DGB Group de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie waarbij nagenoeg alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen.

DGB Group neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans als de contractuele verplichtingen worden kwijtgescholden, geannuleerd of verlopen.

Niet-afgeleide financiële activa – waardering

- Tot einde looptijd aangehouden financiële activa

Deze activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden ze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode.

- *Leningen en vorderingen*

Deze activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden ze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode.

Niet-afgeleide financiële passiva – waardering

Niet-afgeleide financiële verplichtingen worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde minus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden deze verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode.

Bijzondere waardeverminderingen niet-afgeleide financiële activa

Financiële activa worden op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat zij een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering zijn ondermeer:

- het niet nakomen van betalingsverplichtingen door of achterstallige betalingen bij een debiteur;
- herstructurering van een aan DGB Group toekomend bedrag onder voorwaarden die DGB Group anders niet zou hebben overwogen;
- aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan;
- nadelige veranderingen in de betalingsstatus van debiteuren.

Tegen geamortiseerde kosten gewaardeerde financiële activa

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van deze activa worden door DGB Group zowel op het niveau van individuele activa als op collectief niveau in

aanmerking genomen. Van alle individueel significante activa wordt individueel beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Activa waarvan is vastgesteld dat deze niet individueel onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering, worden vervolgens collectief beoordeeld op een eventuele bestaande bijzonderewaardevermindering die nog niet op individueel niveau kan worden vastgesteld. Activa die niet individueel significant zijn, worden eveneens collectief beoordeeld op een eventuele bijzondere waardevermindering. Collectieve beoordeling wordt verricht door samenvoeging van activa met vergelijkbare risico-kenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt DGB Group historische trends met betrekking tot het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als DGB Group van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderverslies wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het actief. Verliezen worden verwerkt in het resultaat en worden tot uitdrukking gebracht in een voorzieningsrekening. Indien DGB Group van oordeel is dat er geen realistische vooruitzichten zijn op het realiseren van het actief, worden de desbetreffende bedragen afgewaardeerd. Als het bedrag van het bijzondere waardeverminderverslies afneemt en deze afname objectief kan worden gerelateerd aan een gebeurtenis die heeft plaatsgevonden na de verwerking van het bijzondere waardeverminderverslies in het resultaat, dan wordt het eerder verwerkte bijzondere waardeverminderverslies teruggenomen via het resultaat.

Afgeleide financiële instrumenten

Eigen gebruik

Inkoopcontracten van energie worden aangemerkt voor eigen gebruik als deze worden afgewikkeld door middel van fysieke levering of ontvangst van gas en elektra in overeenstemming met het verwachte verbruik van de klanten. De transacties op basis van deze inkoopcontracten worden in het resultaat verantwoord in de periode waarin levering of ontvangst plaatsvindt (accrual accounting).

J. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar en mutaties in balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten. De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit de geldmiddelen en kasequivalenten. Winstbelastingen, betaalde en ontvangen rente worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangen dividenden worden opgenomen onder investeringsactiviteiten, terwijl betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van acquisities wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze overgenomen groepsmaatschappijen in mindering gebracht op de aankoopprijs. Transacties waarbij geen in- en uitstroom van liquiditeiten plaatsvindt, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

G. TOELICHTINGEN

1. Bedrijfscombinaties

Begin januari 2017 heeft de DGB Group N.V. de zeggenschap verkregen over Energy B.V., Renewables B.V., De Groene Belangenbehartiger B.V. ("DGB groep bedrijven"). DGB Group N.V. heeft alle aandelen van de DGB groep bedrijven overgenomen inclusief het bedrijfspan in Hardenberg. De activiteiten van de DGB groep bedrijven bestaan uit het leveren van duurzame energie en duurzame energiesystemen en het inspecteren en het certificeren van bedrijven in de agrarische en aanverwante sector.

DGB Group is als overnemende partij geïdentificeerd op basis van de leidraden in IFRS 10 en de factoren in de alinea's B14 tot en met B18 van IFRS 3. De cijfers van de DGB groep bedrijven worden vanaf 1 januari 2017 meegeconsolideerd.

Alle transacties zijn verantwoord volgens de overnamemethode. De samenstelling van de verworven gecombineerde netto-activa is als volgt:

(x € 1.000)	Reële waarde bij overname	Reële waarde aanpassingen	Boekwaarden
Immateriële vaste activa	3.767	3.725	42
Overige vaste activa	3.238	678	2.560
Vlottende activa	4.766	-	4.766
Geldmiddelen en kasequivalenten	953	-	953
Latente belastingverplichtingen	-1.133	-1.073	-60
Kortlopende schulden	-6.261	-	-6.261
	5.330		
Negatief eigen vermogen Renewables B.V.	242		
Koopsom	12.700		
Goodwill	7.128		
Uitgifte eigen aandelen DGB Group N.V.	-5.000		
Geldmiddelen en kasequivalenten verkregen	-953		
Netto-investeringskasstroom verwerving van dochterondernemingen	1.175		

De reële waarde van de koopsom bedraagt € 12,7 miljoen en is voldaan in 2.000.000 aandelen van DGB Group N.V. met een uitgiftekoers van € 2,50 per aandeel voor een bedrag van € 5 miljoen, converteerbare obligatieleningen met een conversiekoers van € 3,50 per aandeel van € 4,5 miljoen en geldmiddelen voor een bedrag van € 3,3 miljoen. Bij de *contingent considerations* is de reële waarde van de conversie-optie van de obligatieleningen op nihil gewaardeerd. De in de overnamebalans opgenomen vorderingen op de participanten Majka Investment B.V., Madre Invest B.V. en Ama Invest B.V. van € 2,8 miljoen zijn bij de overname omgezet in intercompany verhoudingen met DGB Group N.V.

De reële waarde-aanpassingen hebben voor een bedrag van € 3,7 miljoen betrekking op de separaat geïdentificeerde klantenbestanden en de daaraan gerelateerde klantcontracten en -waarden van DGB Energie B.V. Voor de waardering van deze klantenbestanden is de 'multi-period excess earnings method' (MEEM) toegepast.

De reële waarde-aanpassingen hebben voor een bedrag van € 0,7 miljoen betrekking op de waardering van het bedrijfspan op reële waarde waaraan een taxatierapport van een register taxateur ten grondslag ligt. Voor de reële waarde-aanpassingen zijn latente belastingverplichtingen gevormd van € 1,1 miljoen.

Het overnamebedrag voor de acquisities behelst effectief een premie voor verwachte synergie, groei van omzet en de gezamenlijke kennis van het personeel. Deze aspecten van de overname kunnen niet betrouwbaar worden gewaardeerd en niet afzonderlijk van het goodwill bedrag worden opgenomen. De betaalde goodwill is fiscaal niet aftrekbaar.

Energy B.V. en Renewables B.V. zijn in het segment Energie opgenomen. De Groene Belangenbehartiger B.V. is in het segment Agrarische software opgenomen.

Eind augustus 2017 heeft de DGB Group N.V. de zeggenschap verkregen over Corilus Veterinary B.V. en haar dochtermaatschappij CV België BVBA ("Corilus") en Degrosolutions B.V. ("Degrosolutions"). DGB Group N.V. heeft alle aandelen van Corilus en 51% van de aandelen van Degrosolutions overgenomen. De activiteiten van deze bedrijven bestaan uit het ontwikkelen en leveren van software.

De cijfers van de bedrijven worden vanaf 1 september 2017 meegeconsolideerd. Alle transacties zijn verantwoord volgens de overnamemethode. De voorlopige samenstelling van de verworven gecombineerde netto-activa is als volgt:

(x € 1.000)	Reële waarde opgenomen bij overname	Reële waarde aanpassingen	Boekwaarden
Immateriële vaste activa	5.600	4.542	1.058
Overige vaste activa	249	145	104
Vlottende activa	302	-	302
Geldmiddelen en kasequivalenten	85	-	85
Latente belastingverplichtingen	-985	-985	-
Kortlopende schulden	-975	-	-975
	4.276		
Koopsom	5.000		
Minderheidsbelang	1.181		
Goodwill	1.905		
Geldmiddelen en kasequivalenten verkregen	-85		
Netto-investeringskasstroom verwerving van dochterondernemingen	1.820		

De reële waarde van de koopsom bedraagt € 5,0 miljoen en is in eerste instantie voldaan middels een geldlening van de verkopende partij Degrosolutions Holding B.V. In november 2017 zijn 1.447.825 aandelen met een uitgiftekoers van € 2,50 per aandeel van DGB Group N.V. uitgegeven voor de aflossing van deze geldlening. Ultimo 2017 dient DGB Group N.V. nog 552.175 aandelen inzake deze overnames uit te geven.

De reële waarde-aanpassingen hebben voor een bedrag van € 4,5 miljoen betrekking op de separaat geïdentificeerde intern ontwikkelde software van Corilus en Degrosolutions. Voor de waardering is de 'reproduction cost method' toegepast, waarbij het totaal geïnvesteerd bedrag wordt bepaald om de reële waarde van de intern ontwikkelde software per overnamedatum te bepalen. Voor de reële waarde-aanpassingen zijn latente belastingverplichtingen gevormd van € 1,0 miljoen.

Het minderheidsbelang in Degrosolutions van € 1,2 miljoen per overnamedatum is in mindering gebracht op de goodwill. Corilus en Degrosolutions zijn in het segment Agrarische software opgenomen.

Het overnamebedrag voor de acquisities behelst effectief een premie voor verwachte synergie, groei van omzet en de gezamenlijke kennis van het personeel. Deze aspecten van de overname kunnen niet betrouwbaar worden gewaardeerd en niet afzonderlijk van het goodwill bedrag worden opgenomen. De betaalde goodwill is fiscaal niet aftrekbaar.

De acquisities hebben in de periode van consolidatiedatum tot balansdatum respectievelijk € 14,0 miljoen (DGB groep bedrijven) en € 0,7 miljoen (Corilus en Degrosolutions) aan de netto-omzet bijgedragen. De bijdrage van deze acquisities aan het nettoresultaat in het boekjaar 2017 is respectievelijk € -0,6 miljoen en € 0,0 miljoen. De netto-omzet zou circa € 1,2 miljoen hoger zijn geweest indien de overname van Corilus en Degrosolutions had plaatsgevonden per 1 januari 2017.

De aan de acquisities gerelateerde kosten (externe juridische kosten en due-diligence kosten) bedroegen in 2017 in totaal € 340.000. Deze kosten zijn separaat in de winst- en verliesrekening opgenomen.

2. Operationele segmenten

DGB Group onderkent de operationele segmenten Energie en Agrarische software. Het rendements- en risicoprofiel per segment wordt bepaald door de aard van de activiteiten.

Hierna is een overzicht opgenomen van informatie over elk van de te rapporteren segmenten. Het resultaat voor rente en belastingen wordt gebruikt om de performance te meten, omdat het management deze informatie het meest relevant acht voor de beoordeling van de resultaten van de segmenten.

A. Informatie over de te rapporteren segmenten

(x € 1.000)	Energie 2017	Energie 2016	Agrarische software 2017	Agrarische software 2016
Externe bruto-opbrengsten	25.930	-	1.401	-
Energiebelastingen	-12.667	-	-	-
Externe netto-opbrengsten	13.263	-	1.401	-
Opbrengsten uit transacties tussen segmenten	14	-	295	-
Netto-segmentopbrengsten	13.277	-	1.696	-
Segmentsresultaat voor rente en belastingen	-139	-	15	-
Afschrijvingen en amortisatie	300	-	281	-
Te rapporteren activa van segment	6.073	-	6.598	-
Investeringsuitgaven	80	-	247	-
Te rapporteren verplichtingen van segment	6.394	-	1.856	-

B. Aansluiting van informatie over de te rapporteren segmenten

(x € 1.000)	2017	2016
Opbrengsten		
Totale netto-segmentopbrengsten	14.973	-
Eliminatie opbrengsten tussen segmenten	-309	-
Overige opbrengsten	24	-
Geconsolideerde netto-omzet	14.688	-
Resultaat voor belastingen		
Totale resultaat voor rente en belastingen van segmenten	-124	-
Niet toegerekende bedragen:		
- Financiële baten en lasten	-362	-16
- Overige bedrijfslasten	-684	-275
Geconsolideerd resultaat voor belastingen	-1.170	-291

Activa		
Totale activa van de segmenten	12.671	-
Overige niet-toegerekende bedragen	11.217	661
Geconsolideerde totale activa	23.888	661
Verplichtingen		
Totale passiva van de segmenten	8.250	-
Overige niet-toegerekende bedragen	5.254	112
Geconsolideerde totale passiva	13.504	112

C. Geografische informatie

(x € 1.000)	Netto-omzet 2017	Netto-omzet 2016	Vaste activa ¹ 2017	Vaste activa ¹ 2016
Nederland	14.614	-	20.951	-
België	72	-	4	-
Overige landen	2	-	-	-
Totaal	14.688	-	20.955	-

¹De vaste activa bevatten conform IFRS 8.33b geen belastingvorderingen.

De netto-omzet naar productgroep is als volgt weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Verlenen van diensten	13.621	-
Verkoop van goederen	1.067	-
Totaal netto-omzet	14.688	-

3. Inkoopwaarde van de omzet

(x € 1.000)	2017	2016
Inkoopwaarde omzet	11.578	-
Voorraadmutaties	-114	-
Inkoopwaarde van de omzet	11.464	-

De inkoopwaarde van de omzet heeft vooral betrekking op de inkoopwaarde van de geleverde energie als ook op de inkoopwaarde van zonnepaneelsystemen.

4. Personeelskosten

De personeelskosten zijn als volgt samengesteld:

(x € 1.000)	2017	2016
Lonen en salarissen	1.056	-
Sociale lasten	190	-
Pensioenpremies	68	-
Overige personeelskosten	475	-
Personeelskosten	1.789	-

De pensioenregeling van de dochterondernemingen betreft een beschikbare premieregeling afgesloten bij een verzekeraar, waarbij geen andere verplichting is dan de afdracht van de pensioenpremies.

Het totale gemiddeld aantal medewerkers in dienst van DGB Group en haar deelnemingen bedraagt 53 FTE (2016: nul) op fulltime basis. Per jaareinde bedraagt het totale aantal medewerkers in dienst 57 FTE (2016: nul).

5. Overige bedrijfskosten

(x € 1.000)	2017	2016
Huisvestingskosten	131	15
Verkoopkosten	49	-
Algemene bedrijfskosten	1.089	94
Overige bedrijfskosten	1.269	109

Leasekosten

Leasekosten opgenomen onder de algemene bedrijfskosten bedragen € 0,3 miljoen in 2017 (2016: € 0,0 miljoen) en omvatten huurkosten van gebouwen van € 0,1 miljoen (2016: € 0,0 miljoen) en leasekosten van auto's, materieel en gereedschappen van € 0,2 miljoen (2016: nihil).

Accountantskosten

De totale kosten voor de dienstverlening van accon avm controlepraktijk B.V. bedragen € 92.000 en bestaan alleen uit kosten voor de controle van de jaarrekening 2017. Grant Thornton heeft voor de controle van de jaarrekening 2016 € 35.000 in rekening gebracht en geen overige dienstverlening verricht. De accountantskosten zijn opgenomen onder de algemene bedrijfskosten.

6. Acquisitie-gerelateerde kosten

(x € 1.000)	2017	2016
Advieskosten	326	166
Notariskosten	14	-
Acquisitie-gerelateerde kosten	340	166

De acquisitie-gerelateerde kosten bestaan uit notariskosten en advieskosten van accountants, advocaten en overige adviseurs en houden verband met de acquisitie van de dochterondernemingen.

7. Afschrijvingen en amortisatie

(x € 1.000)	2017	2016
Amortisatielasten immateriële vaste activa	445	-
Afschrijvingslasten materiële vaste activa	189	-
Afschrijvingen en amortisatie	634	-

8. Financiële baten en lasten

(x € 1.000)	2017	2016
Rentebaten	-9	-
Rentelasten obligatieleningen	201	-
Overige rentelasten	154	16
Bankkosten	16	-
Financiële baten en lasten	362	16

9. Belastingen

De belastingen verantwoord in de geconsolideerde winst- en verliesrekening worden als volgt gespecificeerd:

	2017 (x €1.000)	2017 %	2016 (x €1.000)	2016 %
Winst (verlies) voor belastingen	-1.170		-291	
Acute belastingen	67		-	
Latente belastingen	180		58	
Belastingen in de winst- en verliesrekening	247		58	
Belastingen op basis van gewogen gemiddelde toepasselijke tarief	238	20,3	58	19,9
Overige effecten, inclusief fiscaal niet aftrekbare bedragen	9	0,8	-	
Belastingen in de winst- en verliesrekening	247	21,1	58	19,9

De groepsmaatschappijen van DGB Group maken geen onderdeel uit van een fiscale eenheid. De effectieve belastingdruk betreft de gerapporteerde belastinglasten welke kunnen worden toegerekend aan het boekjaar, gedeeld door het resultaat voor belastingen. De effectieve belastingdruk bedraagt 21,1% (2016: 19,9%) en is in lijn met het nominale Nederlandse belastingtarief.

10. Resultaat per aandeel

De berekening van het resultaat per aandeel en het verwaterde resultaat per aandeel is gebaseerd op de volgende gegevens:

	2017	2016
Nettoresultaat toekomend aan de aandeelhouders (x € 1)	-923.000	-233.000
Aantal uitstaande aandelen per ultimo	7.500.000	3.619.275
Gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen	5.932.945	3.619.275
Converteerbare obligaties 'in de money'	-	n.v.t.
Gewogen gemiddelde aantal uitstaande aandelen (verwaterd)	5.932.945	3.619.275
Winst (verlies) per aandeel boekjaar (x € 1)	-0,16	-0,06
Verwaterde winst (verlies) per aandeel boekjaar (x € 1)	-0,16	-0,06

De uitoefenkoers van de converteerbare obligaties is € 3,50 per aandeel. De aandelenkoers in 2017 is lager dan de uitoefenkoers waardoor de converteerbare obligaties niet 'in de money' zijn.

11. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

(x € 1.000)	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Overige activa	Totaal materiële vaste activa
Verkrijgingsprijs			
Stand per 1 januari 2017	-	-	-
Investeringen a.g.v. acquisities	1.950	640	2.590
Investeringen	-	141	141
Desinvesteringen	-	-8	-8
Stand per 31 december 2017	1.950	773	2.723
Cumulatieve afschrijvingen			
Stand per 1 januari 2017	-	-	-
Afschrijvingslasten	53	136	189
Stand per 31 december 2017	53	136	189
Boekwaarde			
Stand per 1 januari 2017	-	-	-
Stand per 31 december 2017	1.897	637	2.534

Bedrijfsgebouwen en terreinen zijn als onderpand verstrekt voor een bedrag van € 1.260.000 ter zekerheidsstelling van de hypotheek zoals opgenomen in toelichting 23. overige langlopende verplichtingen.

De investeringen als gevolg van acquisities betreft de overname van het pand in Hardenberg in het kader van de acquisitie van de DGB groep bedrijven waarvan de reële waarde op overnamedatum € 2,0 miljoen bedraagt en de overname van overige materiële vaste activa waarvan de reële waarde € 0,6 miljoen bedraagt.

12. Goodwill

Het verloop van de goodwill is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Verkrijgingsprijs		
Stand per 1 januari	-	-
Toevoeging als gevolg van acquisities	9.033	-
Stand per 31 december	9.033	-
Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen		
Stand per 1 januari	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Stand per 31 december	-	-
Boekwaarde		
Stand per 1 januari	-	-
Stand per 31 december	9.033	-

De goodwill wordt jaarlijks aan een beoordeling van bijzondere waardevermindering onderworpen of vaker als er aanwijzingen zijn van een bijzondere waardevermindering. Ten behoeve van deze beoordeling wordt goodwill toegerekend aan kasstroom-genererende eenheden. Toerekening vindt plaats naar die (groep van) kasstroomgenererende eenheden die naar verwachting zullen profiteren van de bedrijfscombinatie waarin de goodwill is opgetreden. De kasstroomgenererende eenheden die bij de beoordeling worden gehanteerd sluiten aan bij de operationele segmenten.

De boekwaarde van de goodwill (met onbepaalde levensduur) is op segmentsniveau als volgt verdeeld:

(x € 1.000)	2017	2016
Energie	6.533	-
Agrarische software	2.500	-
Stand per 31 december	9.033	-

De volgende belangrijke veronderstellingen zijn gehanteerd bij de bepaling van de bedrijfswaarde van de segmenten Energie en Agrarische software en zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en de geprognoseerde groeiverwachtingen.

- omzetontwikkeling, op basis van de geprognoseerde groei voor de komende 3 jaar, voor Energie respectievelijk Agrarische software van 7,7% respectievelijk van 9,7%;
- operationele marge, op basis van de geprognoseerde groei voor de komende 3 jaar, voor Energie respectievelijk Agrarische software van 6,4% respectievelijk van 44,2%;
- een constante groeivoet voor Energie respectievelijk voor Agrarische software van 1,5% respectievelijk 3% is gehanteerd voor de raming van de oneindige kasstroom na de initiële periode van 3 jaar;
- de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet voor belastingen bedraagt voor Energie respectievelijk Agrarische software van 16,4% respectievelijk 14,7%.

Uit de beoordeling van de bijzondere waardevermindering in 2017 blijkt dat er sprake is van een substantiële overwaarde van de goodwill. DGB Group is van mening dat redelijkerwijs mogelijke veranderingen in de gehanteerde belangrijke veronderstellingen niet zullen leiden tot overschrijding van de boekwaarde ten opzichte van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden.

13. Overige immateriële vaste activa

Het verloop van de overige immateriële vaste activa is als volgt:

(x € 1.000)	Intern ontwikkelde software	Klanten bestanden	Overige	Totaal
Verkrijgingsprijs				
Stand per 1 januari 2017	-	-	-	-
Investeringen a.g.v. acquisities	5.600	3.750	17	9.367
Investeringen	211	-	-	211
Stand per 31 december 2017	5.811	3.750	17	9.578
Cumulatieve afschrijvingen				
Stand per 1 januari 2017	-	-	-	-
Amortisatielasten	188	250	7	445
Stand per 31 december 2017	188	250	7	445
Boekwaarde				
Stand per 1 januari 2017	-	-	-	-
Stand per 31 december 2017	5.623	3.500	10	9.133

De intern ontwikkelde software heeft betrekking op de bij de overname van Corilus Veterinary B.V. en Degrosolutions B.V. als separaat geïdentificeerde immateriële vaste activa in 2017. De levensduur wordt geschat op 8 jaar.

De klantenbestanden betreffen de klantenbestanden en daaraan gerelateerde klantencontracten en waarden van DGB Energie B.V. die als separate immateriële vaste activa geïdentificeerd zijn bij de overname van de DGB groep bedrijven in 2017. De levensduur wordt geschat op 15 jaar.

De amortisatielasten en eventuele bijzondere waardeverminderinglasten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de afschrijvingen en amortisatie.

14. Deelnemingen

In de geconsolideerde jaarrekening 2017 zijn naast DGB Group N.V. te Hardenberg, tevens de financiële gegevens van de onderstaande vennootschappen opgenomen.

Geconsolideerde deelnemingen	Deelnemingspercentage
Verenigde Nederlandse Compagnie B.V., Hardenberg	100%
Energy B.V., Hardenberg	100%
DGB Energie B.V., Hardenberg	100%
De Groene Belangenbehartiger B.V., Hardenberg	100%
DGBase B.V., Hardenberg	100%
Argus B.V., Hardenberg	100%
Producert B.V., Hardenberg	100%
Renewables B.V., Hardenberg	100%
Agri Solar B.V., Hardenberg	100%
Energie Service Nederland B.V., Hardenberg	100%
Corilus Veterinary B.V., Houten	100%
CV België BVBA, Kruikeke, België	100%
Degrosolutions B.V., Hardenberg	51%

15. Uitgestelde belastingen

De uitgestelde belastingen zijn als volgt samengesteld:

(x € 1.000)	2017	2016
Uitgestelde belastingvorderingen	322	58
Uitgestelde belastingverplichtingen	-2.001	-
Saldo uitgestelde belastingen	-1.679	58

Het verloop van de actieve belastinglatenties is als volgt:

(x € 1.000)	
Stand per 1 januari 2016	-
Mutaties via resultaat	58
Stand per 31 december 2016	58
Stand per 1 januari 2017	58
Toevoegingen als gevolg van acquisities	201
Mutaties via resultaat	63
Stand per 31 december 2017	322

Op 31 december 2017 is sprake van een uitgestelde belastingvordering van € 0,3 miljoen (2016: € 0,1 miljoen) voor compensabele verliezen van € 1,5 miljoen (2016: € 0,3 miljoen) van DGB Group en enkele van haar Nederlandse deelnemingen. De groepsmaatschappijen van DGB Group maken geen onderdeel uit van een fiscale eenheid. De compensabele verliezen kunnen verrekend worden tot 9 jaar na het ontstaan van het verlies. De eerste vervaldatum van de compensabele verliezen zijn in 2024 voor een bedrag van € 0,2 miljoen.

Het verloop van de passieve belastinglatenties is als volgt:

(x € 1.000)	1 januari 2017	Mutaties agv acquisitie	Mutaties via W&V	Mutaties via OCI ¹	31 december 2017
Intern ontwikkelde software	-	985	-41	-	944
Klantenbestanden	-	937	-62	-	875
Bedrijfsgebouwen en terreinen	-	136	-4	-	132
Overige MVA	-	60	-10	-	50
Uitgestelde belastingverplichtingen	-	2.118	-117	-	2.001

¹ Mutaties OCI = mutaties via gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

16. Overige langlopende vorderingen

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Toevoegingen als gevolg van acquisities	276	-
Aflossingen	-21	-
Stand per 31 december	255	-

De overige langlopende vorderingen met een geamortiseerde kostprijs van € 255.000 per 31 december 2017 betreffen vooral een drietal verstrekte financieringen inzake zonnepaneel projecten uit 2016. De hoofdsom bedraagt € 280.000, de effectieve rente is 3,5% en de totale looptijd is 126 maanden.

17. Voorraden

(x € 1.000)	2017	2016
Vorraden handelsgoederen	472	-
Vorraden onderdelen	89	-
Vorraden	561	-

Gedurende 2017 heeft geen afwaardering naar lagere opbrengstwaarde plaatsgevonden. Per balansdatum zijn er geen voorraden met een boekwaarde gewaardeerd tegen lagere opbrengstwaarde.

18. Handelsvorderingen

Per balansdatum is de ouderdomsopbouw van de handelsvorderingen als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Openstaand 0-30 dagen	83	-
Openstaand 30-90 dagen	194	-
Openstaand meer dan 90 dagen	35	-
Voorziening voor bijzondere waardevermindering	-10	-
Handelsvorderingen	302	-

De mutaties in de voorziening voor bijzondere waardevermindering gedurende het jaar zijn als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Toevoegingen als gevolg van acquisities	-1	-
Toevoegingen aan de voorziening	-9	-
Opgenomen bijzondere waardeverminderingen	-	-
Stand per 31 december	-10	-

De nominale waarde van de handelsvorderingen benadert de reële waarde. Handelsvorderingen zijn niet rentedragend en hebben een betalingstermijn van 8 tot 30 dagen. Handelsvorderingen bij DGB Energie B.V. worden grotendeels vooruitontvangen middels maandelijks automatische incasso's. De voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt bepaald middels een individuele beoordeling van vervallen handelsvorderingen. Het beleid inzake kredietrisico's is opgenomen onder toelichting 25. Financiële instrumenten.

19. Overige vorderingen

(x € 1.000)	2017	2016
Nog te factureren omzet	150	-
Vooruitbetaalde bedragen	1.079	371
Belastingen en premies sociale verzekeringen	199	-
Overige vorderingen	5	-
Overige vorderingen	1.433	371

De nog te factureren omzet betreft de per jaareinde bepaalde overlooppost van de in rekening te brengen omzet van DGB Energie B.V. De vooruitbetaalde bedragen in 2017 betreffen door DGB Energie B.V. vooruitbetaalde aanbrengfees en vooruitbetalingen aan Gasterra. De vooruitbetaalde bedragen in 2016 betreft een vooruitbetaling inzake de overname van de DGB groep bedrijven op 2 januari 2017. De nominale waarde van de overige vorderingen benadert de reële waarde. Er is geen voorziening voor bijzondere waardevermindering, aangezien het risico door de korte looptijd beperkt is.

20. Geldmiddelen en kasequivalenten

(x € 1.000)	2017	2016
Rekening-courant tegoeden banken	315	232
Geldmiddelen en kasequivalenten	315	232

De geldmiddelen en kasequivalenten staan ter vrije beschikking van de vennootschap. Het beleid inzake kredietrisico's is opgenomen onder toelichting 25. Financiële instrumenten.

21. Groepsvermogen

Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap

A) Aandelenkapitaal

Op 29 december 2017 heeft de BAVA goedgekeurd om het maatschappelijk kapitaal uit te breiden tot € 1,0 miljoen (voorheen: € 300.000) verdeeld in 25 miljoen gewone aandelen met een nominale waarde per aandeel van € 0,02 (voorheen: 7,5 miljoen à € 0,02 nominaal) en 25 miljoen preferente aandelen met een nominale waarde per aandeel van € 0,02 (voorheen: 7,5 miljoen à € 0,02 nominaal).

Per 31 december 2017 zijn 7,5 miljoen gewone aandelen à € 0,02 nominaal per aandeel geplaatst en volgestort (2016: 3.619.275 gewone aandelen à € 0,02 nominaal).

In 2017 was het verloop van de gewone aandelen als volgt:

Uitgiftedatum	Aantal aandelen	Aandelen kapitaal (x € 1.000)	Agioreserve (x € 1.000)	Totaal (x € 1.000)
Stand 31 december 2016	3.619.275	73	816	889
02/01/2017	2.000.000	40	4.960	5.000
15/06/2017	90.000	1	-	1
30/09/2017	342.900	7	1.193	1.200
16/11/2017	1.447.825	29	3.591	3.620
Toename 2017	3.880.725	77	9.744	9.821
Stand 31 december 2017	7.500.000	150	10.560	10.710

- De uitgifte van 2.000.000 aandelen met een uitgiftekoers van € 2,50 per aandeel op 2 januari 2017 heeft betrekking op de overname van de DGB groep bedrijven opgenomen onder toelichting 1. Bedrijfscombinaties.
- De uitgifte van 90.000 aandelen met een uitgiftekoers van € 0,02 per aandeel op 15 juni 2017 heeft betrekking op de afgesloten lening met New Matic B.V. opgenomen onder toelichting 23. Overige langlopende verplichtingen.
- De uitgifte van 342.900 aandelen met een conversiekoers van € 3,50 per aandeel op 30 september 2017 betreft de conversie van obligatieleningen naar aandelen van Mountainshield Capital Fund opgenomen onder toelichting 22. Converteerbare obligatieleningen.
- De uitgifte van 1.447.825 aandelen met een uitgiftekoers van € 2,50 per aandeel op 16 november 2017 heeft betrekking op de overname van Corilus en Degrosolutions opgenomen onder toelichting 1. Bedrijfscombinaties. Ultimo 2017 dient DGB Group nog 552.175 aandelen met betrekking tot deze overname uit te geven.

B) Agioreserves

Het agio omvat de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van de aandelen.

C) Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is als volgt te weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-340	-107
Resultaat boekjaar	-923	-233
Resultaat minderheidsbelang boekjaar	28	-
Aanpassing negatieve deelneming bij acquisitie	-243	-
Stand per 31 december	-1.478	-340

Resultaatsbestemming

De bestuurders stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om het nettoverlies over het jaar 2017 in mindering te brengen op de overige reserves. Het nettoverlies over 2017 is opgenomen in de overige reserves.

Minderheidsbelang

Het verloop van het minderheidsbelang is als volgt te weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Acquisitie minderheidsdeelneming Degrosolutions B.V.	1.180	-
Resultaat minderheidsbelang boekjaar	-28	-
Stand per 31 december	1.152	-

22. Converteerbare obligatieleningen

Het verloop van de converteerbare obligatieleningen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Uitgifte obligatieleningen	4.500	-
Omzetting naar converteerbare lening	40	-
Conversie naar aandelen	-1.200	-
Stand per 31 december	3.340	-

De begin 2017 uitgegeven converteerbare obligatieleningen houden verband met de acquisitie van de DGB groep bedrijven. De oorspronkelijke intentie was om deze obligatieleningen in het voorjaar van 2017 aan de NPEX te laten noteren, maar dat is niet gelukt. De rente bedraagt 5% per jaar. De obligaties kunnen tot uiterlijk 31 december 2021 in gewone aandelen DGB Group N.V. worden geconverteerd. De conversiekoers bedraagt € 3,50 per aandeel gedurende de gehele looptijd. DGB Group N.V. heeft het recht om obligaties te converteren in aandelen, in een periode van maximaal twee maanden nadat de slotkoers van het aandeel DGB Group N.V. gedurende 6 aaneengesloten handelsdagen vijf procent hoger sluit dan € 3,50.

De converteerbare obligatieleningen zijn uitgegeven aan Majka Investments B.V. ad € 2,5 miljoen, Ama Invest B.V. ad € 0,6 miljoen en Madre Invest B.V. ad € 0,2 miljoen. Het eind 2016 van een privaat persoon vooruitontvangen bedrag van € 40.000 is begin 2017 omgezet in een converteerbare lening. In oktober 2017 heeft Mountainshield Capital Fund converteerbare obligaties voor een bedrag van € 1,2 miljoen geconverteerd naar 342.900 aandelen tegen een conversiekoers van € 3,50.

23. Overige langlopende verplichtingen

De overige langlopende verplichtingen bestaan uit:

(x € 1.000)	2017	2016
Hypothecaire lening	900	-
Lening inzake financiering acquisities	727	-
Overige leningen	367	-
Stand per 31 december	1.994	-

Het verloop van de overige langlopende verplichtingen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Aangegane hypothecaire lening	900	-
Aangegane lening inzake financiering acquisities	5.000	-
Aflossingen lening inzake financiering acquisities	-4.273	-
Toevoegingen als gevolg van acquisities	367	-
Stand per 31 december	1.994	-

De hypothecaire lening van € 0,9 miljoen is in 2017 aangegaan met New Matic B.V. De rente bedraagt 5% per jaar. De lening dient algeheel te worden afgelost op 30 juni 2022. Vervroegde algehele of gedeeltelijke eerdere aflossing is toegestaan. Als zekerheid is hypothecaire zekerheid verstrekt van € 1.260.000 op het bedrijfspand en verder toebehoren aan de Lange Spruit 1a te Hardenberg.

De lening van € 5,0 miljoen met Degrosolutions Holding B.V. is in september 2017 aangegaan voor de financiering van de acquisities van 100% van de aandelen van Corilus Veterinary B.V. en 51% van de aandelen van Degrosolutions B.V. De rente bedraagt 5% per jaar. De overeenkomst heeft een looptijd van 5 jaar. Vervroegde algehele of gedeeltelijke eerdere aflossing is toegestaan. DGB Group dient gedurende de looptijd van de overeenkomst tenminste annuïtair af te lossen op de lening. In 2017 is op de lening € 4,3 miljoen afgelost, waarvan € 3,6 miljoen met de opbrengst van de uitgifte van 1.447.825 aandelen in oktober 2017 voor de acquisitie van Corilus Veterinary B.V. en Degrosolutions B.V. Als zekerheid heeft de schuldeiser een recht van eerste pand op 100% van de aandelen van Corilus Veterinary B.V. en op 51% van de aandelen van Degrosolutions B.V.

De overige leningen betreffen voornamelijk een lening tussen Degrosolutions Holding B.V. met Corilus Veterinary B.V. van € 360 duizend. Het rentepercentage wordt jaarlijks vastgesteld op basis van actuele Euribor tarieven met een opslag (rente in 2017: 0%). Er zijn geen zekerheden gesteld en er zijn geen aflossingstermijnen overeengekomen.

24. Kortlopende verplichtingen

De kortlopende verplichtingen zijn als volgt weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Vooruitontvangen bedragen	-	40
Handelsschulden	821	20
Actuele belastingverplichtingen	1.797	-
Overige kortlopende verplichtingen	3.551	52
Stand per 31 december	6.169	112

De kortlopende verplichtingen hebben een looptijd van minder dan één jaar. De nominale waarde van de kortlopende verplichtingen benadert de reële waarde.

De actuele belastingverplichtingen per ultimo 2017 omvatten onder meer te betalen energiebelastingen, te betalen BTW en te betalen sociale premies werknemersverzekeringen.

De overige kortlopende verplichtingen omvatten onder meer vooruitontvangen voorschotten gas en elektra van klanten van DGB Energie B.V. voor de maand januari 2018.

25. Financiële instrumenten

In deze paragraaf komen het risicobeheerkader van DGB Group en de risico's uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten aan de orde. DGB Group is blootgesteld aan de volgende risico's:

- A. kredietrisico;
- B. liquiditeitsrisico;
- C. marktrisico.

Tevens komt in deze paragraaf aan de orde:

- D. Kapitaalbeheer

Risicobeheerkader

Het bestuur heeft de eindverantwoordelijkheid voor de inrichting van en het toezicht op het risicobeheerkader van DGB Group. Het risicobeleid van de onderneming heeft als doel de risico's waarmee DGB Group zich geconfronteerd ziet in kaart te brengen en te analyseren, passende risicolimieten en controles te bepalen en de risico's en naleving van de limieten te bewaken. Beleid en systemen voor risicobeheer worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig aangepast aan veranderingen in de marktomstandigheden en de activiteiten van DGB Group. DGB Group streeft ernaar om door middel van haar standaarden en procedures een gedisciplineerde en constructieve beheersingsomgeving te ontwikkelen waarin alle werknemers hun rol en verplichtingen begrijpen.

A. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor DGB Group indien een afnemer of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. Kredietrisico's vloeien met name voort uit vorderingen op klanten. De boekwaarde van de financiële activa vertegenwoordigt het maximale kredietrisico.

Handels- en overige vorderingen

De blootstelling aan kredietrisico van DGB Group wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management rekening met de aspecten van het klantenbestand, waaronder het risico op wanbetaling in de bedrijfstak. Binnen DGB Group is geen sprake van een significante concentratie van kredietrisico's, omdat sprake is van een groot aantal afnemers. Er zijn geen afnemers die 10% of meer bijdragen aan de omzet.

DGB Group heeft een kredietbeleid opgesteld waarbij klanten voor een groot deel via automatische incasso betalen. Bij de grootste dochtermaatschappij DGB Energie B.V. is in de standaard leveringsovereenkomst opgenomen dat klanten de nota's via automatische incasso voldoen. Na storning van een automatische incasso wordt er direct een betalingsherinnering aan de klant gestuurd, wordt gemonitord of er tijdig betaald wordt, en wordt er een specifieke betalingsafpraak gemaakt bij het uitblijven van betalingen. DGB Group vormt een voorziening voor bijzondere waardeverminderingen ter grootte van de geschatte verliezen uit hoofde van handels- en overige vorderingen. De ouderdomsopbouw van de handelsvorderingen en de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen is opgenomen onder toelichting 18. Handelsvorderingen.

Geldmiddelen en kasequivalenten

De geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit direct opeisbare tegoeden bij financiële instellingen met goede creditratings.

B. Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat DGB Group problemen krijgt om te voldoen aan haar verplichtingen uit hoofde van in contanten of andere financiële activa af te wikkelen

financiële verplichtingen. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer van DGB Group zijn dat er, voor zover mogelijk, voldoende liquiditeiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan haar financiële verplichtingen wanneer deze vervallen, in normale en moeilijke omstandigheden, en zonder dat onaanvaardbare verliezen worden gelopen of de reputatie van de onderneming in gevaar komt.

De solvabiliteit en de liquiditeit van DGB Group wordt zeker gesteld door een liquiditeitsplanning bij haar grootste dochtermaatschappij DGB Energie B.V. DGB Group heeft converteerbare obligatieleningen en langlopende leningen afgesloten. Er is bij deze leningen geen sprake van convenanten. Voor de toelichting op de converteerbare obligatieleningen en langlopende leningen wordt verwezen naar toelichting 23 en 24.

Hieronder zijn de resterende (geschatte) contractuele looptijden van de financiële verplichtingen opgenomen op de rapportagedatum. De bedragen zijn exclusief rentebetalingen.

Contractuele kasstromen:

(x € 1.000)	Totaal	Kort lopende schulden	Lang lopende schulden	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Hypothecaire lening	900	-	900	-	900	-
Lening acquisitie	727	-	727	-	727	-
Overige leningen	367	-	367	-	367	-
Totaal rentedragende leningen	1.994	-	1.994	-	1.994	-
Handelsschulden	821	821	-	-	-	-
Actuele belastingverplichtingen	1.797	1.797	-	-	-	-
Overige kortlopende schulden	3.551	3.551	-	-	-	-
Totaal kortlopende verplichtingen	6.169	6.169	-	-	-	-
Totaal	8.163	6.169	1.994	-	1.994	-

De geschatte rentebetalingen zijn als volgt op de rapportagedatum:

(x € 1.000)	Totaal	Kort lopende schulden	Lang lopende schulden	1-2 jaar	2-5 jaar	> 5 jaar
Converteerbare obligaties	668	167	501	167	334	-
Hypothecaire lening	202	45	157	45	112	-
Lening acquisitie	169	36	133	36	97	-
Overige leningen	37	7	30	7	23	-
Totaal	1.076	255	821	255	566	-

C. Marktrisico

Marktrisico is het risico dat veranderingen in marktprijzen, zoals energieprijzen, rentetarieven en valutakoersen, invloed hebben op de resultaten van DGB Group. Het doel van het marktrisicobeheer is het beheren en beheersen van de marktrisicopositie binnen aanvaardbare grenzen onder het gelijktijdig optimaliseren van het rendement.

Prijrisico verkoopcontracten energie

In het beheer van het prijsrisico op de verkoopcontracten energie, waarin de verkoopprijs voor gas en elektriciteit vaststaat gedurende de looptijd van de overeenkomst, richt DGB Group zich op het beperken van invloed van kortetermijnbewegingen op het resultaat. Ter afdekking van het prijsrisico worden inkoopcontracten aangegaan met Gasterra en DVEP met als enig doel het daadwerkelijk verkrijgen van gas en elektriciteit in overeenstemming met het verwachte verbruik van de klanten ('eigen gebruik'). Voor de toelichting op de per ultimo boekjaar afgesloten inkoopcontracten wordt verwezen naar toelichting 28. Niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Renterisico

In het beheer van renterisico richt DGB Group zich op het beperken van invloed van kortetermijnbewegingen op het resultaat. Op de lange termijn zullen structurele wijzigingen in de rente echter invloed hebben op de winst. DGB Group kiest voor vaste rente in haar financiering. In de komende jaren zal de rentelast vast zijn.

Valutarisico

De functionele valuta van de DGB Group en haar entiteiten is de euro. DGB Group loopt geen valutarisico's. Alle verkooptransacties, inkooptransacties en financieringsverplichtingen worden in euro's afgewikkeld.

D. Kapitaalbeheer

Het beleid van DGB Group is gericht op de handhaving van een sterke vermogenspositie waarmee het vertrouwen van klanten, leveranciers, aandeelhouders en werknemers kan worden behouden en de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten kan worden zeker gesteld. De vennootschap focust zich hierbij op vrije kasstromen met een gedisciplineerd investeringsbeleid voor de langere termijn en strikte bewaking van kosten en werkkapitaal.

26. Kasstroomoverzicht

De aansluiting van de verplichtingen voortvloeiend uit het kasstroomoverzicht uit financieringsactiviteiten is als volgt weer te geven:

	1 januari 2017	Kasstromen	Geen kasstromen Acquisitie	31 december 2017
(x € 1.000)				
Uitgifte converteerbare obligatieleningen	-	4.540	-	4.540
Conversie obligatieleningen	-	-1.200	-	-1.200
Opname rentedragende leningen	-	5.900	367	6.267
Aflossingen rentedragende leningen	-	-4.273	-	-4.273
Totale verplichtingen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten	-	4.967	367	5.334

27. Verbonden partijen

Identificatie van verbonden partijen

DGB Group onderkent als verbonden partijen haar geassocieerde deelnemingen (toelichting 14. Deelnemingen), de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen en de verbonden partijen Triple Groen, Degrosolutions Holding B.V., Majka Investment B.V., Ama Invest B.V. en Madre Invest B.V.

A. Geassocieerde deelnemingen

De onderlinge transacties en onderlinge balansposities van DGB Group en haar deelnemingen (onderling) zijn in de consolidatie geëlimineerd. Dit betreffen onder meer transacties op het gebied van management fees, inhuur van personeel van de deelnemingen onderling en het verrichten van onderlinge diensten tussen de deelnemingen. De prijzen van transacties tussen de deelnemingen worden op een zakelijke, objectieve grondslag bepaald. Onderlinge transacties en balansaldi tussen DGB Group en haar minderheidsdeelneming Degrosolutions B.V. zijn niet in de consolidatie geëlimineerd.

B. Bezoldiging van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen

Bezoldiging van de Raad van Bestuur

Het bezoldigingsbeleid van de onderneming is weergegeven in het remuneratierapport. De bezoldiging van de individuele leden van het bestuur is als volgt:

	Vast salaris		Bonussen		Pensioenen		Overige		Totaal	
(x € 1.000)	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
R.A.J. van Riele ¹	12	-	-	-	-	-	2	-	14	-
J.W.R. Klomp ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J.P. Verheijen ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G. Schaaij ³	22	-	-	-	-	-	7	-	29	-
U. Hiddema ⁴	12	-	-	-	-	-	-	-	12	-
Totaal	46	-	-	-	-	-	9	-	55	-

¹ vanaf 23 augustus 2017

² vanaf 29 december 2017

³ tot 5 juli 2017

⁴ bestuurder van de dochtermaatschappijen, vanaf 27 maart 2017 tot 5 juli 2017

De bestuurders hebben ultimo 2017 geen aandelen van DGB Group N.V. in bezit.

Bezoldiging van de Raad van Commissarissen

De bezoldiging van de individuele leden van de Raad van Commissarissen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
M.G.J. Logtenberg ¹	10	-
T.J. de Vries ²	7	13
R. van Veldhoven ³	8	-
Totaal	25	13

¹ vanaf 2 januari 2017

² tot 23 augustus 2017

³ tot 5 juli 2017

Naast de bezoldiging heeft de heer R. van Veldhoven in 2017 een plaatsingsfee van € 36.000 ontvangen voor de converteerbare obligatielening van Mountainshield Capital Fund.

Naast de bezoldiging heeft de heer M.G.J. Logtenberg als gedelegeerd commissaris een overeengekomen vergoeding van € 170.000 ontvangen in 2017 voor de dagelijkse leiding van de vennootschappen. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot 1 januari 2019.

Ultimo 2017 heeft de heer M.G.J. Logtenberg, middellijk via Majka Investments B.V. en Degrosolutions Holding B.V. 3.447.825 aandelen (belang 45,97%) van DGB Group N.V. in bezit.

De heer M.G.J. Logtenberg heeft in 2017 via zijn bedrijven Triple Groen, Degrosolutions Holding B.V., Majka Investment B.V., Ama Invest B.V. en Madre Invest B.V. transacties met DGB Group verricht. De prijzen van transacties met deze partijen zijn op een zakelijke, objectieve grondslag bepaald. De transactiewaarden in 2017 en het uitstaand saldo ultimo 2017 zijn toegelicht in de volgende paragraaf 'Verbonden partijen'.

C. Verbonden partijen

De transacties in het boekjaar en de uitstaande saldi ultimo boekjaar tussen groepsmaatschappijen en verbonden partijen zijn hieronder weergegeven:

(x € 1.000)	Transactiewaarden in het boekjaar		Uitstaand saldo ultimo boekjaar	
	2017	2016	2017	2016
Verkoop van goederen en diensten				
Triple Groen	1.262	-	163	-
Inkoop van diensten				
Majka Investment B.V.	190	-	10	-
Rentelasten over obligatieleningen				
Majka Investment B.V.	125	-	2.500	-
Ama Invest B.V.	30	-	600	-
Madre Invest B.V.	8	-	200	-
Rentelasten over overige leningen				
Degrosolutions Holdings B.V.	81	-	1.087	-

Daarnaast zijn de overnames in 2017, zoals toegelicht onder 1. Bedrijfscombinaties, als transacties met verbonden partijen te beschouwen.

De openstaande bedragen zijn niet voorzien en de afwikkeling hiervan zal plaats vinden in geldmiddelen. Er zijn geen garanties gegeven of ontvangen, behoudens de gestelde zekerheden op de lening van Degrosolutions Holdings B.V. zoals opgenomen in toelichting 23. Overige langlopende verplichtingen. Er zijn geen kosten gemaakt die samenhangen met oninbare of dubieuze vorderingen die zijn verschuldigd door verbonden partijen. De prijzen van transacties tussen verbonden partijen worden op een zakelijke, objectieve grondslag bepaald.

28. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De samenstelling van de niet in de balans opgenomen verplichtingen ultimo boekjaar is als volgt:

	Totaal				Totaal
(x € 1.000)	2017	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	2016
Verplichtingen uit operationele lease overeenkomsten	306	238	68	-	-
Inkoopverplichtingen software IT-inrichting	695	395	300	-	-
Inkoopverplichtingen gas en elektra	7.679	7.679	-	-	-
Totaal	8.680	8.312	368	-	-

DGB Group heeft verplichtingen uit operationele leaseovereenkomsten van een bedrijfsgebouw in Houten, auto's en IT-apparatuur ter gebruik in de normale bedrijfsactiviteiten. De inkoopverplichtingen software IT inrichtingen zijn door Corilus Veterinary B.V. aangegaan ter gebruik in de normale bedrijfsactiviteiten. De inkoopverplichtingen gas en elektra ('eigen verbruik') van DGB Energie B.V. zijn met Gasterra respectievelijk DVEP aangegaan met als enig doel het daadwerkelijk verkrijgen van gas en elektriciteit in overeenstemming met het verwachte verbruik van de klanten. Ultimo 2016 was geen sprake van significante niet in de balans opgenomen verplichtingen.

29. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die invloed hebben op de beeldvorming van de jaarrekening 2017.

ENKELVOUDIGE JAARREKENING

H. Enkelvoudige winst- en verliesrekening

(x € 1.000)		2017	2016
Netto-omzet	1	489	-
Overige bedrijfskosten	2	-672	-275
Totale bedrijfskosten		-672	-275
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen		-183	-275
Afschrijvingen	4	-53	-
Bedrijfsresultaat		-236	-275
Financiële baten en lasten	3	-314	-16
Resultaat voor belastingen		-550	-291
Belastingen		127	58
Resultaat na belastingen		-423	-233
Aandeel in resultaat van deelnemingen	6	-619	-
Nettowinst (-verlies)		-1.042	-233

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

I. Enkelvoudige balans

(x € 1.000)		31-12-2017	31-12-2016
Activa			
Materiële vaste activa	4	1.897	-
Goodwill	5	9.033	-
Deelnemingen	6	6.305	1
Uitgestelde belastingvorderingen	7	172	58
Vorderingen op groepsmaatschappijen	8	18	-
Vaste activa		17.425	59
Vorderingen op groepsmaatschappijen	8	167	6
Overige vorderingen	9	51	371
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	10	224
Vlottende activa		228	601
Totaal activa		17.653	660

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

(x € 1.000)		31-12-2017	31-12-2016
Eigen vermogen en verplichtingen			
Aandelenkapitaal		150	73
Agio reserves		10.560	816
Wettelijke reserves		7.306	-
Overige reserves		-7.647	-107
Onverdeeld resultaat		-1.042	-233
Eigen vermogen	11	9.327	549
Uitgestelde belastingverplichtingen	7	132	-
Converteerbare obligatieleningen	12	3.340	-
Schulden aan groepsmaatschappijen	13	909	-
Overige langlopende verplichtingen	14	1.627	-
Langlopende verplichtingen		6.008	-
Handelsschulden	15	112	20
Schulden aan groepsmaatschappijen	13	2.158	1
Overige schulden en overlopende passiva	15	48	90
Kortlopende verplichtingen		2.318	111
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		17.653	660

De bij de rubrieken vermelde cijfers verwijzen naar de toelichting.

J. Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

A. Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2017 van DGB Group N.V.

B. Basis voor presentatie

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. DGB Group N.V. maakt voor de bepaling van de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling van haar enkelvoudige jaarrekening gebruik van de optie die wordt geboden in artikel 2:362 lid 8 BW. Dit houdt in dat de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling (hierna 'waarderingsgrondslagen') van de enkelvoudige jaarrekening van DGB Group N.V. gelijk zijn aan de grondslagen die voor de geconsolideerde IFRS-EU jaarrekening zijn toegepast. Verwezen wordt naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening voor de beschrijving van deze grondslagen.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde, met separate presentatie van de goodwill component onder de immateriële vaste activa.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van DGB Group N.V. in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen DGB Group N.V. en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

1. Netto-omzet

De netto-omzet betreft de aan de groepsmaatschappijen in rekening gebrachte management fees en huurlasten.

2. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bedragen in 2017 € 0,7 miljoen (2016: € 0,3 miljoen) en bevatten onder meer de in rekening gebrachte bezoldigingen van de voormalige bestuurder, voormalige commissarissen en van de huidige commissaris, acquisitie-gerelateerde kosten, accountantskosten en advieskosten.

Voor de toelichting op de bezoldiging van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen wordt verwezen naar toelichting 27. Verbonden partijen van de geconsolideerde jaarrekening.

3. Financiële baten en lasten

De financiële lasten bedragen in 2017 € 0,3 miljoen en betreffen rentelasten obligatieleningen van €0,2 miljoen en rentelasten overige leningen van € 0,1 miljoen. De financiële lasten in 2016 betreffen bankrente.

4. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen het bedrijfspand in Hardenberg. Het verloopoverzicht bedrijfsgebouwen en terreinen is opgenomen in toelichting 11. Materiële vaste activa van de geconsolideerde jaarrekening.

5. Goodwill

De goodwill omvat de goodwill van de overnames in 2017 van de DGB groep bedrijven en van Corilus en Degrosolutions. Voor de toelichting op de goodwill wordt verwezen naar toelichting 12. Goodwill van de geconsolideerde jaarrekening.

6. Deelnemingen

Het verloop van de deelnemingen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	1	-
Mutaties als gevolg van acquisitie deelnemingen	8.104	1
Acquisitie minderheidsbelang	-1.152	-
Resultaat deelnemingen	-619	-
Resultaat minderheidsbelang	-29	-
Stand per 31 december	6.305	1

7. Uitgestelde belastingen

Het verloop van de actieve en passieve belastinglatenties is als volgt:

	Uitgestelde belastingvorderingen		Uitgestelde belastingverplichtingen	
(x € 1.000)	2017	2016	2017	2016
Stand per 1 januari 2017	58	-	-	-
Mutatie als gevolg van acquisitie pand	-	-	-136	-
Mutaties via resultaat	114	58	4	-
Stand per 31 december 2017	172	58	-132	-

De uitgestelde belastingvorderingen hebben betrekking op compensabele verliezen van € 0,9 miljoen (2016: € 0,3 miljoen) opgenomen tegen een tarief van 20%. De compensabele verliezen kunnen verrekend worden tot 9 jaar na het ontstaan van het verlies. De eerste vervaldata van de compensabele verliezen zijn in 2024 voor een bedrag lager dan € 0,1 miljoen.

De uitgestelde belastingverplichtingen hebben betrekking op verschillen tussen de waardering in de jaarrekening en de fiscale waardering van het pand van € 0,7 miljoen (2016: nihil) opgenomen tegen een tarief van 20%.

8. Vorderingen op groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen betreffen:

(x € 1.000)	2017	2016
Lening groepsmaatschappij	18	-
Rekening-courant vorderingen groepsmaatschappijen	167	6
Stand per 31 december	185	6

9. Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar en omvatten met name te vorderen omzetbelasting.

10. Geldmiddelen en kasequivalenten

De geldmiddelen en kasequivalenten staan ter vrije beschikking van de vennootschap. Het beleid inzake kredietrisico's is opgenomen onder toelichting 25. Financiële instrumenten van de geconsolideerde jaarrekening.

11. Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt te weer te geven:

(x € 1.000)	Aandelen kapitaal	Agio reserves	Wettelijke reserves	Overige reserves	Onver- deeld resultaat	Eigen ver- mogen
Stand per 1 januari 2016	73	816	-	-107	-	782
Nettowinst (-verlies)	-	-	-	-	-233	-233
Stand per 31 december 2016	73	816	-	-107	-233	549
(x € 1.000)	Aandelen kapitaal	Agio reserves	Wettelijke reserves	Overige reserves	Onver- deeld resultaat	Eigen ver- mogen
Stand per 1 januari 2017	73	816	-	-107	-233	549
Nettowinst (-verlies) 2016	-	-	-	-233	233	-
Uitgifte van aandelen	70	8.551	-	-	-	8.621
Conversie van obligaties	7	1.193	-	-	-	1.200
Mutaties wette- lijke reserves	-	-	7.306	-7.306	-	-
Overige mutaties	-	-	-	-1	-	-1
Nettowinst (-verlies) 2017	-	-	-	-	-1.042	-1.042
Stand per 31 december 2017	150	10.560	7.306	-7.647	-1.042	9.327

Het aandelenkapitaal betreft geplaatste en volgestorte aandelen, te weten 7.500.000 aandelen à € 0,02 nominaal.

Het agio omvat de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van de aandelen.

De post wettelijke reserves bestaat uit een wettelijke reserve voor geactiveerde ontwikkelingskosten en een wettelijke reserve deelnemingen. Voor geactiveerde ontwikkelingskosten is een wettelijke reserve gevormd ter grootte van de boekwaarden rekening houdend met de latente belastingverplichtingen, ten bedrage van € 4.679 duizend (2016: nihil). De wettelijke reserve deelnemingen bedraagt € 2.627 duizend (2016: nihil) en heeft vooral betrekking op de boekwaarde van de klantenbestanden bij DGB Energie B.V. rekening houdend met de latente belastingverplichtingen. De wettelijke reserves worden op individuele basis bepaald en zijn niet beschikbaar voor dividendbetalingen aan aandeelhouders.

De bestuurders stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor om het nettoverlies over het jaar 2017 in mindering te brengen op de overige reserves. Het nettoverlies over 2017 is opgenomen in de post onverdeeld resultaat.

De aansluiting tussen het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening en het groepsvermogen in de geconsolideerde jaarrekening is als volgt weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Eigen vermogen enkelvoudige jaarrekening	9.327	549
Waardering deelnemingen met negatief eigen vermogen op € 1	-95	-
Minderheidsbelang	1.152	-
Groepsvermogen in geconsolideerde jaarrekening	10.384	549

De aansluiting tussen het nettoresultaat in de enkelvoudige jaarrekening en het nettoresultaat in de geconsolideerde jaarrekening is als volgt weer te geven:

(x € 1.000)	2017	2016
Nettoresultaat enkelvoudige jaarrekening	-1.042	-233
Nettoresultaat deelnemingen met negatief eigen vermogen	147	-
Nettoresultaat in geconsolideerde jaarrekening	-895	-233

12. Converteerbare obligatielening

Het verloop van de converteerbare obligatieleningen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Uitgifte obligatieleningen acquisitie DGB groep bedrijven	4.500	-
Omzetting naar converteerbare lening	40	-
Conversie naar aandelen	-1.200	-
Stand per 31 december	3.340	-

De begin 2017 uitgegeven converteerbare obligatieleningen houden verband met de acquisitie van de DGB groep bedrijven. De oorspronkelijke intentie was om deze obligatieleningen in het voorjaar van 2017 aan de NPEX te laten noteren, maar dat is niet gelukt. De rente bedraagt 5% per jaar. De obligaties zijn tot uiterlijk 31 december 2021 converteerbaar in gewone aandelen DGB Group N.V. De conversiekoers bedraagt € 3,50 per aandeel gedurende de gehele looptijd. DGB Group N.V. heeft het recht om obligaties te converteren in aandelen, in een periode van maximaal twee maanden nadat de slotkoers van het aandeel DGB Group N.V. gedurende 6 aaneengesloten handelsdagen vijf procent hoger sluit dan € 3,50.

De converteerbare obligatieleningen zijn uitgegeven aan Majka Investments B.V. ad € 2,5 miljoen, Ama Invest B.V. ad € 0,6 miljoen en Madre Invest B.V. ad € 0,2 miljoen. Het eind 2016 van een privaat persoon vooruitontvangen bedrag van € 40.000 is begin 2017 omgezet in een converteerbare lening. In oktober 2017 heeft Mountainshield Capital Fund converteerbare obligaties voor een bedrag van € 1,2 miljoen geconverteerd naar 342.900 aandelen tegen een conversiekoers van € 3,50.

13. Schulden aan groepsmaatschappijen

De schulden aan groepsmaatschappijen betreffen:

(x € 1.000)	2017	2016
Verstreckte leningen groepsmaatschappijen	909	-
Rekening-courant schulden groepsmaatschappijen	2.158	1
Stand per 31 december	3.067	1

Over de verstrekte leningen aan groepsmaatschappijen wordt geen rente berekend. De rekening-courant schulden aan groepsmaatschappijen in 2017 betreft een depot met DGB Energie B.V.

14. Overige langlopende verplichtingen

Het verloop van de overige langlopende verplichtingen is als volgt:

(x € 1.000)	2017	2016
Stand per 1 januari	-	-
Aangegane hypothecaire lening	900	-
Aangegane lening inzake financiering acquisities	5.000	-
Aflossingen lening inzake financiering acquisities	-4.273	-
Stand per 31 december	1.627	-

De hypothecaire lening van € 0,9 miljoen is in 2017 aangegaan met New Matic B.V. De rente bedraagt 5% per jaar. De lening dient geheel te worden afgelost op 30 juni 2022. Vervroegde algehele of gedeeltelijke eerdere aflossing is toegestaan. Als zekerheid is hypothecaire zekerheid verstrekt van € 1.260.000 op het bedrijfspand en verder toebehoren aan de Lange Spruit 1a te Hardenberg.

De lening van € 5,0 miljoen met Degrosolutions Holding B.V. is in september 2017 aangegaan voor de financiering van de acquisities van 100% van de aandelen van Corilus Veterinary B.V. en 51% van de aandelen van Degrosolutions B.V. De rente bedraagt 5% per jaar. De overeenkomst heeft een looptijd van 5 jaar. Vervroegde algehele of gedeeltelijke eerdere aflossing is toegestaan. DGB Group dient gedurende de looptijd van de overeenkomst tenminste annuïtair af te lossen op de lening. In 2017 is op de lening € 4,3 miljoen afgelost, waarvan € 3,6 miljoen met de opbrengst van de uitgifte van 1.447.825 aandelen in oktober 2017 voor de acquisitie van Corilus Veterinary B.V. en Degrosolutions B.V. Als zekerheid heeft de schuldeiser een recht van eerste pand op 100% van de aandelen van Corilus Veterinary B.V. en op 51% van de aandelen van Degrosolutions B.V.

15. Handelsschulden, overige schulden en overlopende passiva

(x € 1.000)	2017	2016
Handelsschulden	112	20
Vooruitontvangen bedragen	-	40
Overige schulden en overlopende passiva	48	50
Stand per 31 december	160	110

De handelsschulden, overige schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Medewerkers

DGB Group N.V. heeft in 2016 en 2017 geen medewerkers in dienst.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen wordt verwezen naar toelichting 28. van de geconsolideerde jaarrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de gebeurtenissen na balansdatum wordt verwezen naar toelichting 29. van de geconsolideerde jaarrekening.

Hardenberg, 30 April 2018

M.G.J. Logtenberg, niet-uitvoerend bestuurder

R.A.J. van Riele, uitvoerend bestuurder

J.W.R. Klomp, uitvoerend bestuurder

J.P.B. Verheijen, uitvoerend bestuurder

OVERIGE INFORMATIE

Overige informatie

Statutaire bepalingen inzake winstbestemming

Artikel 19

1. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts winstuitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
2. Uit de winst voor zover die mag worden uitgekeerd wordt allereerst op de preferente aandelen op jaarbasis uitgekeerd het hierna te noemen percentage van het verplicht op die aandelen gestorte bedrag.
Het hiervoor bedoelde percentage is gelijk aan de door de Europese Centrale Bank vastgestelde herfinancieringsrente – gewogen naar het aantal dagen waarvoor dit percentage gold – gedurende het boekjaar waarvoor de uitkering geschiedt, verhoogd met twee en een kwart procent (2,25%).
Op de preferente aandelen geschieden geen verdere winstuitkeringen.
3. Het bestuur is bevoegd de na toepassing van het vorige lid resterende winst geheel of gedeeltelijk te reserveren.
4. De na reservering als bedoeld in het vorige lid eventueel resterende winst -- staat ter beschikking van de algemene vergadering.
5. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
6. Voor zover de algemene vergadering van aandeelhouders niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt die winst bij de reserves gevoegd.
7. De raad van bestuur kan tussentijds besluiten tot het doen van een uitkering indien aan het vereiste van lid 1 van dit artikel is voldaan en daarvan blijkt - uit een tussentijdse vermogensopstelling, als genoemd in artikel 2:105, lid 4 Burgerlijk Wetboek, welke vermogensopstelling moet worden gedeponereerd ten kantore van het handelsregister binnen acht dagen na de dag waarop het besluit tot uitkering wordt bekendgemaakt.
Op de uitbetaling van een uitkering tussentijds is het bepaalde in lid 9 van - dit artikel van overeenkomstige toepassing.
8. De algemene vergadering van aandeelhouders kan uitsluitend op grond van een voorstel van het bestuur besluiten tot winstuitkering ten laste van een -- voor uitkering vatbare reserve.
9. De algemene vergadering van aandeelhouders kan op grond van een voorstel van het bestuur besluiten tot uitkeringen in aandelen/en of certificaten van aandelen van de vennootschap, zulks onverminderd het in - artikel 4, 5 en 6 van deze statuten bepaalde.
10. Betaalbaarstelling van uitkeringen vindt plaats veertien dagen na de vaststelling daarvan, tenzij de algemene vergadering van aandeelhouders anders bepaalt, ter plaatse en ten tijde door het bestuur te bepalen.
11. De vordering van de aandeelhouders vervalt ten behoeve van de vennootschap door het verstrijken van een termijn van vijf jaren, sedert de tweede dag waarop zij opeisbaar is geworden.

CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van DGB Group N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2017 van DGB Group N.V. te Hardenberg gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van DGB Group N.V. op 31 december 2017 en van het resultaat en de kasstromen over 2017 in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van DGB Group N.V. per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2017;
2. de volgende overzichten over 2017: de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde overzicht van veranderingen in het eigen- en groepsvermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht; en
3. de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van DGB Group N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

MATERIALITEIT

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 336.000. De materialiteit is gebaseerd op 1% van de bruto-omzet. Wij hebben deze benchmark toegepast op basis van onze analyse van gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. Op basis daarvan zijn wij van mening dat de bruto-omzet een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van de vennootschap. Wij hebben de aandeelhouders als een belangrijke gebruikersgroep aangemerkt. De bruto-omzet vinden wij relevant voor de belanghebbenden omdat sprake is van een toenemend niveau van operationele activiteiten. In de bepaling van het percentage hebben wij tevens rekening gehouden met de omvang van het resultaat en met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, waaronder toelichtingen op het gebied van bedrijfscombinaties, bezoldiging en verbonden partijen.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 8.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

REIKWIJDTE VAN DE GROEPSCONTROLE

DGB Group N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van DGB Group N.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op het significante onderdeel DGB Energie B.V., gelet op de omstandigheid dat de groepsactiviteiten hierin hoofdzakelijk plaatsvinden. De bruto-omzet van DGB Energie B.V. bedraagt circa 90% van de totale bruto-omzet en het netto resultaat van DGB Energie B.V. bedraagt circa 65% van het totale netto resultaat. Bij de andere groepsonderdelen hebben wij beoordelingswerkzaamheden of specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben bij de uitvoering van onze werkzaamheden geen gebruik gemaakt van andere accountants.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij groepsonderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de geconsolideerde jaarrekening.

DE KERNPUNTEN VAN ONZE CONTROLE

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

De kernpunten van onze controle zijn:

- Juiste verwerking, waardering en presentatie en toelichting overnames;
- Waardering goodwill en meegekochte intellectuele eigendommen;
- Volledigheid en afgrenzing opbrengsten uit energie; en
- Wisseling accountant.

Deze kernpunten worden hieronder uitgewerkt.

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP HET KERNPUNT
<p>Juistheid verwerking, waardering en presentatie en toelichting overnames</p> <p>Begin januari 2017 zijn alle aandelen van Energy B.V., Renewables B.V., De Groene Belangenbehartiger B.V. overgenomen. Eind augustus 2017 zijn alle aandelen van Corilus Veterinary B.V. en diens 100%-dochtermaatschappij CV België BVBA overgenomen. Daarnaast is eind augustus 2017 een meerderheidsbelang van 51% in Degrosolutions B.V. (“Degrosolutions”) verworven. Als gevolg van deze overnames en het verworven meerderheidsbelang is immateriële vaste activa (intellectuele eigendommen en goodwill) ontstaan en verantwoord.</p> <p>Deze overnames en het verworven meerderheidsbelang zijn volgens de purchase accounting methode verwerkt in de jaarrekening. Verwerking volgens deze methode is complex omdat inherent hieraan significante oordeelsvormingen (rondom toekomstige kasstromen en te hanteren disconteringsvoeten) ten grondslag liggen ter bepaling van de reële waarde van identificeerbare activa en verplichtingen en dit niet-routinematig plaatsvindt. Het balanstotaal per 31 december 2017 van EUR 23, 9 miljoen en de bruto-omzet over 2017 van EUR 27,4 miljoen zijn als gevolg hiervan in belangrijke mate gewijzigd (balanstotaal per 31 december 2016 van € 0,7 miljoen en bruto-omzet over 2016 nihil).</p>	<p><i>Verwerking en waardering</i></p> <p>De belangrijkste uitgevoerde gegevensgerichte controlewerkzaamheden hadden betrekking op het:</p> <ul style="list-style-type: none">• kennis nemen van de overname documentatie waaronder de overnameovereenkomsten, de PPA's en de business cases;• evalueren – aan de hand van de overname documentatie – van de afzonderlijke elementen van de overname-transacties van belang voor de verwerking van de overnames en het verworven meerderheidsbelang;• toetsen van de toegepaste waarderingmethodiek voor de waardering van de post immateriële vaste activa onderverdeeld in intellectuele eigendommen en goodwill;• betrekken van onze waarderingdeskundige in het verifiëren van de juiste toepassing van de waarderingmethodiek; en• het toetsen aan de hand van een door de raad van bestuur opgesteld verslaggevingsstandpunt of de overname overeenkomstig <i>IFRS 3 Business Combinations</i> is verwerkt; <p><i>Presentatie en toelichting</i></p> <p>Wij hebben de toelichtingen op de overnames en het verworven meerderheidsbelang in de jaarrekening opgenomen in de paragraaf G.1, geëvalueerd op toereikendheid en het voldoen aan <i>IFRS 3 Business Combinations</i>.</p>

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP HET KERNPUNT
<p>Daarnaast vertegenwoordigen de immateriële vaste activa (intellectuele eigendommen en goodwill) een omvangrijk onderdeel op de balans van DGB Group N.V. met een omvang van EUR 18,2 miljoen (en waarvan intellectuele eigendommen EUR 9,1 miljoen en goodwill EUR 9,0 miljoen), zijnde 76% van het balanstotaal,</p> <p>Het risico bestaat dat de overnames en het verworven meerderheidsbelang niet in overeenstemming met IFRS 3 Business Combinations zijn verwerkt. De raad van bestuur heeft Purchase Price Allocations (PPAs), overeenkomstig IFRS 3 Business Combinations, uitgevoerd. De juiste verwerking, waardering en presentatie en toelichting van de overnames en het verworven meerderheidsbelang is een kernpunt in onze controle vanwege de significante impact die dit heeft voor DGB Group N.V. en de complexiteit alsmede de significante oordeelsvorming van de raad van bestuur die kenmerkend is voor een PPA.</p> <p>DGB Group N.V. heeft haar belangrijkste grondslagen voor het verwerken van overnames en verworven (meerderheids)belangen, het waarderen van belangen alsmede deze overname toegelicht in de jaarrekening en opgenomen in de paragraaf G.1.</p>	

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP HET KERNPUNT
<p>Waardering goodwill en meegekochte intellectuele eigendommen</p> <p>De post immateriële vaste activa bedraagt EUR 18,1 miljoen, zijnde 76% van het balanstotaal. De belangrijkste immateriële vaste activa zijn intellectuele eigendommen (EUR 9,1 miljoen) en goodwill (EUR 9,0 miljoen) De intellectuele eigendommen en goodwill zijn in het bijzonder ontstaan door de overnames in 2017.</p> <p>Jaarlijks dient de waardering van de goodwill getoetst te worden op aanwezigheid van een impairment. Daarnaast zijn de in 2017 geactiveerde intellectuele eigendommen getoetst op aanwezigheid van een impairment. Een impairment analyse is complex en omvat significante oordeelsvorming van de raad van bestuur, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het mogelijke onderscheid naar kasstroom genererende eenheid; • de keuze van het model; • de omvang en de betrouwbaarheid van de kasstromen in de prognose; • de te hanteren rentevoet en de kosten voor kapitaal (hierna: WACC). <p>Inherent aan impairment analyses is dat gehanteerde uitgangspunten (kunnen) afwijken van de uiteindelijke uitkomsten. Risico bestaat dat de intellectuele eigendommen en de goodwill te hoog gewaardeerd is en impairments niet (tijdig) worden onderkend.</p>	<p>De controle op de waardering van intellectuele eigendommen en goodwill hebben wij gegevensgericht uitgevoerd.</p> <p>Om het risico te ondervangen hebben wij de verslaggevingsstandpunten inzake de waardering intellectuele eigendommen en goodwill van de raad van bestuur in een robuuste dialoog met hen bediscussieerd en getoetst alsmede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de keuze voor het identificeren van meerdere kasstroom genererende eenheden aansluitende op de operationele segmenten: Energie en Agrarische software; • het gehanteerde model (de DCF-methode) inclusief de juiste toepassing van formules getoetst; • de inputvariabelen voor de kasstroomprognoses aangesloten met over 2017 gecontroleerde gegevens; • de kasstroomprognoses geëvalueerd op basis van: <ul style="list-style-type: none"> • het toetsen van de realisatie van eerdere prognoses; en • het toetsen van de gehanteerde prognose aan de hand van beschikbare gegevens, zoals bestaande contracten, business cases, en marktontwikkelingen op het gebied van onder meer groei en inflatie;

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP HET KERNPUNT
<p>Gezien de omvang van de intellectuele eigendommen en goodwill, individueel en tezamen, en de complexiteit en significante oordeelsvormingen van de raad van bestuur ten grondslag liggende aan de impairment analyses inzake de controle van de waardering van de intellectuele eigendommen en de goodwill is dit een kernpunt van onze controle.</p> <p>DGB Group N.V. heeft geconcludeerd dat op basis van de impairment analyses geen sprake is van impairments met betrekking tot de intellectuele eigendommen en/of de goodwill. De belangrijkste uitgangspunten en gevoeligheden zijn toegelicht in de jaarrekening en opgenomen in de paragrafen 12. Goodwill en 13. Overige immateriële vaste activa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> de gevoeligheid van de impairment analyses ten aanzien van de belangrijkste uitgangspunten getoetst om de mate van verandering vast te stellen bij deze uitgangspunten die ofwel individueel ofwel gezamenlijk zouden leiden tot een bijzondere waardevermindering op de intellectuele eigendommen en de goodwill individueel of tezamen; de gehanteerde parameters, zoals gebruikt bij het bepalen van de WACC, getoetst aan de hand van in de markt beschikbare benchmarkgegevens; een waarderingsdeskundige betrokken in het verifiëren van de juiste toepassing van de waarderingsmethodiek en de consistentie van aannames met waarneembare marktgegevens; het vergelijken van de bedrijfswaarde volgende uit de impairment analyses met de per 31 december 2017 verantwoorde intellectuele eigendommen en goodwill in de balans. <p>Wij hebben de toelichtingen in de jaarrekening. geëvalueerd op toereikendheid en het voldoen aan IAS 36 Impairment of assets.</p>

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP KERNPUNT
<p>Volledigheid en afgrenzing opbrengsten uit energie</p> <p>De energie opbrengsten zijn gebaseerd op de energiebalans. De energiebalans wordt periodiek opgesteld en intern getoetst. In deze energiebalans is weergegeven de hoeveelheid ingekochte energie en een inschatting gemaakt van de geleverde energie. Deze inschatting wordt gemaakt rekening houdende met de gefactureerde energie en vormt de basis voor de verantwoording van de opbrengsten uit energie.</p> <p>Het opstellen van de energiebalans is complex en wordt beïnvloed door aspecten als allocatie, reconciliaties, aansluitregistraties en schatting van het netverlies. De opbrengsten uit energie worden bepaald met in achtname van belangrijke schattingen van de raad van bestuur.</p> <p>Het risico bestaat dat de opbrengsten uit energie onvolledig zijn verantwoord dan wel onjuist zijn afgegrensd. Gezien de complexiteit en de belangrijke schattingen van de raad van bestuur voor bepaling van de opbrengsten uit energie is de volledigheid en juiste afgrenzing een kernpunt van onze controle.</p> <p>DGB Group N.V. heeft haar belangrijkste grondslagen voor resultaatbepaling toegelicht in de jaarrekening.</p>	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersingsmaatregelen van de vennootschap met betrekking tot het proces voor het periodiek opstellen en toetsen van de energiebalans en de hieraan gerelateerde in- en verkoopprocessen getoetst. Wij hebben hierbij aandacht besteed aan functiescheidingen.</p> <p>Daarnaast hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden aangaande de energiebalans over 2017 uitgevoerd waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> het vaststellen van de aansluiting met de financiële administratie en primaire registraties; het toetsen van de juiste toepassing van formules; confirmaties uitgestuurd aan en ontvangen van belangrijke leveranciers ter verkrijging van bevestiging omtrent de ingekochte energie; verbandlegging tussen de verantwoorde opbrengsten uit energie en de ingekochte energie de gehanteerde veronderstellingen en aannames uitgedrukt in parameters, zoals gebruikt voor de inschattingen van de opbrengsten uit energie, getoetst alsmede of deze consistent zijn toegepast; en controles uitgevoerd op de tarieven en de aansluiting hiervan met de op wekelijkse basis met de toezichthouder gecommuniceerde tarieven. <p>De opbrengsten uit energie zijn nader toegelicht in noot 2 van de jaarrekening.</p>

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP HET KERNPUNT
	<p>Daarnaast hebben wij de verantwoorde omzet uit energie geëvalueerd op toereikendheid en het voldoen aan IAS 18 Revenue.</p> <p>Tevens hebben wij de toelichting in de jaarrekening en opgenomen in de paragrafen F.2.D. Nieuwe standaarden en interpretaties: IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten, ingaande op de impact van de (per 1 januari 2018 geldende) nieuwe verslaggevingsstandaard IFRS 15 Revenue from contracts with customers met betrekking tot de verantwoording van opbrengsten uit contracten met klanten geëvalueerd op toereikendheid en het voldoen aan IFRS 15.</p>

BESCHRIJVING VAN HET KERNPUNT	ONZE CONTROLEWERKZAAMHEDEN OP KERNPUNT
<p>Wisseling accountant</p> <p>Bij een eerstejaarscontrole dient de accountant een aantal additionele werkzaamheden uit te voeren die nodig zijn om voldoende kennis van de huishouding te verkrijgen en een adequate controleplanning en controlestrategie op te zetten.</p> <p>Tevens zijn deze werkzaamheden gericht op het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie ter zake dat de openingsbalans geen materiële afwijkingen bevat en de grondslagen voor financiële verslaggeving consistent zijn toegepast of wijzigingen op passende wijze zijn verwerkt en toegelicht.</p> <p>Als gevolg van de wisseling van accountant bestaat het risico dat onvoldoende geschikte controle-informatie omtrent de openingsbalans wordt verkregen. Vanwege deze omstandigheid is dit een kernpunt van onze controle.</p>	<p>Voorafgaand en gedurende onze controle hebben wij onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overleg gevoerd met en kennis genomen van de werkzaamheden – via een dossier review op het 2016 controledossier – van de voorgaande accountant; • kennis genomen van voor de controle relevante processen en procedures bij DGB Group N.V. (en de groepsonderdelen); • controlewerkzaamheden verricht op de openingsbalans; • de jaarrekening 2016 beoordeeld op belangrijke waarderingsgrondslagen en verslaggevingsstandpunten; • een controleplan opgesteld en dit plan afgestemd met de raad van bestuur en de raad van commissarissen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige informatie;
- de andere onderdelen zoals vermeld in de inhoudsopgave.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

BENOEMING

Wij zijn door de raad van commissarissen op 5 december 2017 aangesteld als accountant van DGB Group N.V. voor de controle van het boekjaar 2017.

GEEN VERBODEN DIENSTEN

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE JAARREKENING

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de

raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hardenberg, 30 april 2018

acon avm controlepraktijk B.V.

Namens deze:

w.g.

J.S. Visch MSc

Registeraccountant

BIJLAGE BIJ ONZE CONTROLEVERKLARING OVER DE JAARREKENING 2017 VAN DGB GROUP N.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het samenstellen van een team dat beschikt over voldoende specialistische kennis en expertise benodigd voor de controle van de waardering van immateriële vaste activa. Wij hebben daarom een waarderingsdeskundige in ons team opgenomen;
- het naast de reguliere controlewerkzaamheden verrichten van additionele werkzaamheden aangezien de controle van de jaarrekening 2017 ons eerste jaar als accountant van DGB Group N.V. is. En waarbij deze additionele controlewerkzaamheden voornamelijk omvatten:
 - controlewerkzaamheden om voldoende en toereikende controle-informatie te verkrijgen ten aanzien van de openingsbalans van 1 januari 2017, inclusief overleg met de voorgaande accountant en een dossier review op het 2016 controledossier; en
 - werkzaamheden om inzicht te verwerven in de vennootschap en haar omgeving, inclusief de interne beheersing en IT systemen;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van commissarissen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Dit jaarverslag bevat verklaringen die opgevat kunnen worden als toekomstverwachtingen, onder meer ten aanzien van de financiële positie van de DGB Group, de door haar verwachte resultaten en de door haar gedreven onderneming(en). Verklaringen over de toekomst zijn alle verklaringen die geen betrekking hebben op historische feiten. Deze verklaringen zijn gebaseerd op informatie die momenteel voorhanden is en op prognoses en schattingen van het management van de DGB Group. Hoewel de DGB Group van mening is dat deze verklaringen gebaseerd zijn op redelijke veronderstellingen, kan zij niet garanderen dat de uiteindelijk te behalen resultaten niet wezenlijk afwijken van de verklaringen die opgevat kunnen worden als toekomstverwachtingen.

Colofon
DGB Group N.V.

Lange Spruit 1a
7773 NE HARDENBERG
Nederland

www.dgbgroup.nl
info@dgbgroup.nl
0523-683339

Pelmolen 20
3994 XZ HOUTEN
Nederland

Industriepark-west 73
9100 SINT-NIKLAAS
België